

รายงาน

การศึกษาการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทย :

เชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิอาเซียน

จัดทำโดย

กลุ่มนโยบายการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคน

สำนักนโยบายด้านการศึกษามหาภาค

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

379.129593 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ส 691 ก การศึกษาการพัฒนาการอบคูนวุฒิแห่งชาติของประเทศไทย :
เชื่อมโยงกับการอบคูนวุฒิอาเซียน
กรุงเทพฯ : สกศ., 2555.
162 หน้า
ISBN : 978-616-270-015-6
1. การอบคูนวุฒิแห่งชาติ 2. การอบคูนวุฒิอาเซียน

**การศึกษาการพัฒนาการอบคูนวุฒิแห่งชาติของประเทศไทย :
เชื่อมโยงกับการอบคูนวุฒิอาเซียน**

สิ่งพิมพ์ สกศ.

อันดับที่ 9/2555

พิมพ์ครั้งที่ 1

มกราคม 2555

จำนวน

1,000 เล่ม

ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่

กลุ่มนโยบายการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคน

สำนักนโยบายด้านการศึกษามหภาค

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ 10300

โทร. 0-2668-7123 ต่อ 2414

โทรสาร 0-2243-2787

Web site : <http://www.onec.go.th>

ผู้พิมพ์

หจก.เจริญผลกราฟฟิค

50/168 ถ.ติวานนท์ ต.ปากเกร็ด

อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทร. 02-964-0090

คำนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบันเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาทั่วโลก นำไปสู่การพัฒนาระบบการศึกษา ตั้งแต่การจัดการเรียนการสอน ไปจนถึงระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษา การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ นับเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบการศึกษา ที่เชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพเพื่อสร้างมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ โดยใช้ระบบคุณวุฒิเป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมินศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคลที่เชื่อมโยงกับคุณวุฒิการศึกษา และการเทียบโอนประสบการณ์ เป็นแนวคิดสำคัญในการเชื่อมโยงและสร้างความร่วมมือระหว่างการศึกษาในระดับต่างๆ และการศึกษานอกระบบส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งแนวคิดดังกล่าวกำลังขยายวงกว้างไปทั่วโลกทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

สำหรับประเทศไทยการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 มีจุดมุ่งหมายสำคัญร่วมกันในการยกระดับการแข่งขันของภูมิภาค การร่วมแบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษา นำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะการพัฒนามาตรฐานทางการศึกษาร่วมกันของสถาบันการศึกษาในภูมิภาค และการรับรองระบบเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างกัน จะนำไปสู่การขยายโอกาสทางการศึกษาของประชากรในภูมิภาคมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนากำลังคนให้มีมาตรฐานเทียบเคียงกับอาเซียนและนานาชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานระดับนโยบายที่มีภารกิจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ ได้ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยในข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ได้มีการกำหนดมาตรการหลักในการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะและความรู้ ความสามารถ โดยให้พัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อการรองรับสมรรถนะความรู้ ความสามารถของ

ผู้สำเร็จการศึกษาในทุกกระดับ/ประเภทการศึกษา นอกจากนี้ในยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552 - 2561 ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2553 ยังเน้นย้ำให้มีการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกและเครื่องมือในการพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งพัฒนาระบบการประเมินผลที่เน้นสมรรถนะ เพื่อประกันคุณภาพว่าผู้จบจะมีความรู้และสมรรถนะที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักนโยบายด้านการศึกษามหภาค ได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างคุณวุฒิการศึกษา และระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคล รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในประเทศ และสำนักงานยูเนสโกกรุงเทพฯและปารีส ในการจัดประชุมสัมมนา เรื่อง กรอบคุณวุฒิแห่งชาติระดับนานาชาติ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเดือนเมษายน 2554 และ ASEAN ได้จัดการประชุมต่อเนื่องตามโปรแกรมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจเขตการค้าเสรีอาเซียน ออสเตรเลีย และ นิวซีแลนด์ (Economic Cooperation Work Program - ECWP ASEAN - AUSTRALIA - NEW ZEALAND Free Trade Area - AANZFTA) เพื่อหาแนวทางการพัฒนากรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน ร่วมกับประเทศสมาชิก 10 ประเทศ และจัดประชุมปฏิบัติการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ แนวคิด ประสบการณ์ การพัฒนา และการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติและระดับภูมิภาค ให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติทั้งของประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน ในเดือนกันยายน ๒๕๕๔ นอกจากนี้ยังได้แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและของภูมิภาคอาเซียน (Regional Qualification Framework) เพื่อให้เกิดการประสาน

ความร่วมมือในการพัฒนากรอบคุณวุฒิสำหรับระดับการศึกษาต่างๆ ของประเทศไทย และการเชื่อมโยงกับแนวคิดกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน

รายงาน “การศึกษาการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทย : เชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิอาเซียน” ฉบับนี้ เป็นการประมวลองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัย การประชุมที่สำนักงานฯ จัด และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการศึกษาวิเคราะห์หลักการและเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองคุณวุฒิและการประกันคุณภาพของการจัดการศึกษาของประเทศไทยและการเทียบเคียงกับกรอบคุณวุฒิของอาเซียน เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและการนำสู่การปฏิบัติ สำนักงานฯ ขอขอบคุณคณะทำงานพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและของภูมิภาคอาเซียน ที่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดทำรายงานฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะ ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม ที่กรุณาเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำรายงานมาโดยตลอด และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลและข้อเสนอแนะจากเอกสารนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากรอบคุณวุฒิของประเทศไทย ตลอดจนการศึกษาค้นคว้า อ้างอิง และการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจโดยทั่วไป

(นายอนันต์ เพิ่มวงศ์เสนีย์)

เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 ข้อเสนอแนวคิดกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน	5
บทที่ 3 ระบบคุณวุฒิการศึกษาของประเทศไทย	40
บทที่ 4 ความเชื่อมโยงระหว่างกรอบคุณวุฒิการศึกษาของประเทศไทย และข้อเสนอแนะแนวคิดกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน	66
บทที่ 5 ข้อเสนอแนะ	76
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก 1	
- สรุปผลการประชุมปฏิบัติการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน	84
- สรุปผลการประชุมนานาชาติ เรื่อง กรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน	103
- รายงานการสังเคราะห์ผลการประชุมนานาชาติ เรื่อง นโยบายและ กลยุทธ์ในการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ	106
ภาคผนวก 2	
คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และของภูมิภาคอาเซียน	158

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่าง คุณวุฒิการศึกษา และระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคล ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (2552-2561) และยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนา กำลังคน โดยได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในประเทศและสำนักงาน ยูเนสโกกรุงเทพฯและปารีส ได้ให้ความร่วมมือจัดประชุมสัมมนา เรื่อง กรอบคุณวุฒิ แห่งชาติระดับนานาชาติ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเดือนเมษายน 2554 และ ASEAN ได้จัดการประชุมต่อเนื่องตามโปรแกรมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ เขตการค้าเสรีอาเซียน ออสเตรเลีย และ นิวซีแลนด์ (Economic Cooperation Work Program - ECWP ASEAN - AUSTRALIA - NEW ZEALAND Free Trade Area - AANZFTA) เพื่อหาแนวทางการพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน ร่วมกับประเทศสมาชิก 10 ประเทศ เพื่อพัฒนาสร้างความรู้ความเข้าใจ แนวคิด ประสบการณ์ การพัฒนา และการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติระดับภูมิภาค และร่วมกัน เชื่อมโยงหลักการและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการรับรองคุณวุฒิและการประกันคุณภาพ การจัดการศึกษาของประเทศด้วยกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ข้อเสนอแนวคิดกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิด การเทียบเคียงคุณวุฒิระหว่างประเทศสมาชิก อันจะส่งผลให้เกิดการ 1) สนับสนุน การเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) เพิ่มพูนการรับรองคุณวุฒิ 3) ส่งเสริมสนับสนุนการเทียบ โอนหน่วยการเรียนรู้และการเคลื่อนย้ายผู้เรียน และ 4) ส่งการเคลื่อนย้ายกำลังคนใน ภูมิภาค โดยมุ่งเน้นการดำเนินการด้วยความสมัครใจ ไม่กระทบต่อกรอบคุณวุฒิแห่ง ชาติของประเทศสมาชิก และต้องเป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนต้องมีกลยุทธ์และกระบวนการประกันคุณภาพ เพื่อให้เกิด

ความเชื่อมั่นในการอ้างอิงและเทียบเคียงคุณวุฒิระหว่างประเทศ รวมทั้งโครงสร้าง
องค์ประกอบ ผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับ ความครอบคลุม ปริมาณการเรียนรู้
กระบวนการอ้างอิง และการจัดการ

สำหรับประเทศไทยระบบคุณวุฒิทั้งระดับพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา
ได้ให้ความสำคัญผลลัพธ์การเรียนรู้แต่ละระดับคุณวุฒิอยู่แล้ว มีการแบ่งระดับผลลัพธ์
การเรียนรู้ตามความซับซ้อน มีรายละเอียด ครอบคลุมของการเรียนรู้แต่ละระดับ
ปริมาณการเรียนรู้ และการบริหารจัดการที่คล่องตัว มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะระดับ
อุดมศึกษาที่จัดให้มีการอบคุณวุฒิอุดมศึกษาไทย และมีการนำสู่การปฏิบัติโดยมีกฎหมาย
รองรับเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสามารถเทียบเคียงในระดับนานาชาติได้อย่างดี ประกอบกับ
ได้มีการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติเพื่อเสนอขออนุมัติตามขั้นตอน โดยได้กำหนดไว้
9 ระดับ และให้ความสำคัญผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับความซับซ้อน ซึ่งยึดโยงกับ
กรอบคุณวุฒิการศึกษาทุกระดับของประเทศ การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติของ
ประเทศไทยสามารถพัฒนาควบคู่และเทียบเคียงกับแนวคิดกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน
ได้อย่างดี ทั้งลักษณะโครงสร้าง การจัดการ กระบวนการเทียบเคียง อ้างอิงตามเกณฑ์
ความเชื่อมโยงและการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐ นอกจากนี้ประเทศไทย
ยังมีระบบการประกันคุณภาพหลักสูตรและสถานศึกษาที่เข้มแข็งทั้งการประกันคุณภาพ
ภายในและภายนอก เช่นการรับรองวุฒิ การจดทะเบียนสถาบันการศึกษา และคุณสมบัติ
ของครู

ดังนั้นข้อเสนอแนะในการดำเนินการมี 2 ประเด็นหลักคือ 1) การผลักดันกรอบ
คุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งต้องเร่งจัดทำรายละเอียดประกอบการนำเสนอเพื่อขออนุมัติตาม
ขั้นตอน การสร้างความรู้ความเข้าใจ การพัฒนาบุคลากรและเตรียมจัดโครงสร้าง
ระบบงาน ระเบียบ กฎหมาย/กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับองค์การรับผิดชอบกรอบ
คุณวุฒิแห่งชาติ 2) การสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน
ด้วยการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติควบคู่ไปด้วยกัน การศึกษาการเชื่อมโยงคุณวุฒิ

ระดับนานาชาติที่มีการดำเนินการร่วมกันอยู่แล้วในภูมิภาค การจัดให้มีโครงการ
ทดลองเชื่อมโยงคุณสมบัติกับประเทศเพื่อนบ้าน และการติดตามความก้าวหน้าของ
การพัฒนากรอบคุณสมบัติภูมิภาคอาเซียนอย่างใกล้ชิด เพื่อการปรับกรอบคุณสมบัติ
แห่งชาติให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน

บทที่ 1

บทนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะหน่วยงานหลักด้านนโยบายของประเทศ เห็นความสำคัญของการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างคุณวุฒิการศึกษาและระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคล ดังนั้นข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (2552-2561) และยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนในการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าว จึงกำหนดให้มีการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติขึ้น ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้มีการศึกษาวิเคราะห์ห้วงเรื่องนี้อย่างต่อเนื่องในช่วงระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา จนถึงขั้นจัดทำร่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดยความร่วมมือของภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรม ธุรกิจและบริการ ที่ใช้กำลังคน และพร้อมให้การสนับสนุนและผลักดันการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

เมื่อวันที่ 27-28 เมษายน 2554 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับความร่วมมือจากสำนักงานยูเนสโกกรุงเทพฯและปารีส จัดประชุมนานาชาติ เรื่องกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ และร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดและประสบการณ์การนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ซึ่งคณะกรรมการโปรแกรมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ (Economic Cooperation Work Programme - ECWP) เขตการค้าเสรีอาเซียนออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ASEAN - AUSTRALIA-NEW ZEALAND FREE Trade AREA - AANFTA) ได้เข้าร่วมประชุมและจัดประชุมต่อเนื่องในวันที่ 29-30 เมษายน 2554 ณ ประเทศไทย โดยมีสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ เข้าร่วมประชุมเพื่อร่วมกันสร้างความเข้าใจและหาแนวทางร่วมกันพัฒนากรอบคุณวุฒิอาเซียน

การประชุมดังกล่าวมีผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศสมาชิก 45 คน โดยเป็นผู้แทนจากกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญด้านกรอบคุณวุฒิจากต่างประเทศ คณะผู้แทนจากสำนักงานเลขาธิการ ASEAN และผู้แทนจากยูเนสโก การประชุมหารือระยะเวลา 2 วัน แบ่งเป็น 5 ส่วนคือ 1) การเสนอแนวทางการดำเนินงานของกรอบคุณวุฒิประชาคมยุโรปและแปซิฟิก 2) การอภิปรายซักถาม 3) การนำเสนอข้อมูลระบบคุณวุฒิของประเทศสมาชิก 4) การนำเสนอแนวคิดกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน และ 5) การกลั่นกรองแนวคิดข้อเสนอกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน

ในส่วนที่ 4 และ 5 ที่ประชุมได้มีคำถามหลายประเด็น โดยมุ่งเน้นแนวคิดการออกแบบ และการนำสู่การปฏิบัติ เช่นการที่จะมีข้อตกลงร่วมกัน และการพัฒนาระบบการระดับชาติที่จะนำไปสู่การทำงานร่วมกันในระดับภูมิภาค

ผู้เข้าร่วมประชุมให้ความสำคัญการพิจารณาแนวคิด ข้อเสนอกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน ในประเด็นที่เกี่ยวกับขอบเขต วัตถุประสงค์ และการบริหารจัดการ ส่วนใหญ่อภิปรายในลักษณะค่อนข้างกว้าง และยังมีได้มีการตัดสินใจจากผู้เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการกำหนด หรือลักษณะสำคัญของกรอบที่เป็นเกณฑ์กลางในการอ้างอิงคุณวุฒิในระดับภูมิภาค หรือการทำความเข้าใจกับวัตถุประสงค์ของกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน

จากผลการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่ากรอบแกนกลางคุณวุฒิระดับภูมิภาคเป็นสิ่งจำเป็น และวัตถุประสงค์ต้องมีความโปร่งใส ในการเสริมสร้างการเคลื่อนย้ายผู้เรียนและกำลังคนในภูมิภาค ผู้แทนแต่ละประเทศให้ความสำคัญเป้าหมายนี้แตกต่างกัน

ประเด็นสำคัญของกรอบคุณวุฒิภูมิภาคยังมีได้ตกลงกันชัดเจน แต่มีผู้แทนได้ให้ความเห็นว่าควรอยู่บนพื้นฐานของผลลัพธ์การเรียนรู้

สำหรับการบริหารจัดการมีการอภิปรายโดยมุ่งเน้นไปที่หน่วยงานอิสระมากกว่าจะให้ประเทศใดประเทศหนึ่งจัดการ นอกจากนี้ส่วนใหญ่ยังไม่เห็นด้วยเรื่องการวัดปริมาณการเรียนรู้ ซึ่งอาจไม่สามารถเทียบเคียง กับความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ขณะที่บางประเทศยังไม่มีกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งมีข้อเสนอแนะให้มีการรอบคอบคุณวุฒิภูมิภาค ดำเนินการคู่ขนานด้วยการปรึกษาหารือกับประเทศสมาชิก หน่วยงาน องค์กร และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

เมื่อสิ้นสุดการประชุม 2 วัน คณะผู้เชี่ยวชาญได้ร่วมกับผู้แทนประเทศสมาชิกจัดทำแผนปฏิบัติการประชุมในแต่ละประเทศสมาชิก เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ การประเมินตนเองของแต่ละประเทศ จัดทำแผนปฏิบัติการ และทำความเข้าใจในการเชื่อมโยงระบบคุณวุฒิของประเทศกับข้อเสนอแนวคิดการพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน โดยได้จัดให้มีการแถลงการณ์ผลการประชุมดังนี้

แถลงการณ์ผลการประชุมของ AANZFTA เรื่อง กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน วันที่ 29-30 เมษายน 2554, กรุงเทพฯ ประเทศไทย

การประชุมที่เข้าร่วมโดยผู้แทนประเทศ AANZFTA ได้บันทึกวัตถุประสงค์ของโครงการ ECWP ในส่วนของการจัดการศึกษาและฝึกอบรม : การเสริมสร้างขีดความสามารถเรื่องกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (AANZ -007) โดยมีเป้าหมายดังนี้

- 1) เพิ่มพูนการค้าด้านบริการ โดยเฉพาะการบริการการศึกษา และการเคลื่อนย้ายกำลังคนชั่วคราว ด้วยการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติที่ยึดโยงกับกรอบเกณฑ์กลางในการอ้างอิง
- 2) สร้างความเข้มแข็งแก่ระบบการศึกษาและฝึกอบรมภายในของแต่ละประเทศ ด้วยการระดมการพัฒนากรอบนโยบายสำหรับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อการปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของระบบคุณวุฒิ และการส่งเสริมมาตรฐานระดับชาติ และระดับภูมิภาคที่ตรงกัน

สำหรับความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบทวิภาคีและพหุภาคี ระหว่างประเทศสมาชิกในเรื่องการรับรองคุณวุฒิที่แตกต่างกัน รวมทั้งการพัฒนามาตรฐานทักษะอาชีพต่างๆ ร่วมกันของประเทศสมาชิกก็คงดำเนินต่อไป

เพื่อให้สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ AANZFTA ECWP ที่ประชุมเห็นถึงความจำเป็นของกรอบเกณฑ์กลางภูมิภาคอาเซียน เพื่อ

- ตอบสนองความต้องการในการรับรองคุณวุฒิและทักษะระหว่างประเทศ อันจะเอื้ออำนวยต่อการเคลื่อนย้ายผู้เรียน แรงงาน และผู้ประกอบการวิชาชีพ
- ปรับปรุงความเข้าใจระบบหรือกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศสมาชิก และการใช้ระบบประกันคุณภาพสนับสนุน
- ทำให้เกิดความสามารถและความสมัครใจ และมีใช้การสร้างผลกระทบ ต่อกรอบคุณวุฒิหรือระบบคุณวุฒิของประเทศสมาชิก
- การพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนควร
 - ทำคู่ขนานกับการสร้างความเข้มแข็งกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
 - ทำด้วยการรวบรวมการสื่อสาร ทบทวน ปรึกษาหารือระหว่างประเทศสมาชิกในเรื่องระบบและการรับรองคุณวุฒิและทักษะ

ที่ประชุมของประเทศสมาชิก ให้ความสนใจในการปรึกษาหารือในโอกาสต่อไป รวมทั้งการประชุมหารือของคณะทำงาน ซึ่งอาจได้รับการสนับสนุนจาก AANZFTA ECWP เพื่อร่วมกันดำเนินการพัฒนาและจัดการกรอบเกณฑ์กลางอ้างอิงของภูมิภาคอาเซียนต่อไป

หลังจากการประชุมหารือได้มีการนัดหมายประเทศสมาชิกต่างๆ ในการจัด In-Country Programme ซึ่งประเทศไทยได้ดำเนินการในวันที่ 16 กันยายน 2554 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ แนวคิด ประสพการณ์ การพัฒนา และการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พิจารณาระบบคุณวุฒิของประเทศไทย และข้อเสนอ แนวคิดกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน

บทที่ 2

ข้อเสนอแนวคิดการพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน

คณะที่ปรึกษาการพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน ได้จัดทำข้อเสนอแนวคิดการออกแบบกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน สำหรับการจัดประชุม In-Country Program ของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน 10 ประเทศ โดยเอกสารดังกล่าวนี้จัดทำเป็นฉบับที่ 3 เดือนเมษายน 2554 ตามโครงการ Education and Training Governance : Capacity Building for National Qualifications Framework (AANZ - 007) คณะที่ปรึกษาที่จัดทำข้อเสนอแนวคิดการพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน ประกอบด้วย

- 1) Professor Jack Keating, University of Melbourn
- 2) Andrea Bateman, Bateman&Giles Pty. Ltd
- 3) Professor Gerald Burke, Monash University
- 4) Alison Vickers, Alison Vickers Consulting

เอกสารข้อเสนอแนวคิดการพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

- 1) ความเป็นมา
- 2) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- 3) บริบทของภูมิภาคอาเซียน
- 4) ข้อเสนอแนวคิดกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับ 5 ประเด็นหลัก คือ
 - ขอบเขต
 - วัตถุประสงค์

- กระบวนการและหลักการ
- โครงสร้าง
- กระบวนการอ้างอิง

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ความเป็นมา

โครงการจัดการศึกษาและฝึกอบรม : การเสริมสร้างขีดความสามารถเรื่อง กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (AANZ - 007) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ ASEAN - Australia - New Zealand Free Trade Area (AANZFTA) Economic Cooperation Work Programme ซึ่งได้รับความเห็นชอบระหว่างการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือ AANZFTA ครั้งที่ 1 เมื่อเดือนพฤษภาคม 2553 ที่กรุงมะนิลา และได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการในเดือนกรกฎาคม 2553

โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถเรื่อง กรอบคุณวุฒิแห่งชาตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความกลมกลืนของกฎเกณฑ์ที่จะจัดให้มีร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกซึ่งจะเป็นการสนับสนุนการรับรองคุณวุฒิและการประกันคุณภาพของการจัดการศึกษาด้วยการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติที่อยู่บนพื้นฐานของกรอบที่ใช้อ้างอิงร่วมกัน

ข้อมูลต่อไปนี้เป็นที่น่าเสนอ

- กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Frameworks - NQFs)
- กรอบคุณวุฒิภูมิภาค (Regional Qualification Frameworks - RQFs)
- แนวคิดการออกแบบกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน

แนวคิดการออกแบบกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน ได้มีการนำเสนอประเทศสมาชิกก่อนการประชุม AANZFTA ในเดือนเมษายน 2554 มีการศึกษา

ความเป็นไปได้ของการใช้กรอบแกนกลางในการอ้างอิงอย่างกว้างๆ แต่ยังมีได้มีการตัดสินใจจากผู้เข้าร่วมประชุมในการจัดทำ หรือการกำหนดลักษณะของกรอบรวมทั้งการสร้างชัดเจนของวัตถุประสงค์ของกรอบคุณวุฒิ แนวคิดนี้เกิดจากการผลักดันและกลั่นกรองด้วยการปรึกษาหารือตามขั้นตอนของผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศสมาชิกใน AANZFTA

2.2 กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

2.2.1 ทำไมต้องมีกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติถือเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการแบ่งระดับและการรับรองทักษะ ความรู้ และสมรรถนะตามระดับที่ตกลงร่วมกัน (Tuch 2007) เป็นวิธีการกำหนดโครงสร้างคุณวุฒิที่มีอยู่และคุณวุฒิใหม่ โดยใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นตัวกำหนด

ในปี 2554 European Training Foundation ได้ประมาณว่ามีมากกว่า 120 ประเทศในโลกที่มีการกำหนดกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ Cole (2010) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติไว้ดังนี้

- ทำให้ระบบคุณวุฒิของประเทศช่วยต่อการเข้าใจและให้รายละเอียด
- สร้างความเข้มแข็งในความสัมพันธ์ของระบบคุณวุฒิของการศึกษาและฝึกอบรมต่างๆ รวมทั้งทำให้ช่วยต่อการเข้าใจ
- ทำความกระจ่างและความเข้มแข็งในการเชื่อมโยงคุณวุฒิต่างๆ ในระบบ
- สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการจัดเส้นทาง การเรียนรู้ที่ชัดเจนและช่วยให้การเข้าถึง การมีส่วนร่วมและความก้าวหน้า

- ช่วยในการรับรองผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กว้างขวาง (รวมทั้งที่เกิดจากการเรียนรู้ในระบบและตามอัธยาศัย)
- สร้างความเข้มแข็งในการเชื่อมโยงและปรับปรุงการสื่อสารระหว่างการศึกษา การฝึกอบรม และตลาดแรงงาน

การใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศส่วนใหญ่อยู่ในระยะเริ่มต้น ประโยชน์อาจยังไม่ชัดเจนและไม่มีข้อมูลว่าวัตถุประสงค์ทั้งหมดดังกล่าวข้างต้นประสบความสำเร็จทั้งหมด

ดังนั้นการจัดลำดับความสำคัญวัตถุประสงค์ของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของแต่ละประเทศ ควรต้องดำเนินการเพื่อ

- ทำให้ระบบคุณวุฒิง่ายต่อการเข้าใจสำหรับผู้เรียน นายจ้าง และหน่วยงานที่จัดการศึกษาและฝึกอบรม
- สร้างความเชื่อมั่นของสังคมต่อคุณวุฒิโดยกำหนดกรอบการประกันคุณภาพ
- กำหนดมาตรฐานสำหรับประเภทและระดับคุณวุฒิ และ
- สนับสนุนการรับรองความรู้และทักษะ เพื่อให้ได้รับหน่วยการเรียนรู้ตามระดับของคุณวุฒิ

2.2.2 การพิจารณาทั้งภายในและภายนอก

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติเริ่มดำเนินการในสก็อตแลนด์ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย ทั้งหมดให้ความสำคัญผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นพื้นฐานของคุณวุฒิ ในบางกรณีผลลัพธ์การเรียนรู้มาจากแนวคิดของสมรรถนะในการอาชีพศึกษา ในบางประเทศเป็นแนวคิดที่มาจาก การที่ บุคลากรมีโอกาสเรียนรู้ในระบบน้อย ดังนั้นควรให้การรับรองการเรียนรู้ในระบบเพื่อให้ได้คุณวุฒิ

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา แนวคิดกรอบคุณวุฒิแห่งชาติมีความกว้างขวางขึ้น รัฐบาลต่างๆ ให้การยอมรับหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต และหาวิธีการสนับสนุน และเพื่อให้บุคคลลงทุนในการศึกษาและฝึกอบรม ซึ่งการทำเช่นนี้ส่วนใหญ่เห็นความจำเป็นในประเด็นต่อไปนี้

- ขยายตลาดการศึกษาและฝึกอบรม
- ยอมให้บุคคล รวมทั้งผู้ทำงานเข้าสู่ระบบการศึกษาและฝึกอบรมได้หลายวิธี
- สนับสนุนความก้าวหน้าด้วยระดับและประเภทการเรียนรู้ที่หลากหลาย

การขยายตลาดการศึกษาและฝึกอบรม ทำให้เกิดองค์การการศึกษาและฝึกอบรมที่หลากหลายรวมทั้งองค์กรภาคเอกชน การประกันคุณภาพคุณวุฒิในระบบภาครัฐจะไม่มีประสิทธิภาพ หากไม่เปลี่ยนจากการผลักดันตลาดจากอุปสงค์สู่อุปทาน สิ่งที่เป็นการทำลายสำหรับหน่วยงานต่างๆ ก็คือการจัดการศึกษาตามคุณวุฒิระดับต่างๆ เพื่อให้เกิดความเชื่อถือแก่ตลาดการศึกษาและฝึกอบรมที่ขยายเหล่านั้น

การประกันคุณภาพเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิของบุคคลซึ่งได้รับคุณวุฒิ สร้างความเชื่อมั่นในคุณวุฒิแก่ผู้ใช้ (รวมทั้งนายจ้าง) และทำให้คุณวุฒิและการเรียนรู้สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพื่อว่าบุคคลสามารถยกระดับความสามารถ หรือการเรียนรู้ของตนเองไปสู่โปรแกรมอื่น หรือคุณวุฒิ

ในระยะหลายปีที่ผ่านมา กระแสโลกาภิวัตน์ของเศรษฐกิจทำให้มีการเคลื่อนย้ายกำลังคนระหว่างประเทศมากขึ้น และการเคลื่อนย้ายนี้เป็นทั้งส่วนภายในภูมิภาคและภูมิภาค ซึ่งการเคลื่อนย้ายกำลังคนนี้ทำให้คุณวุฒิของบุคคลต้องได้รับการรับรองจากนายจ้างในต่างประเทศด้วย แม้วานายจ้างอาจไม่ทราบรายละเอียดคุณวุฒิของแต่ละบุคคล แต่สิ่งสำคัญก็คือนายจ้างต้องเชื่อมั่นในระบบคุณวุฒิของ

ประเทศของกำลังคนเหล่านั้น และนอกจากนั้นคนทำงานในต่างประเทศซึ่งสร้างสมทักษะ ความรู้ก็ควรได้รับการรับรองทักษะความรู้เมื่อกลับประเทศของตนเช่นกัน

ดังนั้นวัตถุประสงค์หลักของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติคือการประกันคุณภาพ คุณวุฒิในระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นทั้งวัตถุประสงค์ภายในและภายนอก กล่าวคือ เป็นการคุ้มครองภายในแก่คนทำงาน นายจ้าง และผู้เรียนอื่นๆ สำหรับคุณวุฒิ ที่ได้รับเป็นการประกันคุณภาพสำหรับนายจ้างในประเทศอื่น ในฐานะที่ได้รับ คุณวุฒิที่เป็นที่ยอมรับจากประเทศของตนว่ามีคุณภาพสูง และเป็นการสร้างความเชื่อมั่น แก่กิจการที่ประสงค์จะลงทุนในประเทศ ซึ่งมีระบบคุณวุฒิแห่งชาติของกำลังแรงงาน ที่สามารถเป็นตัวบ่งชี้มาตรฐานความรู้และทักษะที่เหมาะสม

2.2.3 รากฐานสำคัญของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติเกิดขึ้นภายในระบบการศึกษาและฝึกอบรม และระบบ คุณวุฒิของประเทศ ซึ่งเป็นรากฐานของระบบคุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งรวมกระบวนการ และกฎเกณฑ์สำหรับการรับรอง การให้ประกาศนียบัตร และการประกันคุณภาพคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผลให้ความหลากหลายของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

รากฐานสำคัญของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ประกอบด้วย

- ระดับต่างๆ ของความซับซ้อนในการเรียนรู้ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 6-12 ระดับ
- รายละเอียดของปัจจัยการเรียนรู้ หรือผลลัพธ์ข้ามระดับเหล่านั้น หรือ ประเภทของคุณวุฒิ หรือทั้งสองส่วน
- เกณฑ์หรือแนวทางสำหรับการเชื่อมโยงคุณวุฒิทั้งในระดับเดียวกัน และระดับที่ต่างกัน
- เกณฑ์หรือแนวทางปริมาณการเรียนรู้ของแต่ละคุณวุฒิ

ภายในกรอบอย่างกว้างขวางของรากฐานข้างต้นยังมีความหลากหลาย เช่น

- ความครอบคลุมของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งสามารถกำหนดจากภาคส่วนหรือกลุ่มของคุณวุฒิสู่คุณวุฒิทั้งหมดของประเทศ
- การมีอยู่หรือไม่ของการจดทะเบียนคุณวุฒิแห่งชาติ
- การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะหรือแนวทางการประกันคุณภาพ
- กระบวนการรับรองการเรียนรู้ในระบบหรือการเรียนที่มีมาก่อน
- ข้อบังคับภายในหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับกรอบ
- การมีอยู่หรือไม่ของหน่วยงานกลางด้านคุณวุฒิ

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าไม่มีแบบมาตรฐานสำหรับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ นอกเหนือจากรากฐานแกนกลางที่กล่าวข้างต้น

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติเกิดขึ้นมากกว่าสองทศวรรษในประเทศต่างๆ ดังนั้นสามารถระบุทฤษฎีที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

- เป็นเรื่องอันตรายที่จะกำหนดลักษณะเฉพาะหรือออกแบบที่ซับซ้อนเกินไปของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- กรอบคุณวุฒิแห่งชาติต้องโปร่งใส ปราศจากภาษาที่ไม่รู้เรื่องและง่ายต่อการเข้าใจของผู้ใช้
- กรอบคุณวุฒิแห่งชาติต้องได้รับการพัฒนาด้วยกระบวนการปรึกษาหารือกับสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมที่เป็นหลัก และจัดตั้งมานาน
- กรอบคุณวุฒิแห่งชาติต้องได้รับการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการสร้างความเชื่อมั่นในมาตรฐานและคุณภาพ

- กรอบคุณวุฒิแห่งชาติต้องพัฒนาจากระบบการศึกษาและฝึกอบรมของชาติ และระบบคุณวุฒิ

2.2.4 กรอบคุณวุฒิแห่งชาติกับการประกันคุณภาพ

การประกันคุณภาพกำหนดจากมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละสาขาวิชา หรือประเภทวิชาของการเรียนรู้ ทั้งระดับอุตสาหกรรม และทักษะอาชีพ ซึ่งอาจจะดำเนินการผ่านองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ

1) การรับรองคุณวุฒิ

เป็นกระบวนการที่แต่ละคุณวุฒิได้รับการรับรองระดับชาติตามประเภท ความซับซ้อนและปริมาณการเรียนรู้ที่กำหนดในแต่ละคุณวุฒิ

2) การจดทะเบียนสถานประกอบการศึกษาและฝึกอบรม

เป็นกระบวนการสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมสร้างความเชื่อมั่นว่ามีงบประมาณ เครื่องมืออุปกรณ์การสอนและสื่อ และครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของผู้เรียนที่จะได้รับคุณวุฒิ รวมทั้งกลยุทธ์ในการกำกับดูแล การตรวจสอบติดตาม การลงโทษ และเผยแพร่ ผลลัพธ์ที่ประสบความสำเร็จของสถานประกอบการศึกษาและฝึกอบรม

3) การนิเทศหรือการตรวจสอบระบบการประเมินผลเพื่อการให้คุณวุฒิ

วิธีนี้เป็นสร้างสร้างความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดในแต่ละคุณวุฒิ กิจกรรมนี้อาจเป็นข้อบังคับตามปกติ และรวมถึงการตรวจสอบและกลยุทธ์ ในการกำกับดูแล หรืออาจมีวิธีการอื่นๆ อีก เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่ามีการพิจารณาอย่างเหมาะสม รอบคอบหรือไม่ ในการตัดสินใจให้คุณวุฒิแก่บุคคล

กระบวนการเหล่านี้เป็นเรื่องสำคัญที่สถานประกอบการศึกษาต้องเผยแพร่เมื่อได้รับการตรวจสอบ อันจะเป็นทางเลือกสำคัญในตลาดการศึกษาที่แข่งขันกัน

ซึ่งในประเทศออสเตรเลียมีเว็บไซต์ “My Skill” เผยแพร่สถาบันการศึกษา และฝึกอบรมที่ได้รับจดทะเบียน ความเห็นของนายจ้าง นักศึกษา ระดับของความสำเร็จ และขอบเขตการจัดการศึกษาและฝึกอบรม

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติสามารถสนับสนุนกระบวนการเหล่านี้โดยกำหนด มาตรฐานสำหรับการให้การรับรองคุณวุฒิ รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานในการประเมินผลที่ออกแบบและทดสอบ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติสามารถทำให้มีการอบมาตรฐานและวิชาชีพ ที่คงเส้นคงวา ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความเชื่อมโยง และความเชื่อถือในระบบคุณวุฒิของประเทศ

ถ้ากรอบคุณวุฒิแห่งชาติมิได้ให้ความสำคัญการประกันคุณภาพ ก็จะไม่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเชื่อถือคุณภาพคุณวุฒิของประเทศ โดยทั่วไป ความเชื่อถือในคุณวุฒิได้รับการหล่อหลอมจากความสนใจและการยอมรับ ซึ่งการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการออกแบบคุณวุฒิ และการทำความเข้าใจ ในคุณค่าของกระบวนการที่ดำเนินการเพื่อให้บุคคลได้รับคุณวุฒิ

2.2.5 ทำไมต้องมีกรอบคุณวุฒิภูมิภาค

กรอบคุณวุฒิภูมิภาคหรือกรอบแกนกลางในการอ้างอิงเป็นวิธีการของการ ที่จะทำให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างกรอบคุณวุฒิ หรือเพื่อให้คุณวุฒิในกรอบหนึ่ง เชื่อมโยงกับคุณวุฒิอีกกรอบอื่น

การเชื่อมโยงของกรอบคุณวุฒิจะช่วยให้เกิดการประสานประโยชน์กันในการรับรองคุณวุฒิสำหรับใน ASEAN ได้มีข้อตกลงร่วมกันในการรับรองคุณวุฒิในอาชีพ ต่างๆ เช่น บัญชีและวิศวกรรม กรอบคุณวุฒิภูมิภาคมิใช่การทำหน้าที่แทนสิ่งที่ได้ทำ

ร่วมกันระหว่างสมาชิกอยู่แล้ว แต่จะเป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนาและขยายไปสู่ประเทศอื่นและกลุ่มคุณวุฒิในประเภทและอาชีพอื่นๆ

การอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้จากการทำงาน หากไม่มีระบบที่จะประเมินและให้การรับรองทักษะความรู้จากการทำงานจะทำให้บุคคลขาดโอกาสในการเปลี่ยนงานพัฒนาตนเอง และนายจ้างจะมีปัญหาในการคัดเลือกพนักงาน ในระดับภูมิภาคที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศปัญหานี้จะใหญ่ขึ้น ซึ่งกรอบคุณวุฒิแห่งชาติจะช่วยในการออกแบบกลางสำหรับการอ้างอิงเพื่อประเมินทักษะความรู้และจัดระบบคุณวุฒิสำหรับแรงงานและอาชีพต่างๆ

กรอบคุณวุฒิภูมิภาคเกิดขึ้นภายหลังหรือคู่ขนานกับการจัดการระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน ที่ต้องการสนับสนุนการเคลื่อนย้ายแรงงาน การรับรองและการใช้คุณวุฒิระหว่างประเทศ ข้อตกลงระดับทวีปาคี ไตรภาคี และพหุภาคี ระหว่างหน่วยงานคุณวุฒิของประเทศ องค์กรวิชาชีพ สถาบันการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดมาตรฐานและการรับรองคุณวุฒิระหว่างประเทศ ที่แพร่หลายในทุกภูมิภาคของโลก กรอบคุณวุฒิภูมิภาคมีใช้ส่วนที่แทนที่หรือทำลาย แต่เป็นกลไกสนับสนุนและผลักดันอย่างเป็นระบบ

ตัวอย่างของกรอบคุณวุฒิภูมิภาค

1) กลุ่มประชาคมคาริบเบียน (CARICOM) ได้ริเริ่มในการกำหนดมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิในหลายสาขา การดำเนินการที่มุ่งเน้นการพัฒนามาตรฐานและคุณวุฒิอย่างมีประสิทธิภาพในระดับนานาชาติ รวมทั้งโมเดลการศึกษาและฝึกอบรมฐานสมรรถนะ และการแบ่งปันสื่อระหว่างกัน

2) กลุ่มประชาคมอัฟริกันใต้ (SADC) กำหนดกรอบคุณวุฒิเพื่อมุ่งหวังให้เกิดการสนับสนุนการบูรณาการและการเคลื่อนย้ายแรงงานในภูมิภาคผ่าน

กระบวนการเชื่อมโยงคุณวุฒิที่สามารถใช้ได้ทั่วภูมิภาค ซึ่งอยู่ในระยะเริ่มต้นด้วยการพัฒนาเกณฑ์ของระบบการประกันคุณภาพในภูมิภาค

3) กรอบคุณวุฒิประชาคมยุโรป (EQF) เป็นระบบพื้นฐานการอ้างอิงของประชาคมยุโรป ซึ่งทำหน้าที่เชื่อมโยงระบบคุณวุฒิที่แตกต่างกันของประเทศต่างๆ เข้าด้วยกัน ถือเป็นกลไกส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยกำหนดไว้ 8 ระดับครอบคลุมคุณวุฒิตั้งแต่หลังการศึกษาภาคบังคับจนถึงการศึกษาสูงสุด

4) กรอบคุณวุฒิแพซิฟิก (PQF) เป็นกรอบอ้างอิงพื้นฐานซึ่งเชื่อมโยงกับคุณวุฒิและมาตรฐานระดับชาติที่ลงทะเบียนในระดับภูมิภาค การลงทะเบียนและการอบได้รับการสนับสนุนจากข้อกำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพของหน่วยงาน (รวมทั้งการลงทะเบียนองค์กรการศึกษาและกระบวนการให้การรับรองคุณวุฒิ) และมาตรฐานขั้นต่ำของสถาบันการศึกษา มาตรฐานประกันคุณภาพประกอบด้วยนโยบายและวิธีการต่างๆ แนวดำเนินการและเกณฑ์การรับรอง มาตรฐานคุณภาพต้องเป็นความเห็นชอบของประเทศสมาชิก ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าประเทศสมาชิกสามารถทำตามมาตรฐานนั้นได้ สำหรับประเทศที่ยังไม่มีกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิแพซิฟิก (PQF) จะเพิ่มรายละเอียดของคุณวุฒิซึ่งประเทศเหล่านั้นสามารถประยุกต์ใช้ได้ ส่วนประเทศที่ยังไม่มีมาตรฐานการประกันคุณภาพและการบวนการรับรอง มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง กระบวนการ และต้นแบบ การดำเนินงานสามารถนำมาปรับใช้ได้ คุณวุฒิทั้งหมดจะเข้าสู่ระบบการลงทะเบียนเพื่อใช้อ้างอิงกับกรอบคุณวุฒิแพซิฟิก โดยมีรายละเอียด เช่น ปริมาณการเรียนรู้ ระดับ เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการลงทะเบียน

จากประสบการณ์ของนานาชาติพบว่า กรอบคุณวุฒิภูมิภาคมีลักษณะที่หลากหลายต่างกัน ตามลักษณะเป้าหมาย การครอบคลุม การออกแบบ และการใช้ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าอย่างน้อย มีองค์ประกอบ 3 ส่วนในการออกแบบและพัฒนาคือ

- กรอบคุณวุฒิต้องสะท้อนให้เห็นความต้องการและวัตถุประสงค์ของประเทศสมาชิก รวมทั้งคุณลักษณะของระบบคุณวุฒิ
- การประกันคุณภาพเป็นรากฐานของการสร้างความเชื่อมั่นในระบบคุณวุฒิระหว่างประเทศ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากกรอบที่เป็นแกนกลางอ้างอิงในระดับภูมิภาค
- ความสำเร็จของกรอบที่ใช้เป็นแกนกลางอ้างอิงในระดับภูมิภาคต้องได้รับการสนับสนุนจากการวางแผนพัฒนาอย่างดี เพื่อการปฏิบัติซึ่งเห็นชอบร่วมกันในระหว่างประเทศสมาชิก

2.3 บริบทของภูมิภาคอาเซียน

ประชากรของภูมิภาคอาเซียนมีรวมกันประมาณ 400 ล้านคนเศษ มีความแตกต่างกันในจำนวนประชากร ขนาดของเศรษฐกิจ และรายได้ประชาชาติ การเคลื่อนไหลของแรงงานระหว่างประเทศในภูมิภาคที่ไม่มากเท่าภูมิภาคอื่น อย่างไรก็ตามมีความเข้มแข็งในการสร้างความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและสังคมร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก

รากฐานของกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนเริ่มตั้งแต่ ASEAN Framework Arrangement on Services (AFAS) ในปี 2538 ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันของรัฐมนตรีเศรษฐกิจ AFAS มีจุดมุ่งหมายเพื่อขจัดข้อจำกัดในด้านการค้าและบริการในภูมิภาค การจัดทำมีระบบการรับรองคุณวุฒิในบางวิชาชีพพร้อมกันได้ดำเนินการอยู่แล้ว

ในปี 2550 ได้มีการลงนามในแผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยมีเรื่องการรับรองคุณวุฒิด้านวิชาชีพอยู่ด้วย ซึ่งก่อนหน้านี้การรับรองคุณวุฒิด้านวิศวกรรมและพยาบาลได้แล้วเสร็จในปี 2548 และ 2549 และเพิ่มอีก 5 สาขาในปี 2550 และ 2552 คือ สถาปัตยกรรม การสำรวจ การแพทย์ ทันตแพทย์ และการบัญชี องค์ประกอบอื่นที่สำคัญคือแผนการเคลื่อนไหลอย่างเสรีของแรงงานด้วยความกลมกลืนและเป็นมาตรฐาน

อาเซียนได้มีการเชื่อมโยงกับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกเช่นกัน ด้วยการเป็นสมาชิก Asia-pacific Economic Cooperation (APEC) และ Asia Pacific Quality Network (APQN) หลายประเทศในอาเซียนซึ่งเข้าร่วม APEC Mapping of Qualification ซึ่งให้เห็นหลักการในการสนับสนุนแนวคิดกรอบคุณวุฒิระดับภูมิภาค

ภูมิภาคอาเซียนมีลักษณะเฉพาะในการพัฒนากรอบคุณวุฒิของประเทศในบางประเทศเช่น มาเลเซียและฟิลิปปินส์จัดกรอบคุณวุฒิแห่งชาติอย่างกว้าง ขณะที่สิงคโปร์มีกรอบเฉพาะภาคส่วน ประเทศอื่นๆ เช่น อินโดนีเซียมีหลายส่วนที่เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติพร้อมกับการกำหนดระบบการประกันคุณภาพ และประเทศไทยอยู่ระหว่างดำเนินการกำหนดกรอบคุณวุฒิแห่งชาติเช่นกัน

กรอบคุณวุฒิระดับภูมิภาค จำเป็นต้องเฝ้าต่อประเภทต่างๆ ของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ระดับการพัฒนาที่แตกต่างกัน ขอบข่ายของหลักการ และแนวคิดในการพัฒนา และการนำไปสู่การปฏิบัติ

2.4. ข้อเสนอแนวคิดการพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน

2.4.1 ขอบเขต

กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนจะต้องทำหน้าที่เป็นกรอบที่ใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงในการเทียบเคียงคุณวุฒิระหว่างประเทศสมาชิก

กรอบแกนกลางที่ใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงนี้จะช่วยให้ประเทศต่างๆ สมาคมวิชาชีพ และสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมในแต่ละประเทศใช้ในการเทียบเคียง และรับรองคุณวุฒิโดยการกำหนดระดับเทียบเคียง หรือระดับของผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละคุณวุฒิซึ่งจะช่วยให้สามารถรับรองคุณวุฒิหรือส่วนของคุณวุฒิของประเทศอื่นได้

กรอบคุณวุฒิควรรวมคุณวุฒิตั้งแต่ระดับมัธยมปลาย การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการผลักดันการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการไหลเลื่อน โดยเป็น

กรอบที่เชื่อมโยงเส้นทางการเรียนรู้ของการศึกษาแต่ละระดับ กรอบคุณวุฒิของภูมิภาคแปซิฟิก และยุโรปได้เป็นเกณฑ์อ้างอิงสำหรับการศึกษาทุกภาคส่วน สำหรับประเทศที่กรอบแห่งชาติไม่ได้ครอบคลุมการศึกษาทุกภาคส่วนก็สามารถใช้กรอบที่เป็นเกณฑ์กลางอ้างอิงได้

2.4.2 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์หลักของกรอบคุณวุฒิระดับภูมิภาคคือการทำให้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติและระบบคุณวุฒิแห่งชาติเชื่อมโยงกับกรอบของประเทศอื่น กรอบคุณวุฒิอาเซียนควรเป็นกรอบเกณฑ์กลางเพื่อใช้ในการอ้างอิงเช่นเดียวกับกรอบคุณวุฒิภูมิภาคยุโรป กรอบนี้จะเชื่อมกับกรอบแห่งชาติหรือระบบคุณวุฒิของประเทศสมาชิก ซึ่งจะเป็นกลไกในการรับรองคุณวุฒิของภูมิภาคอื่นๆ รวมทั้งระบบคุณวุฒิในระดับสากล

วัตถุประสงค์ของกรอบคุณวุฒิอาเซียนจะช่วยให้เกิดการเทียบเคียงคุณวุฒิระหว่างประเทศสมาชิก ซึ่งจะส่งผลให้

- สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เพิ่มการรับรองคุณวุฒิ
- ส่งเสริมสนับสนุนการเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้และเคลื่อนย้ายผู้เรียน
- ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายกำลังคน

เป็นที่ยอมรับว่ามีความจำเป็นต้องพัฒนากลไกการเทียบเคียงคุณวุฒิ และจัดระบบการเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้ระหว่างประเทศ โดยผ่านกรอบใหญ่ของประเทศที่สามารถเทียบเคียงกับกรอบคุณวุฒิของต่างประเทศ อันจะส่งผลต่อการไหลเลื่อนของผู้เรียนและคนทำงาน

2.4.3 กระบวนการและหลักการ

กรอบคุณวุฒิอาเซียนต้องดำเนินการด้วยความสมัครใจและต้องไม่กระทบต่อกรอบแห่งชาติของประเทศสมาชิกที่เข้าร่วม ต้องเป็นพื้นฐานในการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศที่ยังไม่มีกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน ต้องสนับสนุนและผลักดันกรอบคุณวุฒิหรือระบบคุณวุฒิของแต่ละประเทศ ขณะเดียวกันก็เป็นกลไกในการเอื้ออำนวยการเทียบเคียง และสร้างความโปร่งใส

กระบวนการรับรองกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนจะต้องเป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันของประเทศสมาชิก เมื่อมีการรับรองแล้วประเทศต่างๆ ก็จะสามารถพิจารณาได้ว่าเมื่อไรจะนำเสนอประเภทของคุณวุฒิและระบบการประกันคุณภาพของประเทศ

เมื่อกรอบเกณฑ์กลางที่ใช้อ้างอิงถูกใช้ในภูมิภาคอาเซียน จะต้องได้รับการสนับสนุนด้วยข้อตกลงร่วมกันในเรื่องกลยุทธ์การประกันคุณภาพเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นระดับสูงในกระบวนการอ้างอิงและคุณค่าของกรอบคุณวุฒิภูมิภาค กลยุทธ์เหล่านี้ อาจประกอบด้วยหนึ่งในสามหรือผสมผสาน 3 กลยุทธ์ต่อไปนี้

- 1) ชุดของมาตรฐานการประกันคุณภาพที่เป็นข้อตกลงร่วมกัน
- 2) กรอบของเกณฑ์อ้างอิงในการประกันคุณภาพระดับภูมิภาคที่ตกลงร่วมกัน
- 3) ชุดของเกณฑ์มาตรฐานอย่างกว้าง

กรอบคุณวุฒิอาเซียนควรประกอบด้วยชุดของมาตรฐานการประกันคุณภาพที่เห็นชอบร่วมกันโดยมี

- หน้าที่ขององค์กรที่รับผิดชอบจดทะเบียนและให้การรับรอง
- สถาบันการศึกษาและฝึกอบรม
- ระบบการประเมินผลการเรียนรู้และการออกประกาศนียบัตร

มาตรฐานเหล่านี้ควรเป็นมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับทุกประเทศสมาชิกและจัดให้มีแนวทางการดำเนินงานแก่ประเทศเหล่านั้น ที่ซึ่งไม่มีเอกสารหรือมาตรฐานสำหรับหน่วยงานหรือองค์กรจัดการศึกษา อาจกล่าวได้ว่าการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อสนับสนุนระบบคุณวุฒิแห่งชาติหรือกรอบคุณวุฒิจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นในคุณค่าของกรอบคุณวุฒิภูมิภาค

ทั้งนี้กรอบจะมีขอบเขตของกลยุทธ์การประกันคุณภาพ เพื่อการรับรองคุณวุฒิ และการจดทะเบียนสถานบันการศึกษาและฝึกอบรม ซึ่งจะทำให้เห็นภาพการให้การรับรองคุณวุฒิในอนาคต

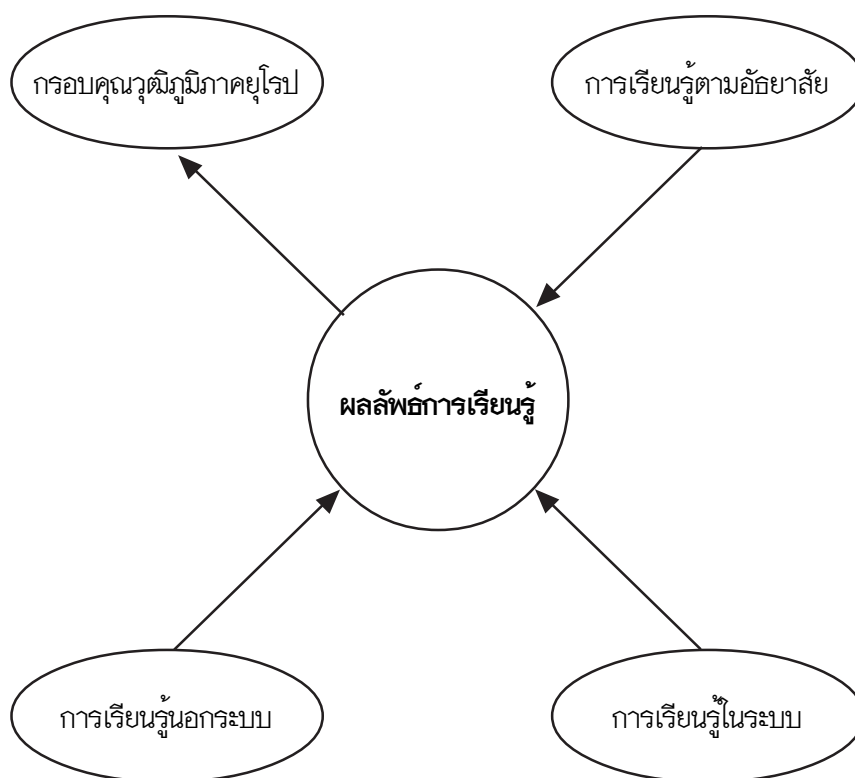
2.4.4 โครงสร้าง

2.4.4.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้

อาจมีคำถามว่ากรอบที่ใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงควรมีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้หรือไม่ สำหรับกรอบคุณวุฒิของยุโรปกำหนดให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้วย โดยให้ข้อเสนอแนะว่าการกำหนดให้มีการพัฒนาและใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้อาจใช้เชื่อมโยงกลไกและระบบสนับสนุนการเทียบโอนคุณวุฒิ ถ่ายโอนหน่วยการเรียนรู้ และการรับรองการเรียนรู้จากการศึกษาตามอัธยาศัยและนอกระบบ

ภาพที่ 1 - กรอบคุณวุฒิประชาคมยุโรป

ที่มา : Keating, Jack, Bateman, Andrea, Bueke, Gerald and Vickers, Alison,
Concept Proposal for ASEAN Qualification Framework, 2011

ผลลัพธ์การเรียนรู้มุ่งเน้นที่ผลของการเรียนรู้มีใช้ไปจ้ะัย เช่น ระยะเวลาการเรียนรู้ ดั้งนั้นกรอบคุณวุฒิของประเทศต่างๆ จึงให้ความสำคัญผลของการเรียนรู้มากกว่าระยะเวลาหรือปัจจัยการเรียนรู้ เช่น กรอบคุณวุฒิของอาเซียน กรอบคุณวุฒิอุดมศึกษาของประเทศไทย สิงคโปร์ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และประชาคมแปซิฟิก

อย่างไรก็ตามกรอบคุณวุฒิภูมิภาคต้องเอื้ออำนวยและสนับสนุนประเภทต่างๆ ของกรอบคุณวุฒิหรือระบบแห่งชาติ ที่ถือว่ามีความสำคัญลำดับสูงในการพัฒนาของประเทศสมาชิก ซึ่งจะประสบความสำเร็จอย่างไรเป็นเรื่องที่ปรึกษาหารือกันต่อไป

กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน ควรอยู่บนพื้นฐานของรายละเอียดที่ใช้ในการกำหนดระดับของความซับซ้อนของผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่จะสนับสนุนการรับรองการเรียนรู้ทั้งจากนอกระบบและตามอัธยาศัยเพื่อใช้เป็นหน่วยสำหรับคุณวุฒิ เช่นเดียวกับกรอบคุณวุฒิของประชาคมยุโรป กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนกำหนดให้มีกรอบหรือระบบคุณวุฒิแห่งชาติ และคุณวุฒิที่เป็นผลของผลลัพธ์การเรียนรู้

2.4.4.2 ระดับ

โครงสร้างของกรอบคุณวุฒิโดยทั่วไปมีการกำหนดระดับตามความซับซ้อนของผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยแสดงในรูปของรายละเอียดของระดับ

ส่วนใหญ่กรอบคุณวุฒิจะมีประมาณ 8-10 ระดับ และการตัดสินใจว่าควรมีที่ระดับขึ้นอยู่กับความเข้าใจของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในเรื่องของคุณวุฒิหลักและความสัมพันธ์ระหว่างกัน และต้องเป็นเรื่องเข้าใจง่าย

กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนอาจแบ่งเป็น 8 ระดับ เช่นเดียวกับกรอบคุณวุฒิของประชาคมยุโรป หรืออาจเป็น 10 ระดับ (เหมือนกรอบที่ใช้ของออสเตรเลียและนิวซีแลนด์) สำหรับกรอบของประเทศในอาเซียน เช่นประเทศไทย 6 ระดับ

ลิงค์ไป 7 ระดับ (เน้นเฉพาะอาชีวศึกษา) ส่วนฟิลิปปินส์ กำหนดให้อาชีวศึกษามี 6 ระดับ และอุดมศึกษา 4 ระดับ เป็นต้น

จำนวนของระดับคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียนจะต้องพิจารณาจากความเชื่อมโยงในระดับชาติกับกรอบคุณวุฒิของส่วนต่างๆในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งอาจอยู่ระหว่าง 8-10 ระดับ การที่กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนเป็นเกณฑ์กลางอ้างอิงทั่วไป ดังนั้นจำนวนระดับไม่จำเป็นต้องเหมือนกับประเทศใดประเทศหนึ่ง แต่ต้องสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับระดับของซับซ้อนในการเรียนรู้ เพื่อให้กรอบแห่งชาติต่างๆ สามารถเทียบเคียงได้

ประเด็นสำคัญของกรอบภูมิภาคที่จะต้องศึกษาก็คือ กรอบควรกำหนดระดับความซับซ้อนของการเรียนรู้หรือไม่ ระดับเหล่านี้ควรกำหนดอยู่ในประเภทของคุณวุฒิ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติจำแนกประเภทของคุณวุฒิกับระดับต่างๆ แต่กรอบเกณฑ์กลางที่ใช้อ้างอิงอาจมีได้เชื่อมโยงกัน เช่น กรอบคุณวุฒิประชาคมยุโรป มิได้จัดคุณวุฒิเข้ากับระดับใดระดับหนึ่ง ถ้าทางเลือกในการยึดโยงคุณวุฒิกับระดับใดระดับหนึ่งโดยเฉพาะ จะทำให้ประชาคมอาเซียนจะต้องพิจารณาสรุปประเภทของคุณวุฒิหรือรายละเอียดต้องได้รับการกำหนดด้วย กรอบคุณวุฒิประชาคมยุโรป มิได้กำหนดรายละเอียดดังกล่าวเป็นข้อ ดังนั้นมีข้อเสนอให้ยกเว้นเรื่องนี้ ในกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน

2.4.4.3 ความครอบคลุม

ความครอบคลุมได้รับการพัฒนาจากรายละเอียดของระดับซึ่งมีความหลากหลายตามประเภทคุณวุฒิในกรอบ แต่ประเทศในอาเซียนต่างมีวิธีการกำหนดระดับของการเรียนรู้ ประเด็นของการเรียนรู้และการพัฒนา สะท้อนจากภาคการศึกษา และการฝึกอบรม ซึ่งเป็นผลมาจากระบบการศึกษาและความเป็นมาทางวัฒนธรรมของแต่ละประเภท

ตัวอย่างกรอบคุณวุฒิและความครอบคลุม

1) กรอบคุณวุฒิของมาเลเซีย

ครอบคลุม 8 องค์ประกอบ ดังนี้

- ความรู้
- ทักษะการปฏิบัติ
- ทักษะทางสังคมและความรับผิดชอบ
- ค่านิยม ทศนคติ และความเป็นวิชาชีพ
- การสื่อสาร ความเป็นผู้นำ ทักษะการทำงานเป็นทีม
- การแก้ปัญหาและทักษะทางวิทยาศาสตร์
- การจัดการข้อมูลและทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ทักษะการจัดการและการเป็นผู้ประกอบการ

2) กรอบคุณวุฒิของนิวซีแลนด์

ครอบคลุมวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ซึ่งรวมถึงผลลัพธ์ของผู้สำเร็จการศึกษา 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- การกำหนดหน่วยการเรียนรู้
- ความรู้ ที่สัมพันธ์กับประเภทของความรู้
- ทักษะ ที่สัมพันธ์กับประเภทของทักษะ รวมทั้งการแก้ปัญหาและการประยุกต์ใช้
- การประยุกต์ใช้(ความรู้และทักษะ) ที่นำไปสู่ระดับของการควบคุมดูแลและความรับผิดชอบ

3) กรอบคุณวุฒิของออสเตรเลีย

โดยสรุปครอบคลุมถึงประเภทของงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาจะทำและมีเป้าหมาย 3 ประเด็น ดังนี้

- ความรู้
- ทักษะ
- การประยุกต์ความรู้และทักษะ (มีการอธิบายระดับของความเป็นอิสระและบริบท)

4) กรอบคุณวุฒิของฟิลิปปินส์ มีเฉพาะการอาชีวศึกษาและฝึกอบรม
ครอบคลุม 3 องค์ประกอบ ดังนี้

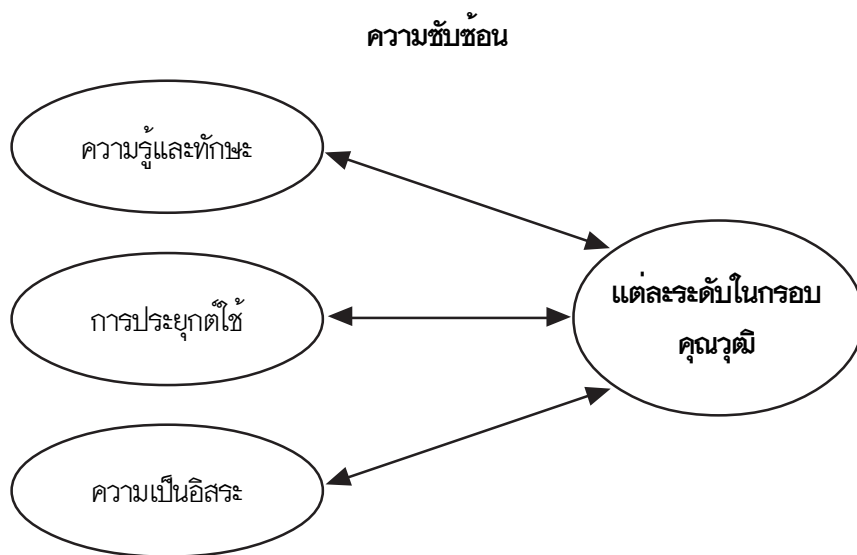
- กระบวนการ
- ความรับผิดชอบ
- การประยุกต์ใช้

5) กรอบคุณวุฒิประชาคมยุโรป ครอบคลุม 3 องค์ประกอบ ดังนี้

- ความรู้
- ทักษะ
- สมรรถนะ

แม้ว่าการครอบคลุมของแต่ละส่วนของคุณวุฒิตามกรอบ สามารถแยกส่วน
กันได้แต่ต้องมีเชื่อมโยงกันตามความซับซ้อนของระดับนั้นๆ ส่วนใหญ่ความรู้ เป็น
พื้นฐานสำคัญที่เชื่อมโยงกับองค์ประกอบอื่นๆ

ภาพที่ 2 : ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในแต่ละระดับ

ที่มา : Keating, Jack, Bateman, Andrea, Bueke, Gerald and Vickers, Alison,
Concept Proposal for ASEAN Qualification Framework, 2011

โดยทั่วไปกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ จะครอบคลุมความรู้ ทักษะ การประยุกต์ใช้ และความเป็นอิสระ นอกจากนี้ อาจมีความรับผิดชอบที่ปรากฏในกรอบ เช่น กรอบคุณวุฒิของนิวซีแลนด์ที่อาจเป็นปัญหาด้วยการรวมผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อผู้อื่น และผลงานซึ่งอาจมิได้เกิดจากระบบการศึกษาเพียงอย่างเดียว

กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนอาจอยู่บนพื้นฐานของการครอบคลุมองค์ประกอบ 3 ส่วนและมีส่วนย่อยอีก 1-2 ส่วนในแต่ละองค์ประกอบ กล่าวคือ

- เป็นระดับของการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง คือระดับที่สูงขึ้นจะมีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น
- มีการพัฒนาอย่างมีเหตุผลและเพิ่มขึ้นตามระดับต่างๆ
- มีตัวชี้วัดที่เป็นแกนกลางโดยไม่จำเป็นต้องกำหนดการเรียนรู้หรือบริบทของที่ทำงาน
- ไม่จำกัดกลุ่มผู้เรียนเฉพาะ/ด้วยการใช้ภาษา หรือบริบทการเรียนรู้ที่ปรากฏ

2.4.4.4. ปริมาณ

ปริมาณการเรียนรู้ในกรอบภูมิภาคอาเซียนควรมีหรือไม่มีขึ้นอยู่กับความเข้าใจร่วมกันในการกำหนดมาตรการปริมาณการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ประเทศสมาชิกสามารถกำหนดขนาดของประเภทคุณวุฒิต่างๆได้

แนวคิดเรื่องจำนวนหรือปริมาณการเรียนรู้ที่ไขว่ไปไม่กรอบคุณวุฒิแห่งชาติมี 2 ลักษณะคือ

- 1) มีการกำหนดระยะเวลาอย่างกว้างๆสำหรับการเรียนรู้เพื่อรับคุณวุฒิ
- 2) เป็นระบบหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดปริมาณการเรียนรู้สำหรับการได้รับหน่วยการเรียนนั้นๆ

อย่างไรก็ตามกรอบที่ใช้ระบบหน่วยการเรียนมีการกำหนดวิธีการวัดปริมาณการเรียนรู้ที่ต่างกัน ตัวอย่างเช่น

ระบบ	การวัดปริมาณการเรียนรู้
กรอบคุณวุฒิมาเลเซีย	1 หน่วยการเรียนรู้ เท่ากับ 40 ชั่วโมง
กรอบคุณวุฒิสิงคโปร์	1 หน่วยการเรียนรู้ เท่ากับ 10 ชั่วโมงการฝึกอบรมและการวัดผล
กรอบคุณวุฒินิวซีแลนด์	1 หน่วยการเรียนรู้ เท่ากับ 10 ชั่วโมง การเรียนรู้
กรอบคุณวุฒิออสเตรเลีย	มีการกำหนดปริมาณการเรียนรู้ของทุกคุณวุฒิ เช่น ปริญญาตรี 3-4 ปี
กรอบคุณวุฒิภูมิภาคแปซิฟิก	1 หน่วยการเรียนรู้ เท่ากับ 10 ชั่วโมง การเรียนรู้
ระบบการสะสมและเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้ของยุโรป	1 หน่วยการเรียนรู้ เท่ากับ 25-30 ชั่วโมงการเรียนรู้

ที่มา : Keating, Jack, Bateman, Andrea, Bueke, Gerald and Vickers, Alison, Concept Proposal for ASEAN Qualification Framework, 2011

กรอบคุณวุฒิอื่นๆ เช่นของอังกฤษ เวลส์และไอล์สแลนด์เหนือ สกอตแลนด์ และฮ่องกง ใช้การวัดปริมาณการเรียนรู้โดย 1 หน่วยการเรียนรู้เท่ากับ 10 ชั่วโมงการเรียนรู้

นอกจากนี้ The University Mobility in Asia and the Paige (UCTS) โดยกำหนดให้ 60 คะแนนเท่ากับ 1 ปีเต็มของการศึกษา มีการวัดภาระงานของนักศึกษาทั้งการศึกษาด้วยตนเอง และในห้องเรียน

ประเทศส่วนใหญ่มีการกำหนดปริมาณการเรียนรู้อยู่แล้วแต่มีลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งเป็นเรื่องไม่ยากที่จะร่วมกันกำหนด แต่สำหรับกรอบคุณวุฒิของยุโรปมิได้

กำหนดการใช้หน่วยการเรียนรู้ แต่ประเทศต่างๆอาจมีระบบของตนเองหรืออาจใช้ The European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) ซึ่งในระดับอุดมศึกษาและ European Credit Transfer System for Vocational Education and Training (ECVT) สำหรับคุณวุฒิการอาชีวศึกษา

ดังนั้นกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนการศึกษาการใช้การวัดปริมาณ การเรียนรู้ในกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน ถ้าการวัดปริมาณการเรียนรู้เป็นที่ยอมรับ อาจมีการกำหนดให้ 1 หน่วยมีค่าเท่ากับ 10 ชั่วโมงการเรียนรู้ ทางเลือกของการกำหนดค่าของหน่วยการเรียนรู้ในกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนจะช่วยให้ประเทศสมาชิกสามารถให้รายละเอียดคุณวุฒิหรือประเภทของคุณวุฒิตามปริมาณการเรียนรู้ได้

2.4.5 กรอบการอ้างอิง

การอ้างอิงเป็นกรอบการที่เป็นผลมาจากการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับของกรอบเกณฑ์กลางที่ใช้ในการอ้างอิง และกรอบคุณวุฒิแห่งชาติหรือ ระบบคุณวุฒิ สำหรับการกำหนดกรอบการอ้างอิงอาจทำได้ใน 2 รูปแบบคือ

- การอ้างอิงแบบ Upward คือการอ้างอิงระหว่างกรอบคุณวุฒิของ ภาคส่วนหรือกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกับกรอบที่เป็นเกณฑ์กลาง
- การอ้างอิงแบบ Peer คือการอ้างอิงระหว่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ของแต่ละประเทศ หรือระหว่างคุณวุฒิของภาคส่วนที่แตกต่างกัน

กรอบการอ้างอิงของกรอบคุณวุฒิยุโรปกำหนดให้แต่ละประเทศอ้างอิง ระดับคุณวุฒิแห่งชาติกับกรอบคุณวุฒิยุโรปและจัดทำรายงาน กรอบการ อ้างอิงประกอบด้วยเกณฑ์อย่างกว้าง 10 ข้อ รวมทั้งการเปรียบเทียบ รายละเอียดของระดับต่างๆ ในกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกับกรอบคุณวุฒิยุโรป

สำหรับกรอบคุณวุฒิของอาชีพ เพื่อให้อาชีพแต่ละอาชีพได้รับการจัดระเบียบประเทศสมาชิกต้องแสดงให้เห็นว่าองค์กรมีมาตรฐานขั้นต่ำ สำหรับคุณวุฒิแต่ละประเภทจะทำเป็นบัญชีเพื่อใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงกับกรอบคุณวุฒิอาชีพ ซึ่งรวมทั้งการแบ่งระดับ การวัดปริมาณการเรียนรู้ของแต่ละคุณวุฒิ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดของหน่วยการเรียนรู้

สำหรับกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนจะกำหนดได้ก็ต่อเมื่อประเทศสมาชิกรับรองกรอบของแต่ละระดับของประเทศเหล่านั้น หรือประเภทของคุณวุฒิต่อกรอบคุณวุฒิแห่งภูมิภาคอาเซียน และจะทำได้ต้องมีการดำเนินการของภาครัฐอย่างแข็งขัน โดยเฉพาะประเทศสมาชิกจะต้องได้รับข้อเสนอแนะและสนับสนุนในการอ้างอิงคุณวุฒิของประเทศกับคุณวุฒิของภูมิภาค

ดังนั้นกระบวนการอ้างอิงของกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนควรประกอบด้วย

- ประเทศที่มีกรอบคุณวุฒิแห่งชาติแล้ว ควรกำหนดได้ลักษณะกว้างถึงระดับที่เหมาะสมที่สุดของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกับกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน
- สำหรับประเทศที่ยังไม่มีระบบคุณวุฒิแห่งชาติ ควรกำหนดประเภทของคุณวุฒิและพิจารณาระดับที่เหมาะสมที่สุดกับกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งการวัดปริมาณการเรียนรู้ด้วย
- จะมีการยืนยันการรับรองและจัดระเบียบหน่วยงานตามมาตรฐานขั้นต่ำที่ตกลงกันได้

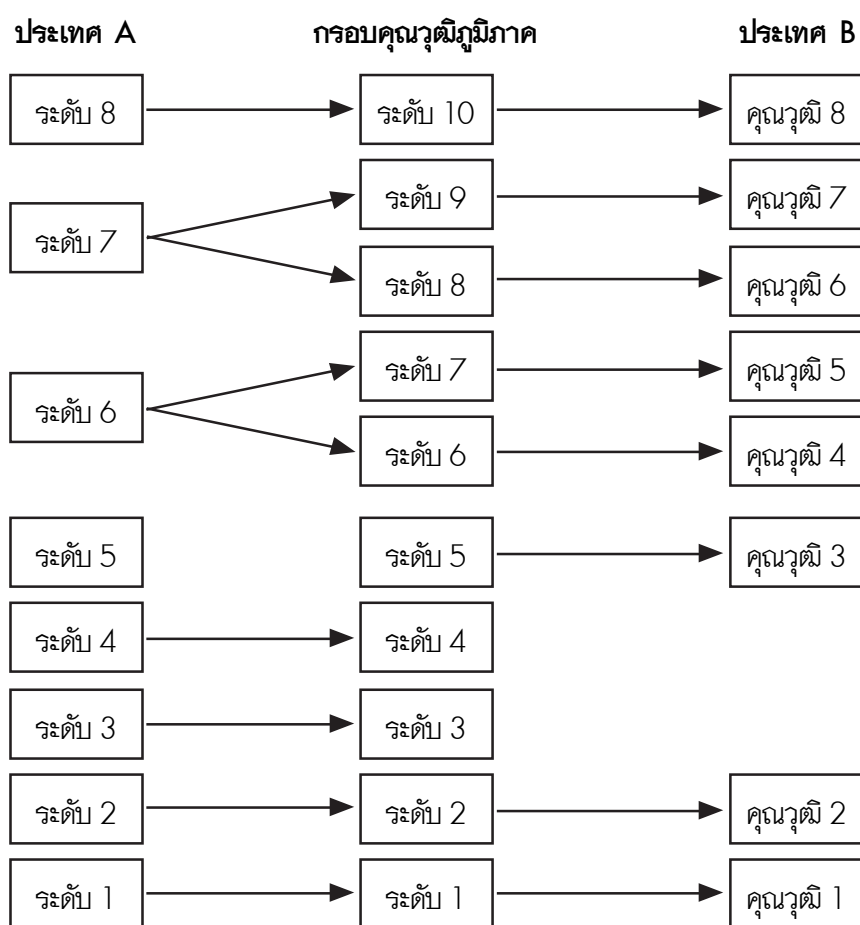
รายงานการอ้างอิงควรจัดทำโดยประเทศสมาชิก เพื่อเป็นการยืนยันระบบการประกันคุณภาพ และการใช้กลยุทธ์ในการประกันคุณภาพเพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงขั้นต่ำ

สำหรับกรอบคุณวุฒิประชาคมยุโรปได้กำหนดชุดของเกณฑ์และวิธีการของกระบวนการอ้างอิง ซึ่งกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนก็เช่นกันควรกำหนดเกณฑ์

อ้างอิงเฉพาะที่เชื่อมโยงมาตรฐานขึ้นต่ำสำหรับบังคับใช้กับหน่วยงาน เพื่อการรับรองคุณวุฒิ และจดทะเบียนสถานบันการศึกษา

ภาพที่ 3 : ตัวอย่างการอ้างอิงเทียบเคียงกับกรอบคุณวุฒิภูมิภาค

ที่มา : Keating, Jack, Bateman, Andrea, Bueke, Gerald and Vickers, Alison, Concept Proposal for ASEAN Qualification Framework, 2011

ภาพที่ 3 แสดงเห็นการเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศ A กับกรอบคุณวุฒิภูมิภาค และประเทศ B ซึ่งไม่มีกรอบคุณวุฒิแห่งชาติแต่มีระบบคุณวุฒิ 1-8 ซึ่งอาจแบ่งตั้งแต่ระดับมัธยมปลายจนถึงอุดมศึกษา การเทียบเคียงก็อาจทำได้ โดยใช้รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้และ ปริมาณหน่วยการเรียนรู้เทียบเคียง

6. การจัดการ

กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนต้องไม่บังคับใช้ แต่ต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ และอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจร่วมกัน

จากการประชุมร่วมกันระหว่างผู้แทนประเทศสมาชิกได้เสนอให้มีคณะทำงานของอาเซียนเร่งจัดประชุมหารือ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในการออกแบบและพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน

เมื่อมีการกำหนดกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนแล้ว การที่ประเทศสมาชิกต้องกำกับดูแล ใช้ประโยชน์ ประเมิน และทำให้กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนมีความทันสมัย รวมทั้งกลไกในการประเมินว่าประเทศสมาชิกสามารถใช้กรอบคุณวุฒินี้ได้หรือไม่ ทั้งกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคยุโรปและแอฟริกาที่มีหน่วยงานรับผิดชอบบริหารจัดการและทบทวนประสิทธิภาพของกรอบเกณฑ์กลางที่ใช้อ้างอิง มีศักยภาพในการแนะนำและสนับสนุนประเทศสมาชิกเพื่อให้การใช้กรอบคุณวุฒิภูมิภาคดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งศักยภาพในการดูแลรักษากรอบเช่นเดียวกับการกำกับดูแลประสิทธิภาพและการใช้ของประเทศสมาชิก

ต้องมีการพิจารณาถึงทรัพยากรในการทำหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งการจัดตั้งองค์กรที่มีความรู้และผู้เชี่ยวชาญเรื่องนี้ที่เข้มแข็ง และกำหนดให้เป็นงานประจำขององค์กรในการทำหน้าที่ดังกล่าว อีกทางเลือกหนึ่งคือการมอบหมายหน้าที่เหล่านี้แก่เลขาธิการอาเซียน ทั้งสองทางเลือกนี้จำเป็นต้องมีทั้งทรัพยากรและขีดความสามารถ

การตัดสินใจบริหารจัดการเรื่องนี้ต้องพิจารณาธรรมชาติของข้อตกลงระหว่างประเทศ ที่มีอยู่เกี่ยวกับระบบคุณวุฒิ สมาคมวิชาชีพ และสถาบันการศึกษาและฝึกอบรม

เมื่อระบบการกำกับดูแลและติดตามประเมินได้รับการจัดตั้ง หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องได้รับการยอมรับในอำนาจหน้าที่จากประเทศสมาชิก และสำคัญอย่างยิ่งมีความเต็มใจของประเทศสมาชิกเหล่านั้นที่จะให้ความร่วมมือ จัดข้อมูล สารสนเทศที่จำกัดเพื่อให้เกิดประเมินผลอย่างเต็มที่ เพื่อประสิทธิภาพหรือความสำเร็จของกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน

โดยสรุปการพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน มีแนวคิดที่เป็นทางเลือก อยู่มากมายสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน เอกสารฉบับนี้ชี้ให้เห็นจุดเด่นและลักษณะ สำคัญที่จะใช้เป็นแนวทางการหารือต่อไป

สรุปข้อเสนอแนวคิดการออกแบบกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน

1. ขอบเขต

กรอบคุณวุฒิอาเซียนจะทำหน้าที่เป็นกรอบที่เป็นเกณฑ์อ้างอิง ในการเทียบเคียงคุณวุฒิระหว่างประเทศสมาชิก

กรอบที่ใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงนี้จะช่วยประเทศสมาชิกต่างๆ สมาคมวิชาชีพ และสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมของประเทศต่างๆ ใช้ในการเทียบเคียงและให้การรับรองคุณวุฒิ โดยการกำหนดระดับที่เทียบเคียงกันได้หรือระดับการเรียนรู้ในแต่ละคุณวุฒิ ซึ่งจะช่วยให้สามารถรับรองคุณวุฒิหรือส่วนของคุณวุฒิของประเทศอื่นได้

2. วัตถุประสงค์

กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการเทียบเคียงคุณวุฒิระหว่างประเทศสมาชิกอันจะส่งผลให้

- สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เพิ่มการรับรองคุณวุฒิ
- ส่งเสริมสนับสนุนการเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้และการเคลื่อนย้ายผู้เรียน
- ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายกำลังคน

เป็นที่ยอมรับว่ามีความจำเป็นต้องพัฒนาโลกเพื่อให้สามารถเทียบเคียงคุณวุฒิ และจัดระบบการเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้ระหว่างประเทศโดยผ่านกรอบใหญ่

ของประเทศที่สามารถเทียบเคียงกับคุณวุฒิของต่างประเทศได้ เพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายผู้เรียนและกำลังคน

3. กระบวนการและหลักการ

กรอบคุณวุฒิอาเซียนจะต้องดำเนินการด้วยความสมัครใจ และต้องไม่กระทบกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศสมาชิก แต่สามารถเป็นพื้นฐานในการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติสำหรับประเทศที่ยังไม่มี

กรอบคุณวุฒิอาเซียนจะต้องสนับสนุน และผลักดันการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติหรือระบบคุณวุฒิของประเทศสมาชิก พร้อมกลไกสนับสนุนการเทียบเคียงและการสร้างความชัดเจน

4. ปริมาณ

ประเทศสมาชิกอาเซียนอาจพิจารณาใช้การวัดปริมาณการเรียนรู้ในกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน หากการวัดปริมาณการเรียนรู้เป็นที่ยอมรับ อาจกำหนดให้ 1 หน่วยการเรียนรู้เท่ากับ 10 ชั่วโมง ของระยะเวลาการเรียนรู้ ทางเลือกของการกำหนดคุณค่ากรอบคุณวุฒิอาเซียน จะช่วยให้ประเทศสมาชิกสามารถอธิบายให้เห็นประเภทคุณวุฒิของด้านปริมาณการเรียนรู้ได้ชัดเจนขึ้น

5. กระบวนการอ้างอิง

กระบวนการอ้างอิงกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนควรมีลักษณะดังนี้

- สำหรับประเทศที่มี NQF จะสามารถระบุอย่างกว้างของระดับที่เหมาะสมที่สุด กรอบแห่งชาติกับกรอบคุณวุฒิของอาเซียน

- สำหรับประเทศที่ยังไม่มี NQF อาจระบุระดับที่เหมาะสมที่สุดกับระดับของกรอบคุณวุฒิอาเซียน และรวมถึงการวัดปริมาณการเรียนรู้ด้วย
- ควรมีการยืนยันหน่วยงานที่ให้การรับรองและจดทะเบียนที่เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำตามที่ตกลงกัน

รายงานการอ้างอิงการดำเนินการโดยประเทศสมาชิกในอาเซียนเพื่อยืนยันระบบการประกันคุณภาพ และการดำเนินการตามกลยุทธ์การประกันคุณภาพซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐานที่ตกลงกับกรอบคุณวุฒิของยุโรป (EQF) มีการกำหนดเกณฑ์และวิธีการสำหรับกระบวนการอ้างอิง ดังนั้นกรอบคุณวุฒิอาเซียนควรกำหนดเกณฑ์อ้างอิงเฉพาะซึ่งเชื่อมโยงกับมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับบังคับใช้กับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้การให้การรับรองคุณวุฒิ และการลงทะเบียนสถาบันการศึกษา

6. การจัดการ

กรอบคุณวุฒิอาเซียนไม่ควรเป็นการบังคับใช้แต่ต้องเป็นไปโดยความสมัครใจและความเข้าใจร่วมกันของประเทศสมาชิก

จากผลการประชุมผู้แทนประเทศสมาชิกได้เสนอให้อาเซียนจัดให้มีคณะทำงานดำเนินการออกแบบและพัฒนากรอบเพื่อการอ้างอิงของภูมิภาค

กระบวนการรับรองกรอบคุณวุฒิอาเซียนจะต้องเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก และเมื่อประเทศที่ให้การรับรองจะต้องสามารถตัดสินใจว่าเมื่อไรจะนำเสนอประเภทของคุณวุฒิและระบบการประกันคุณภาพ

กรอบคุณวุฒิ ต้องอยู่ภายใต้กรอบมาตรฐานการประกันคุณภาพ ตามที่ตกลงกันซึ่งประกอบด้วย

- หน้าที่ของการลงทะเบียน และหน่วยงานรับรองคุณภาพ
- หน่วยงานที่จัดการศึกษาและฝึกอบรม

มาตรฐานเหล่านั้นจะต้องเป็นมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับประเทศสมาชิก และจัดให้มีการแนะนำแห่งประเทศไทยซึ่งอาจไม่มีเอกสารตามที่คาดหวังหรือมาตรฐานของ หน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาและฝึกอบรม อาจกล่าวได้ว่าในการกำหนดมาตรฐาน ขั้นต่ำ เพื่อสนับสนุนระบบคุณวุฒิแห่งชาติหรือกรอบคุณวุฒิจะช่วยให้เกิดความเชื่อมั่น ในคุณค่าของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

7. โครงสร้าง

7.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้

กรอบคุณวุฒิอาเซียนจะขึ้นอยู่กับรายละเอียดที่ใช้ในการกำหนดระดับของ ความซับซ้อนของผลลัพธ์การเรียนรู้เพื่อการสนับสนุนการรับรองผลการเรียนรู้และ หน่วยการเรียนรู้ของคุณวุฒิ เช่นเดียวกับกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคยุโรป กรอบคุณวุฒิ อาเซียนกำหนดให้มีกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ หรือระบบคุณวุฒิซึ่งต้องแสดงให้เห็น ผลลัพธ์การเรียนรู้

7.2 ระดับ

เสนอให้มี 8 ระดับของการเรียนรู้ เพื่อการใช้ประโยชน์ในการรองรับ ความหลากหลายของคุณวุฒิในแต่ละประเทศสมาชิก และกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอื่น

7.3 ความครอบคลุม

ระดับของกรอบคุณวุฒิอาเซียนอาจครอบคลุมอย่างน้อย 3 องค์ประกอบ และมีส่วนย่อยอีก 1-2 ส่วนในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่ง

- เป็นระดับของการพัฒนาต่อเนื่องคือ ระดับที่สูงขึ้นจะมีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น
- มีการพัฒนาอย่างมีขั้นตอนเพิ่มขึ้นตามระดับต่างๆ
- มีตัวชี้วัดที่เป็นแกนกลางโดยไม่จำเป็นต้องกำหนดการเรียนรู้หรือบริบทของที่ทำงาน
- ไม่จำกัดกลุ่มผู้เรียน เฉพาะโดยการใช้ภาษาหรือบริบทที่ปรากฏ

7.4 ปริมาณการเรียนรู้

ประเทศสมาชิกอาเซียนอาจพิจารณาใช้การวัดปริมาณการเรียนรู้ในกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน หากการวัดปริมาณการเรียนรู้เป็นที่ยอมรับ อาจกำหนดให้ 1 หน่วยการเรียนรู้เท่ากับ 10 ชั่วโมง ของระยะเวลาการเรียนรู้ ทางเลือกของการกำหนดคุณค่ากรอบคุณวุฒิอาเซียน จะช่วยให้ประเทศสมาชิก สามารถอธิบายให้เห็นประเทศคุณวุฒิของด้านปริมาณการเรียนรู้ได้ชัดเจนขึ้น

เมื่อมีการกำหนดประเด็นหลักของกลุ่มประเทศอาเซียนแล้วควรมีการดูแลรักษา นำไปใช้ประโยชน์ ประเมิน และพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนให้ทันสมัย ทั้งนี้รวมถึงกลไกของการประเมินผลว่ากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนนี้ ประเทศสมาชิกสามารถนำไปใช้ทั้งกรอบคุณวุฒิของยุโรปและแอฟริกา มีหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดการและทบทวนประสิทธิภาพของกรอบที่ใช้เป็นเกณฑ์กลางอ้างอิง ซึ่งจำเป็นต้องใช้ศักยภาพในการแนะแนว และสนับสนุนประเทศสมาชิก

ถ้าจะทำให้กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนมีประสิทธิภาพ ต้องใช้ศักยภาพในการดูแลกรอบ เช่นเดียวกับการทำงานกับประสิทธิภาพ และการดำเนินการในประเทศสมาชิกต่างๆ

นอกจากนี้ต้องมีระบบติดตามและประเมินผล หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องได้รับมอบอำนาจจากประเทศสมาชิก และที่สำคัญประเทศเหล่านั้นเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือส่งข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นเพื่อให้มีการประเมินอย่างเต็มที่ในประสิทธิภาพหรือความสำเร็จของกรอบคุณวุฒิ

บทที่ 3

ระบบคุณวุฒิการศึกษาของประเทศไทย

ระบบคุณวุฒิการศึกษาของประเทศไทย มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะหลังจากพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมในปี 2545 ประกาศใช้ถือเป็นกฎหมายฉบับแรกที่น่าไปสู่การพัฒนากระบวนการศึกษาอย่างมีเป้าหมายชัดเจน โดยกำหนดการศึกษามี 2 ระดับคือ ระดับพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา โดยมีการอาชีวศึกษาที่อยู่ทั้งในระดับพื้นฐานและอุดมศึกษา

โครงสร้างระบบการศึกษาเป็นลักษณะ 6-3-3 คือประกอบด้วย ประถมศึกษา 6 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และตอนปลาย 3 ปี การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี และเป็นการศึกษาที่จัดให้ฟรี 12 ปี โดยบางส่วนจัดเพิ่มให้ในการศึกษาปฐมวัยหรือก่อนประถมศึกษาด้วย ซึ่งเป็นส่วนความรับผิดชอบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบคุณวุฒิของประเทศไทยจึงแบ่งเป็น 3 ส่วนหลักคือ

- คุณวุฒิการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- คุณวุฒิการอาชีวศึกษา
- คุณวุฒิอุดมศึกษา

ทั้งนี้โดยมีองค์กรหลัก 3 ส่วนรับผิดชอบคือ 1) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 3) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา นอกจากนี้ยังมีการศึกษานอกระบบโรงเรียน และการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งหากผู้เรียนประสงค์จะเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ก็สามารถทำได้ระดับหนึ่งตามข้อกำหนดของหลักสูตร

3.1 ระบบคุณวุฒิการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาขั้นพื้นฐานครอบคลุมการศึกษาระดับปฐมวัยหรืออนุบาล 2-3 ปี การเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาของผู้เรียนจะเริ่มเมื่ออายุ 7 ปี และคาดหวังว่าจะอยู่ในโรงเรียนอย่างน้อย 9 ปี หรือจนอายุ 16 ปี ซึ่งเป็น การศึกษาภาคบังคับ คุณวุฒิของการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

- คุณวุฒิระดับประถมศึกษา
- คุณวุฒิระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- คุณวุฒิระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ทั้งนี้ตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ 21 เมษายน 2546 ครอบคลุมการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาด้วย นอกจากนี้คุณวุฒิระดับมัธยมศึกษาตอนปลายยังแบ่งเป็นคุณวุฒิประเภทสามัญและ อาชีวศึกษา

กรอบและทิศทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีเป้าหมายในการพัฒนาเด็ก และเยาวชนไทยทุกคนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในสังคมที่มี การเปลี่ยนแปลง และสามารถแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต โดยได้กำหนดองค์ประกอบที่เป็นแกนกลางในการจัดหลักสูตรและ การเรียนรู้ไว้ 4 ส่วนคือ

- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- มาตรฐานการเรียนรู้
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.1.1 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ระบบคุณวุฒิการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้หรือสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ประกอบด้วย

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ในแต่ละองค์ประกอบจะมีรายละเอียดให้สถาบันการศึกษาสามารถจัดแผนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทั้ง 5 ประการดังกล่าว

3.1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์

การกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทย และความเป็นพลเมืองโลก ประกอบด้วย

- รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ซื่อสัตย์ สุจริต
- รักความเป็นไทย
- ใฝ่เรียนรู้
- อยู่อย่างพอเพียง
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- มีวินัย
- มีจิตสาธารณะ

3.1.3 มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้มีการพัฒนาผู้เรียนอย่างสมดุล ทั้งด้านพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ 8 กลุ่มสาระวิชา ประกอบด้วย

- ภาษาไทย
- คณิตศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- สุขศึกษา และพลศึกษา
- ศิลปะ
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ภาษาต่างประเทศ

มาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระวิชาเหล่านี้ จะมีรายละเอียดเป้าหมายสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งควมมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ซึ่งถือเป็นกลไกการประกันคุณภาพของผู้เรียน เมื่อสำเร็จการศึกษาได้รับคุณวุฒิระดับต่างๆ

3.1.4 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เพื่อสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นอกเหนือจากมุ่งเน้นการจัดแผนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระวิชา เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดแล้ว โรงเรียนต้องมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อย 3 กิจกรรม คือ

- กิจกรรมแนะแนว
- กิจกรรมนักเรียน
- กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

นอกจากนี้เพื่อเป็นการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังกำหนดให้มีการประเมินคุณภาพด้วยการทดสอบ 4 ช่วงชั้น ประกอบด้วย

ช่วงชั้นที่ 1	ประถมศึกษาปีที่ 3
ช่วงชั้นที่ 2	ประถมศึกษาปีที่ 6
ช่วงชั้นที่ 3	มัธยมศึกษาปีที่ 3
ช่วงชั้นที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 6

3.2 ระบบคุณวุฒิการอาชีวศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา 2551 ได้กำหนดให้การอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพจัดการศึกษาได้ตามหลักสูตร 4 ลักษณะ เพื่อให้บุคคลได้รับคุณวุฒิดังนี้

- คุณวุฒิวิชาชีพพระยศสั้นหรือเฉพาะทาง
- คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
- คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
- คุณวุฒิปริญญาสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

คุณวุฒิวิชาชีพพระยศสั้นหรือเฉพาะทาง อาจใช้เวลาที่แตกต่างกันตามเนื้อหาสาระและเป้าหมายของแต่ละสาขาวิชา สำหรับคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลา 3 ปี ในระบบโรงเรียน ระยะเวลาที่เรียนอาจแตกต่างกันสำหรับบุคคลที่มีประสบการณ์ในสาขาวิชานั้น

โดยมีระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมสิ่งที่ขาดด้วย เช่นเดียวกับคุณวุฒิระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ใช้เวลาปกติ 2 ปี หลังการสำเร็จระดับ ปวช.หรือมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) นอกจากนี้ยังมีคุณวุฒิ ต่อเนื่องระดับปริญญาตรี สำหรับผู้สำเร็จระดับ ปวส.

3.2.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้

ได้มีการกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิการอาชีวศึกษา (อยู่ระหว่างการนำเสนอ ขออนุมัติตามขั้นตอน) โดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นมาตรฐานหรือมีผลลัพธ์ การเรียนรู้ใน 3 ด้านคือ

- ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ พฤติกรรม ลักษณะนิสัย และทักษะทางปัญญา
- ด้านสมรรถนะและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้และทักษะการสื่อสาร IT การพัฒนาการเรียนรู้การปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน
- ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ สมรรถนะที่ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะใน สาขาวิชาชีพ ตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพตามระดับสาขาวิชา

ทั้งนี้ได้มีการกำหนดสมรรถนะของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาใช้รูปแบบ ของผลลัพธ์การเรียนรู้ในด้านความรู้ ทักษะ และกิจนิสัยในการปฏิบัติงานตามระดับ คุณวุฒิ 5 ชั้น ได้แก่

- ชั้นพื้นฐาน
- ชั้นนำไปปฏิบัติ
- ชั้นประยุกต์

- ชั้นพัฒนา
- ชั้นก้าวหน้า

ผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 5 ชั้นตอนดังกล่าวถือเป็นแกนกลางในการจัดการเรียนการสอนใน แต่ละระดับคุณวุฒิ

โดยมีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวุฒิต่างๆ แยกระดับดังนี้

- 1) คุณวุฒิวิชาชีพระยะสั้น ให้มีสมรรถนะในสาขาอาชีพไม่น้อยกว่า 1 หน่วยสมรรถนะจากมาตรฐานอาชีพ
- 2) คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีสมรรถนะหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ 3 ระดับคือ ปวช.1 ปวช.2 และ ปวช.3
- 3) คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมีสมรรถนะหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ 2 ระดับ คือ ปวส.1 และ ปวส.2
- 4) คุณวุฒิปริญญาสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ มีสมรรถนะผลลัพธ์การเรียนรู้ 2 ระดับ คือ ระดับที่ 1 และระดับที่ 2

3.2.2 กรอบมาตรฐานหลักสูตร

ได้มีการกำหนดกรอบมาตรฐานหลักสูตรเพื่อเป็นกลไกการประกันคุณภาพหลักสูตร หรือคุณวุฒิแต่ละระดับการศึกษา

- กรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ
- ปรัชญาและวัตถุประสงค์
- ระบบการจัดการศึกษา
- การคิดหน่วยกิต
- จำนวนหน่วยกิตรวม

- โครงสร้างหลักสูตร
- เงื่อนไขการจัดการเรียนรู้
- เกณฑ์การวัดผลและสำเร็จการศึกษา
- การประกันคุณภาพ

หลักสูตรการอาชีวศึกษาระดับ ปวช. ปวส. และปริญญาตรี จะประกอบด้วยโครงสร้าง 4 หมวด คือ

- หมวดพื้นฐานประยุกต์- หมวดวิชาชีพ- หมวดวิชาเลือกเสรี- กิจกรรมเสริมหลักสูตร	}	ปวช. 100-120 หน่วยกิต ปวส. 80-100 หน่วยกิต ป.ตรี 72-87 หน่วยกิต

ซึ่งโครงสร้างทั้ง 4 หมวดนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดแผนการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าคุณวุฒิแต่ละระดับที่ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับมีความเชื่อถือ

โดยที่โครงสร้างทั้ง 4 หมวดนี้มีการกำหนดปริมาณการเรียนรู้ด้วยหน่วย การเรียนที่แตกต่างกันตามระดับการศึกษา เช่น ปวช.100-120 หน่วยกิต ใช้เวลาใน ระบบโรงเรียน 3 ปี ปวส.80-100 หน่วยกิต ใช้เวลา 2 ปี และปริญญาตรี 72-87 หน่วยกิต ซึ่งตามกฎหมายอาชีวศึกษาสามารถจัดได้ทั้งในระบบ นอกระบบ และทวิภาคี หรือบูรณาการทั้ง 3 ลักษณะด้วยกัน

3.3 กรอบคุณวุฒิอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualification Framework for Higher Education : TQF : HEd) และมีการดำเนินการสู่การปฏิบัติในปัจจุบัน ทั้งนี้โดยมุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของผู้เรียน โดยกำหนดไว้ 5 ด้านคือ

- 1) คุณธรรม จริยธรรม
- 2) ความรู้
- 3) ทักษะทางปัญญา
- 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สำหรับบางสาขาวิชาที่ต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น เต้นรำ ดนตรี การแพทย์ การแกะสลัก และพลศึกษา มีการเพิ่มทักษะพิสัยในการเรียนรู้ด้วย

ระดับคุณวุฒิของอุดมศึกษาได้กำหนดไว้ 6 ระดับ เริ่มจากระดับอนุปริญญา จนถึงระดับปริญญาเอก ดังนี้

ระดับที่ 1	อนุปริญญา (3 ปี)
ระดับที่ 2	ปริญญาตรี
ระดับที่ 3	ประกาศนียบัตรบัณฑิต
ระดับที่ 4	ปริญญาโท
ระดับที่ 5	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
ระดับที่ 6	ปริญญาเอก

แต่ละระดับมีการกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนแรกเข้า การเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ 5 ด้าน ในแต่ละระดับคุณวุฒิที่มีซับซ้อนแตกต่างกันตามระดับ 1-6 ดังกล่าว และในแต่ละระดับคุณวุฒิมีการกำหนดหน่วยการเรียนรู้หรือปริมาณ การเรียนรู้ขั้นต่ำไว้ดังนี้

1. อนุปริญญา (3 ปี)	หน่วยกิตขั้นต่ำ 90
2. ปริญญาตรี (4 ปี)	หน่วยกิตขั้นต่ำ 120
(5 ปี)	หน่วยกิตขั้นต่ำ 150
(6 ปี)	หน่วยกิตขั้นต่ำ 180
3. ประกาศนียบัตรบัณฑิต	หน่วยกิตขั้นต่ำ 24 (หลัง ป.ตรี)
4. ปริญญาโท	หน่วยกิตขั้นต่ำ 36 (หลัง ป.ตรี)
5. ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	หน่วยกิตขั้นต่ำ 48
	(หลัง ป.โท หรือ 72 หลัง ป.ตรี)

ทั้งนี้คุณวุฒิที่ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับจะแยกเป็นสายวิชาการและสายวิชาชีพ คือสายวิชาการเน้นศาสตร์บริสุทธิ์ทางด้านศิลปศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ ส่วนสายวิชาชีพมุ่งเน้นการศึกษาในลักษณะของศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อให้ นักศึกษามี ความรู้และทักษะระดับสูง จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ และนำไปสู่การปฏิบัติตาม มาตรฐานอาชีพ

กรอบคุณวุฒิอุดมศึกษาอยู่ระหว่างการเริ่มต้นใช้ ซึ่งมีความพยายามใน การสร้างความรู้ความเข้าใจ แก่สถาบันอุดมศึกษาอย่างกว้างขวาง เพื่อให้เกิดความ เชื่อมั่นของระบบอุดมศึกษาประเทศไทยที่ได้สามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานสากลได้

สรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ของระบบการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	การอาชีวศึกษา	การอุดมศึกษา
<p>1. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถในการสื่อสาร - ความสามารถในการคิด - ความสามารถในการแก้ปัญหา - ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี <p>2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ - ซื่อสัตย์ สุจริต - รักความเป็นไทย - ใฝ่เรียนรู้ - อยู่อย่างพอเพียง - มุ่งมั่นในการทำงาน - มีวินัย - มีจิตสาธารณะ <p>3. ระดับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มัธยมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย 	<p>1. มาตรฐานคุณลักษณะของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ - ด้านสมรรถนะและสมรรถนะทั่วไป - ด้านสมรรถนะวิชาชีพ <p>2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ทักษะ และกึ๋นนิสัยในการปฏิบัติงาน 5 ชั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชั้นพื้นฐาน - ชั้นนำไปปฏิบัติ - ชั้นประยุกต์ - ชั้นพัฒนา - ชั้นก้าวหน้า <p>3. ระดับคุณวุฒิ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรระยะสั้น - ปวช. - ปวส. - ปริญญาตรี 	<p>1. มาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ด้านคุณธรรม จริยธรรม - ด้านความรู้ - ด้านทักษะทางปัญญา - ด้านทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ - ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ <p>2. ระดับคุณวุฒิ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระดับที่ 1 อนุปริญญา - ระดับที่ 2 ปริญญาตรี - ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต - ระดับที่ 4 ปริญญาโท - ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง - ระดับที่ 6 ปริญญาเอก

3.4 กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินจัดทำ (ร่าง) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ คุณวุฒิการศึกษาและคุณวุฒิวิชาชีพ โดยศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และเข้าร่วมประชุมงานกรณีศึกษาต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ ไอร์แลนด์ อังกฤษ และฟินแลนด์ รวมทั้งมีการประชุมระดมความคิดเห็น การประชุม Focus Group และการประชุมประชาพิจารณ์ เรื่อง การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ในฐานะกลุ่มผู้ใช้ และกลุ่มผู้ผลิต คือ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2) ดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่อง กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework) : กรณีศึกษากรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศ และกรอบคุณวุฒิของประเทศไทย โดย ศาสตราจารย์ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ

3) ดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่อง การวิจัยและพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework) และวางแผนผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

4) ร่วมประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนากรอบคุณวุฒิของแต่ละระดับ

5) ส่งเคราะห์เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องและจัดทำ (ร่าง) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการสภาการศึกษาด้านการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนตามความต้องการของประเทศ และคณะกรรมการสภาการศึกษา

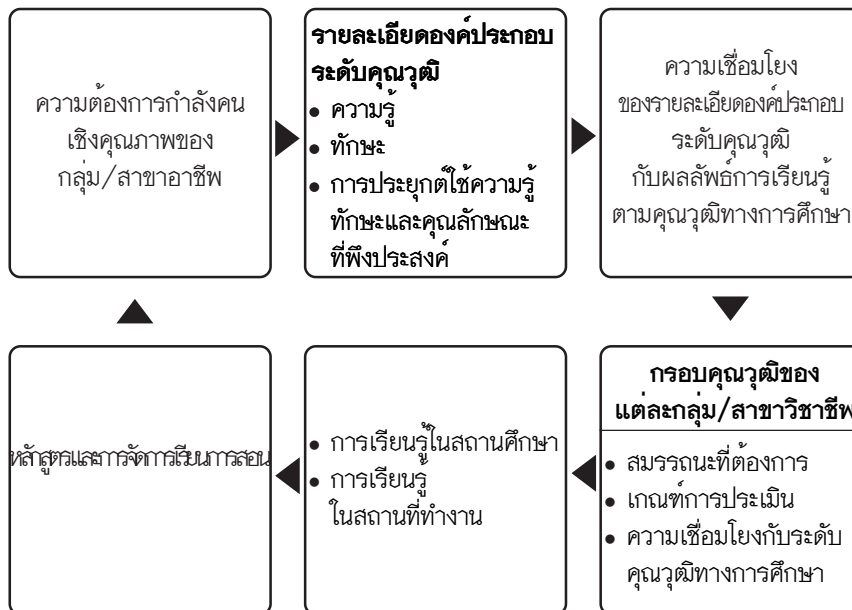
สรุปสาระสำคัญของ (ร่าง) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและยก (ร่าง) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1) **นิยามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ** กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ คือ กรอบที่เชื่อมโยงคุณวุฒิทางการศึกษาตามเกณฑ์ระดับการเรียนรู้ในแต่ละระดับ/ประเภท (และสาขาวิชา) กับคุณวุฒิวิชาชีพตามเกณฑ์ระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของกลุ่มอาชีพต่างๆ

2) หลักการของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

แผนภาพหลักการของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

แนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม คือ

- การให้ความสำคัญความต้องการกำลังคนเชิงคุณภาพของแต่ละกลุ่ม/สาขาอาชีพของประเทศ
- การวิเคราะห์ความรู้ ทักษะ การประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแต่ละกลุ่ม/สาขาอาชีพและที่เป็นแกนกลาง (Core Competency) 9 ระดับ
- การวิเคราะห์และพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างระดับคุณวุฒิ 9 ระดับกับกรอบคุณวุฒิทางการศึกษาทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา
- การจัดทำรายละเอียดกรอบคุณวุฒิของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติใน 3 ส่วน คือ สมรรถนะที่ต้องการ เกณฑ์การประเมิน และการเชื่อมโยงกับระดับคุณวุฒิทางการศึกษา
- การวิเคราะห์แบ่งแยกสมรรถนะที่เรียนรู้ได้ในสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ/ที่ทำงาน
- การจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

3) วัตถุประสงค์ของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติประกอบด้วย

3.1) เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่างความต้องการกำลังคนเชิงคุณภาพของภาคการผลิตและบริการ กับระบบคุณวุฒิทางการศึกษา

3.2) เพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบคุณวุฒิการศึกษาของประเทศให้สอดคล้องเชื่อมโยงก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกอาชีพ และสามารถครอบคลุมคุณวุฒีย่อยต่างๆ

3.3) เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในการยกระดับคุณค่าของผู้มีความสามารถหรือสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ที่ต้องการเพิ่มพูนคุณวุฒิการศึกษาด้วยระบบการเทียบโอนประสบการณ์และความรู้ที่มีอยู่ก่อน (Recognition of Prior Learning - RPL) รวมทั้งการเชื่อมโยงเส้นทางการเรียนรู้ที่หลากหลายของบุคคล

3.4) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และการเพิ่มโอกาสการศึกษา (Widening Education Participation) ที่สำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

3.5) เพื่อสนับสนุนนโยบายการประกันคุณภาพ การยกระดับการสร้างมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาให้มีความเป็นสากล โปร่งใส และเทียบเคียงกันได้

3.6) เพื่อสร้างความเชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันด้านกำลังคนของประเทศและสร้างความคล่องตัวมีประสิทธิภาพในการเคลื่อนย้ายกำลังคนและนักเรียนนักศึกษาในภูมิภาค (Mobility of Manpower and Student)

4) โครงสร้างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติมีโครงสร้าง 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ระดับคุณวุฒิ (Levels) เป็นระดับสมรรถนะหรือความสามารถในการปฏิบัติงานตามขอบเขตความรู้ ทักษะ การประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตั้งแต่ระดับ 1-9 โดยมีข้อกำหนดขอบเขตจากง่ายไปยาก ดังแผนภูมิ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา	กลไกเชื่อมโยง/ การเติมเต็ม	ระดับสมรรถนะ ในการทำงาน
ปริญญาเอก	← ศึกษา →	ระดับ 9
ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	← ศึกษา →	ระดับ 8
ปริญญาโท	← ศึกษา →	ระดับ 7
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	← ฝึกอบรบ →	ระดับ 6
ปริญญาตรี	← ประเมิน →	ระดับ 5
อนุปริญญา/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	← เทียบเคียง →	ระดับ 4
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	← อาสา →	ระดับ 3
ม.ปลาย + ทักษะอาชีพ	← อาสา →	ระดับ 2
ม.ต้น + ทักษะอาชีพ	← อาสา →	ระดับ 1

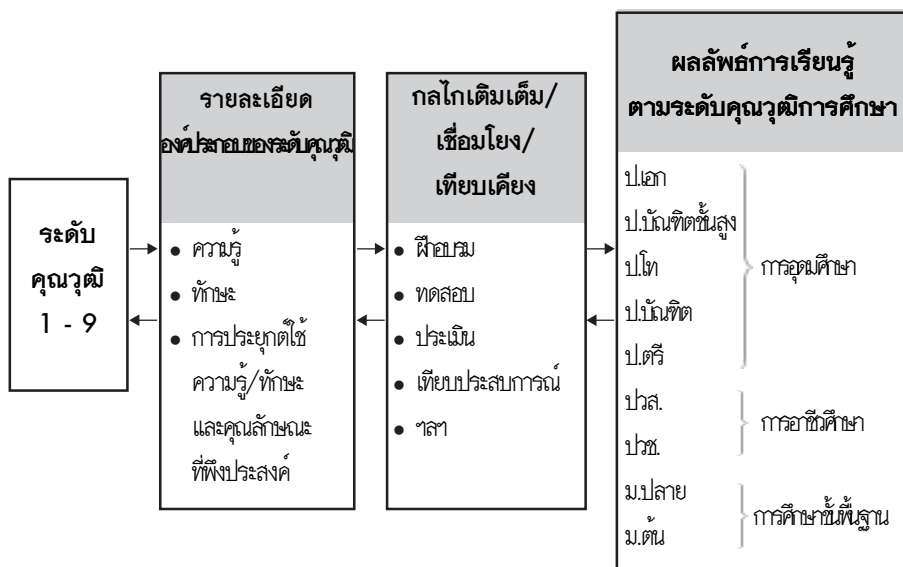
ส่วนที่ 2 รายละเอียดองค์ประกอบของระดับคุณวุฒิแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ 1) ความรู้ 2) ทักษะ และ 3) การประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีขอบเขตที่แตกต่างกันตั้งแต่ง่ายไปยากจากระดับ 1-9 ซึ่งจะมีลักษณะเป็นแกนกลาง(Core) สามารถประยุกต์ใช้ได้กับกำลังคนในทุกกลุ่มอาชีพ/อุตสาหกรรม

ส่วนที่ 3 ความเชื่อมโยงของระดับคุณวุฒิ และรายละเอียดองค์ประกอบของระดับคุณวุฒิในแต่ละระดับกับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิทางการศึกษา ซึ่งมีได้เป็นไปอย่างอัตโนมัติ ในแต่ละลักษณะอาชีพ/สาขาของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมในภาคการผลิตและบริการต้องมีกลไกที่สามารถเทียบโอนหรือเติมเต็ม

ให้บุคคลที่มีความสามารถในระดับต่างๆ เข้าสู่ระบบคุณวุฒิทางการศึกษาขณะที่บุคคลที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาก็สามารถเทียบโอนหรือเติมเต็ม เพื่อให้ได้รับการรับรองในฐานะผู้มีระดับสมรรถนะได้

ส่วนที่ 4 ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิทางการศึกษาระดับต่างๆ ทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา โดยแบ่งเป็น 9 ระดับ เช่นกันตั้งแต่ ม.ต้น ม.ปลาย ปวช. ปวส. ป.ตรี ป.บัณฑิต ป.โท ป.บัณฑิตชั้นสูง และ ป.เอก และมีความเชื่อมโยงและสามารถเทียบเคียงกับระดับคุณวุฒิหรือความสามารถในการปฏิบัติงาน ระดับ 1 - 9

แผนภาพโครงสร้างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

5) รายละเอียดของกรอบคุณวุฒิแต่ละระดับ

ระดับ คุณวุฒิ	รายละเอียดของกรอบคุณวุฒิ		ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา
	ความรู้	ทักษะ และการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	
1	มีความรู้พื้นฐาน มีทักษะพื้นฐานในการสื่อสาร การทำงานประจำ การคำนวณ มีทักษะการใช้เทคโนโลยีพื้นฐาน มีทักษะการคิดวิเคราะห์ และพื้นฐานการแก้ปัญหาเบื้องต้น	การสื่อสาร การเลือกใช้เทคโนโลยีพื้นฐาน การทำงานและการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม และมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานอาชีพและองค์กร มีมนุษยสัมพันธ์ การทำงานและปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด มีจิตบริการ การทำงานอย่างปลอดภัย มีความสามารถตามช่วงวัยความสามารถในการแก้ปัญหา	ม.ต้น + ทักษะอาชีพ สามารถสื่อสารถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก สามารถสื่อสารข้อมูลข่าวสารและประเด็นเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการดำเนินงาน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการทำงานร่วมกันในสังคม มีความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล มีความคิดอย่างสร้างสรรค์เชิงบวก สามารถเลือกและใช้เทคโนโลยีพื้นฐานเพื่อการทำงานและการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง และมีความรับผิดชอบในสาขาอาชีพ ไม่ย่อท้อ ใฝ่เรียนรู้ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มุ่งมั่นในการทำงาน มีจิตสาธารณะ รักความเป็นไทย และรักษา ค่านิยม จริยธรรม วิชาชีพ

ระดับ คุณวุฒิ	รายละเอียดของตำแหน่งระดับคุณวุฒิ			ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา
	ความรู้	ทักษะ	การประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	
2	มีความรู้ในการเขียน อ่าน ฟุ่ด คำนวณ ความเข้าใจในวิชาชีพพื้นฐาน และวิชาชีพอังกฤษ ในภาษาอังกฤษ การสื่อสารเบื้องต้น	สามารถทำงานประจำตาม ลักษณะวิชาชีพ ดัดแปลง เลือกใช้วิธีการในการทำงาน เลือกใช้เครื่องมือ และที่เหมาะสม มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการมีทักษะ การคิด ทักษะชีวิต ทักษะ การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ตามขวางวัย การสื่อสารด้วย ภาษาอังกฤษ ความสามารถ ในการแก้ปัญหา	สามารถรับผิดชอบงานด้วยตนเอง และสามารถปฏิบัติงาน มีส่วนร่วมในการทำงาน ภายใต้คำแนะนำ เสนอแนะความคิดเห็นที่รอบรู้ รับผิดชอบ มีการบันทึกผลงาน เพื่อการตรวจสอบ ควบคุม และร่วมแก้ปัญหา และสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษ พื้นฐานในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้	ม.ปลาย + ทักษะอาชีพ มีความสามารถในการสื่อสารเลือกรับหรือไม่นับข้อมูลข่าวสาร ด้วยหลักเหตุผลด้วยความถูกต้องรวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อลดปัญหา ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาทางรับรับผิดชอบ อย่างเป็นระบบและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการ เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลและปรับตัวเข้ากับ สังคมและสภาพแวดล้อม มีความสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อ การพัฒนาตนเอง และมีทักษะพื้นฐานหรือทักษะเฉพาะที่สัมพันธ์ กับการปฏิบัติงาน มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ และความ เป็นสากล เป็นผู้มีความ

ระดับ คุณวุฒิ	รายละเอียดของคำประกอบระดับคุณวุฒิ			ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา
	ความรู้	ทักษะ	การประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	
4	มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะเชิงลึกในวิชาชีพเฉพาะทาง และการวิเคราะห์ ทักษะการวิเคราะห์ที่ครอบคลุมที่เปลี่ยนแปลงได้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่สร้างสรรค์และเชื่อมโยงกันในการทำงานที่หลากหลาย ซึ่งการตัดสินใจ การบริหาร ความรู้ภาษาอังกฤษ จัดการเบื้องต้น และทักษะในการสื่อสาร การประสานงาน รวมทั้งทักษะใน ICT ในระดับที่เชื่อมโยงกับการ การใช้งานภาษาอังกฤษ และ ICT เพื่อเชื่อมโยงกับการทำงาน และความรู้ในทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการบริหาร จัดการระดับต้น	มีทักษะเชิงลึกในวิชาชีพเฉพาะทาง ทักษะการวิเคราะห์ที่ครอบคลุมที่เปลี่ยนแปลงได้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่สร้างสรรค์และเชื่อมโยงกันในการทำงานที่หลากหลาย ซึ่งการตัดสินใจ การบริหาร ความรู้ภาษาอังกฤษ จัดการเบื้องต้น และทักษะในการสื่อสาร การประสานงาน รวมทั้งทักษะใน ICT ในระดับที่เชื่อมโยงกับการ การใช้งานภาษาอังกฤษ และ ICT เพื่อเชื่อมโยงกับการทำงาน และความรู้ในทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการบริหาร จัดการระดับต้น	การประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	<p>ปวส.</p> <p>สามารถปฏิบัติงานโดยให้ความรู้ในวิชาการที่สัมพันธ์กับวิชาชีพในขอบเขตทั่วไปของงานที่หลากหลาย บางงานที่มีความซับซ้อนและไม่เป็นงานประจำ สามารถประยุกต์ทักษะความรู้ และ ICT ในการจัดการ การแก้ปัญหา การวางแผนและจัดการทรัพยากร ได้เหมาะสม มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิธีการ ริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ มีความรับผิดชอบต่อตนเองผู้อื่นและหมู่คณะ มีส่วนร่วมที่เกี่ยวกับการวางแผน การประสานงาน และการประเมินผล มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ</p>

ระดับ คุณวุฒิ	รายละเอียดของคปรอบคณวุฒินี้			ผลลัพธ์การรับรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา
	ความรู้	ทักษะ	การประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	
6	มีความรู้ระดับสูง ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในทางวิชาชีพและวิชาการ ที่เกี่ยวข้องของสัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน มีความรู้เกี่ยวกับ การศึกษาค้นคว้าวิจัย และการพัฒนา นวัตกรรมใหม่ ๆ ไป การปฏิบัติงานวิชาชีพ และการบริหาร จัดการในระดับ ค่อนข้างสูง	ใช้ความรู้ทางทฤษฎีและ ประสบการณ์จากการ การปฏิบัติ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ ประเด็นปัญหาที่ซับซ้อนโดยละเอียดของสัมพันธ์ การปฏิบัติงาน มีการวิเคราะห์ที่เชิงลึก วิเคราะห์ประเด็นปัญหาเพื่อ นำไปสู่การสรุปผลและจัด ทำข้อเสนอแนะใหม่ ๆ และการพัฒนา นวัตกรรมใหม่ ๆ ไป การปฏิบัติงานวิชาชีพ และการบริหาร จัดการในระดับ ค่อนข้างสูง	ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และ ICT เพื่อ การวางแผนแก้ปัญหาและการพัฒนางาน การจัดการทรัพยากรและพัฒนางานนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยรูปแบบ การบวนการทางวิชาการ และแสดงความ รับผิดชอบอย่างสูง และความเป็นผู้ใน หน้าที่การงาน มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีวิสัยทัศน์ การพัฒนางานและทีมงาน มีความรับผิดชอบ มีความรู้เป็นแบบอย่าง และเป็นผู้นำในการทำงาน	ประกาศนียบัตรบัณฑิต มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ มีความรู้และทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพในระดับที่สูงโดยมุ่งเน้นการพัฒนา ความชำนาญทั้งทางวิชาการและทางวิชาชีพ แสดงออกถึงภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในการดำรงชีวิต และการริเริ่มดำเนินการ เรื่องสำคัญๆ ในที่ทำงาน และชุมชน

ระดับ คุณวุฒิ	รายละเอียดของคูปองอบรมระดับคุณวุฒิ		ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา
	ความรู้	ทักษะ และการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	
7	มีความรู้อย่างถ่องแท้ และทันสมัยไม่เนื้อหาสาระหลักทั้งด้านหลักการและทฤษฎีเชิงลึกในสาขาวิชา และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้า วิจัย และการสร้างองค์ความรู้ใหม่ และการบริหารจัดการความรู้	มีทักษะในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล การคิด วิเคราะห์ เพื่อการบริหารจัดการองค์การในระดับสูง รวมทั้งมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การวิจัย การพัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวิชาการสร้างองค์ความรู้ใหม่ และการบริหารจัดการ	ปริญญาโท มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ มีความรู้และทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพในระดับที่สูงมาก โดยมุ่งเน้นการพัฒนาความชำนาญทางด้านการวิจัยหรือพัฒนาความรู้ระดับสูงทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ

ระดับ คุณวุฒิ	รายละเอียดของคำประกอบระดับคุณวุฒิ			ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิทางการศึกษา
	ความรู้	ทักษะ	การประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	
8	มีความรู้ลึกซึ้งและทันสมัยในสาขาวิชาเฉพาะของงาน และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้ความรู้ทางการวิจัย และการทางทฤษฎี และทางปฏิบัติล่าสุดในการวิเคราะห์ปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างเข้มแข็ง และใช้กระบวนการและการสร้างองค์ความรู้ใหม่ และ การพัฒนาการจัดการบริการองค์กร	มีทักษะในการวิเคราะห์ สถานการณ์ใหม่ๆ ที่ซับซ้อน การวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานในวิชาชีพ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางทฤษฎี และทางปฏิบัติ และมาตรฐานวิชาชีพ และการปฏิบัติทางทฤษฎีและการปฏิบัติล่าสุดในการวิเคราะห์ปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างเข้มแข็ง และใช้กระบวนการและการสร้างองค์ความรู้ใหม่ และ การพัฒนาการจัดการบริการองค์กร	ประยุกต์ใช้ความรู้ที่ทันสมัยและความเข้าใจ ผลงานวิจัยเพื่อการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในสาขาวิชาชีพเฉพาะในการพัฒนางานใหม่ บริบทใหม่ เป็นผู้ช่วยเชิงอาชีพ สามารถประสานความร่วมมือกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสถานวิชาชีพ มีความรับผิดชอบ การตัดสินใจและการทำงานอย่างมีเอกภาพ ดำเนินงานตามพันธกิจและภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ควบคุมและสร้างระบบประเมินผล ติดตาม กำกับ งบประมาณที่รับผิดชอบ แสดงการมุ่งมั่น การส่งเสริม ความมีคุณธรรม จริยธรรมทั้งในทำงานและชุมชนอย่างกว้างขวางซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในกฎ ระเบียบและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างลึกซึ้งในสาขาวิชา	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ มีความรู้และทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพในระดับสูงมากใฝ่เรียนรู้ใฝ่พัฒนาตนเอง มีความสามารถทางวิชาชีพ

บทที่ 4

ความเชื่อมโยงของระบบคุณวุฒิการศึกษาของประเทศไทย และข้อเสนอแนวคิดกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน

การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของระบบคุณวุฒิของประเทศไทย และข้อเสนอแนวคิดกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนของคณะที่ปรึกษาของ ASEAN นำเสนอใน 3 ส่วนคือ

- 1) ผลการประเมินตนเองของประเทศไทยในการพัฒนาระบบคุณวุฒิหรือกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- 2) ความเชื่อมโยงของระบบคุณวุฒิของประเทศไทยกับข้อเสนอแนวคิดกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน

4.1 ผลการประเมินตนเองของประเทศไทยในการพัฒนาระบบคุณวุฒิแห่งชาติ

คณะที่ปรึกษาการจัดทำกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียนได้จัดทำแบบฟอร์มการประเมินตนเองของประเทศไทย ซึ่งจากผลการพิจารณาร่วมกันของคณะทำงานที่ประกอบด้วยผู้แทนภาคการศึกษาทุกระดับและผู้เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันประเมินระบบคุณวุฒิของประเทศไทยที่เชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งผลการประเมินผลว่าการดำเนินงานส่วนใหญ่ของประเทศอยู่ในขั้นตอนที่ 5 คือโครงสร้างและกระบวนการมีการดำเนินงานมากกว่า 5 ปี และขั้นตอนที่ 6 คือการที่อยู่ระหว่างการดำเนินการทบทวนโครงสร้างและกระบวนการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 องค์ประกอบกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	ผลการดำเนินงาน
● เป้าหมาย	มีเป้าหมายตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ทศวรรษที่ 2 มีการจัดทำร่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นให้เป็นกลไกการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษาและฝึกอบรมให้ยึดโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของบุคคล หรือตามระดับความสามารถในการปฏิบัติที่ตลาดแรงงานต้องการ
● ลักษณะสำคัญ/โครงสร้าง	กรอบคุณวุฒิแห่งชาติที่ร่างขึ้นมีโครงสร้างครอบคลุมการศึกษาหลังภาคบังคับ (มัธยมศึกษา) การอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา โดยเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละระดับเป็นหลัก สำหรับการกำหนดปริมาณหน่วยการเรียนรู้หรือโมดูลที่ยังไม่ชัดเจน
● การจัดการ	ระยะแรกสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดูแล ส่วนในอนาคตต้องพิจารณาว่าหน่วยงานใดควรบริหารจัดการและกำกับดูแล
● กระบวนการ	ระบบคุณวุฒิของประเทศไทยมีความชัดเจนในเรื่องกฎข้อบังคับ การเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ มีการวัดปริมาณการเรียนรู้โดยใช้ระยะเวลาและหน่วยการเรียนรู้ แต่การเผยแพร่ อาจยังไม่กว้างขวางสู่สาธารณะเท่าที่ควร
● ความเชื่อมโยง	มีระบบการเชื่อมโยงและเทียบเคียงกับคุณวุฒิต่างประเทศอยู่แล้ว แต่ส่วนใหญ่เน้นเฉพาะรายคุณวุฒิหรือสถาบันการศึกษา การเชื่อมโยงระบบใหญ่ยังไม่ชัดเจน

<ul style="list-style-type: none"> ● การสนับสนุน 	มีการจัดงบประมาณสนับสนุนเรื่องนี้จากหน่วยงานที่รับผิดชอบ
---	--

4.1.2 การประกันคุณภาพ	ผลการดำเนินงาน
<ul style="list-style-type: none"> ● การรับรองคุณวุฒิ 	ดำเนินการโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละระดับการศึกษา มีการกำหนดมาตรฐานของคุณวุฒิที่จะได้รับอนุมัติ และรับรองระดับชาติ ทุกคุณวุฒิเป็นคุณวุฒิตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ และมีการติดตามประเมินผล และให้การสนับสนุนด้านงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<ul style="list-style-type: none"> ● การจดทะเบียนสถาบันการศึกษา 	การอนุมัติให้มีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาเพื่อเปิดสอนหลักสูตรระดับต่างๆ เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และข้อบังคับของแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาแต่ละระดับ เช่น สถาบันอุดมศึกษา ได้รับการอนุมัติและกำกับดูแลโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา กำกับดูแลมาตรฐานโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นต้น
<ul style="list-style-type: none"> ● ครู/ผู้ฝึก 	มีข้อกำหนดคุณสมบัติขั้นต่ำของครูและผู้สอน รวมทั้งปริมาณต่อสัดส่วนจำนวนผู้เรียนตามลักษณะประเภทคุณวุฒิแต่ละระดับ มีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดหาและพัฒนาครู

<ul style="list-style-type: none"> ● การประยุกต์ใช้ในระหว่างประเทศ 	<p>การประยุกต์ใช้ในระหว่างประเทศ เปิดโอกาสให้ต่างประเทศเข้ามาจัดการศึกษาได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด มีการรับรองหลักสูตรคุณวุฒิจากต่างประเทศ และคุณวุฒิของประเทศไทยได้รับการรับรองในต่างประเทศเช่นกัน</p>
---	---

ในภาพรวมถือว่าการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทย มีความก้าวหน้าระดับหนึ่ง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

- 1) ระบบคุณวุฒิการศึกษาทุกระดับของประเทศไทยมีการกำหนดกรอบมาตรฐานที่ชัดเจน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้แต่ละระดับการศึกษา สำหรับระดับอุดมศึกษาถือว่ามีความก้าวหน้าอย่างมากที่มีการจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติระดับอุดมศึกษา (TQF : HEd) เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยกำหนดเป็นกฎกระทรวงให้มีการนำสู่การปฏิบัติแล้ว
- 2) ระบบการประกันคุณภาพมีความชัดเจนทั้งเงื่อนไขการเปิดสอนหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา รวมทั้งระบบการประกันคุณภาพสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอก
- 3) ระบบการอนุมัติหลักสูตร การรับรองหลักสูตรและคุณวุฒิเป็นไปอย่างมีระบบโดยมีหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบ
- 4) การจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทย อยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียดเพิ่มเติม เพื่อนำเสนอตามขั้นตอนต่อไป
- 5) ผู้แทนหน่วยงานการศึกษาทุกหน่วยที่เข้าร่วมเป็นคณะทำงาน และเข้าประชุม ให้ความสนใจและพร้อมร่วมกันผลักดันการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

4.2 ความเชื่อมโยงของระบบคุณวุฒิประเทศไทยกับข้อเสนอแนวคิด กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน

จากข้อเสนอแนวคิดการจัดทำกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนของคณะ
ที่ปรึกษา มีประเด็นที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิของประเทศไทย ดังนี้

ขอบเขต	การกำหนดเกณฑ์กลางที่ใช้อ้างอิง เทียบเคียง คุณวุฒิในภูมิภาคอาเซียนระหว่างประเทศสมาชิกนั้น มีข้อเสนอให้มุ่งเน้นการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การอาชีวศึกษาและการอุดมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับร่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและระบบคุณวุฒิทั้ง 3 ส่วนของประเทศไทย ทั้งนี้อาจมีการเลือกทดลองในบางระดับ หรือบางสาขาวิชาชีพก่อนตามที่ประเทศสมาชิกจะต้องตกลงร่วมกัน สำหรับประเทศไทยการอาชีวศึกษาและการอุดมศึกษาน่าจะเป็นเป้าหมายสำคัญ
ระบบการ ประกัน คุณภาพ	ตามข้อเสนอที่จะมีองค์กรกลางระหว่างประเทศหรือสำนักงานเลขาธิการอาเซียน ทำหน้าที่องค์กรหลักในการจัดระเบียบและรับรองคุณวุฒิ รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสถาบันการศึกษา และการจัดระบบการประเมินการเรียนรู้และการออกประกาศนียบัตร ซึ่งจะช่วยให้ประเทศสมาชิกสามารถประสานการดำเนินงานในระดับภูมิภาคได้ อย่างไรก็ตามต้องมีการหารือและหาข้อยุติร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก ในเรื่องของเกณฑ์และตัวบ่งชี้ และวิธีการสำหรับการประกันคุณภาพคุณวุฒิระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความเชื่อถือร่วมกัน ซึ่งข้อเสนอนี้จะใช้เป็นแนวทางในการทำงานร่วมกันภายในประเทศด้วย สำหรับประเทศไทยหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาแต่ละระดับมีความเข้มแข็ง แต่ยังขาดหน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานในภาพรวมของประเทศ ซึ่งในระยะ

<p>วัตถุประสงค์</p>	<p>เริ่มแรกนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะที่ริเริ่มดำเนินการเรื่องนี้ต้องเร่งประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจ และดำเนินการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติคู่ขนานไปกับการรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน</p> <p>ข้อเสนอวัตถุประสงค์ของกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนให้ความสำคัญ 4 ประเด็นหลักคือ 1) สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) เพิ่มการรับรองคุณวุฒิ 3) ส่งเสริมและผลักดันถ่ายโอนหน่วยการเรียนรู้และการเคลื่อนย้ายผู้เรียน และ 4) ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายกำลังคน วัตถุประสงค์ทั้ง 4 ข้อสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของประเทศไทย โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมของระบบการศึกษาที่สามารถผลิตกำลังคนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน วัตถุประสงค์หลักของกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนน่าจะเป็นการเคลื่อนย้ายผู้เรียนและกำลังคนระหว่างประเทศสมาชิก รวมทั้งการผลักดันการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศสมาชิกให้ได้มาตรฐานใกล้เคียง กรอบเกณฑ์กลางระดับภูมิภาคอาเซียน จะช่วยให้ประเทศสมาชิกใช้อ้างอิงในการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>กระบวนการ</p>	<p>โดยที่กระบวนการให้การรับรองกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนต้องดำเนินการด้วยข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก ดังนั้นกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน จะช่วยสนับสนุนและผลักดันระบบคุณวุฒิหรือกรอบคุณวุฒิของประเทศสมาชิก ดังนั้นจะเป็นการดีหากการดำเนินการพัฒนาข้อกำหนดและเกณฑ์ต่างๆ ของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทยดำเนินการคู่ขนานไปกับการพัฒนาระบบของภูมิภาคอาเซียน เพื่อให้เกิดกลไกการเทียบเคียง การสร้างความรู้ความเข้าใจ และเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพ</p>

<p>โครงสร้าง</p>	<p>รายละเอียดของระดับการเรียนรู้ที่แสดงให้เห็นความซับซ้อนของผลลัพธ์การเรียนรู้จะเป็นตัวกำหนดโครงสร้างของคุณวุฒิว่าควรมีกี่ระดับ ซึ่งกรอบคุณวุฒิแห่งชาติควรกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิ ซึ่งอาจกำหนดเป็น 8 ระดับ โดยมีองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ ความรู้ ทักษะ และความเป็นอิสระ และได้เสนอให้มีการวัดปริมาณการเรียนรู้โดย เช่น 1 หน่วยเท่ากับ 10 ชั่วโมงการเรียนรู้ การกำหนดโครงสร้างเป็น 8-10 ระดับ โดยยึดโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละระดับนั้น ในส่วนของระบบคุณวุฒิของประเทศไทยได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนแล้ว สำหรับองค์ประกอบระดับการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ 3 ส่วนคือ ความรู้ ทักษะ และความเป็นอิสระ ที่ประชุมยังไม่เห็นชอบโดยเฉพาะส่วนที่ 3 “ความเป็นอิสระ” ซึ่งต้องหาข้อยุติจากประเทศสมาชิกด้วยเนื่องจากนอกเหนือจากความรู้ ทักษะ แล้วยังมีเรื่องของคุณลักษณะและการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญ ความหมายของ “ความเป็นอิสระ” อาจไม่ครอบคลุม ส่วนวัดปริมาณการเรียนรู้ 1 หน่วยต่อ 10 ชั่วโมงการเรียนรู้ อาจต้องสร้างความเข้าใจและหาข้อมูลในประเทศสมาชิกเพิ่มเติม</p>
<p>กระบวนการอ้างอิง</p>	<p>สำหรับประเทศสมาชิกที่มีกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ อาจมีการกำหนดอย่างกว้างถึงระดับที่เหมาะสมที่สุดของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกับกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน ส่วนประเทศที่ยังไม่มีกรอบคุณวุฒิแห่งชาติอาจกำหนดประเภทของคุณวุฒิแห่งชาติที่เหมาะสมที่สุดกับกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน และรวมการวัดปริมาณการเรียนรู้ด้วย นอกจากนี้อาจรวมถึงการยืนยันการรับรอง และจดทะเบียนหน่วยงานที่ได้มาตรฐานขั้นต่ำ หรืออาจจะเป็นการรวมกับมาตรฐานการประกันคุณภาพ หรือเกณฑ์ทั่วไป ซึ่งข้อเสนอนี้ยังไม่ชัดเจน</p>

	ต้องมีการหารือร่วมกันในรายละเอียด ที่สำคัญการพิจารณาเลือกทางใดทางหนึ่งอาจเหมาะสมกับบริบทของระบบคุณวุฒิที่แตกต่างกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ดังนั้นข้อเสนอแนะและการสนับสนุนการดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการอ้างอิงนี้ต้องเป็นไปอย่างเป็นระบบและมีความเข้าใจร่วมทุกฝ่าย
การบริหารจัดการ	ในระดับภูมิภาคต้องมียุทธศาสตร์รองรับชัดเจนเรื่องนี้อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติอย่างเป็นระบบ ในระดับชาติต้องมีการรองรับเช่นกัน เนื่องจากระบบคุณวุฒิของประเทศไทยรองรับโดยหลายหน่วยงาน การประสานการดำเนินงานภายในและระหว่างประเทศในภาพรวมเพื่อประสานประโยชน์แก่ประเทศไทยในภาพรวมในการยึดโยงกับกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน
การดำเนินการ	ที่ปรึกษาของ ASEAN มีแผนการจัดการประชุมหารือภายในประเทศสมาชิกทุกประเทศ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ประเมินความพร้อมของแต่ละประเทศและเสนอแนวทางการจัดทำแผนให้ประเทศสมาชิก สำหรับประเทศไทยคณะทำงานจากหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการดังนี้

4.2.9 แผนปฏิบัติการการจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

1) ภูมิหลัง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ริเริ่มจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ปัจจุบันร่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติได้จัดทำแล้ว มีการประชาพิจารณ์รับฟังความเห็นและปรับแก้ไขระดับหนึ่งแล้ว อยู่ระหว่างขั้นตอนการปรับให้สมบูรณ์ เพื่อนำมาเสนอตามขั้นตอนเพื่อให้มีการพิจารณา

อนุมัติและนำไปใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติต่อไป อย่างไรก็ตามมีประเด็นสำคัญที่ต้องให้ความสำคัญดังนี้

- 1.1) ในระดับอุดมศึกษาได้จัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติระดับอุดมศึกษาเรียบร้อยแล้วโดยแบ่งเป็น 6 ระดับ ยกเว้นระดับอาชีวศึกษาและการมัธยมศึกษา
- 1.2) ความรู้ ความเข้าใจของบุคคลในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ยังเป็นไปอย่างจำกัด
- 1.3) กฎหมายรองรับเรื่องกรอบคุณวุฒิแห่งชาติยังมิได้จัดทำ
- 1.4) ขาดประสบการณ์และบุคลากรที่มีความสามารถในการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- 1.5) ระบบการประกันคุณภาพให้ความสำคัญกับสถานศึกษาโดยภาพรวมมากกว่าการเปิดสอนเพื่อให้คุณวุฒิ

2) วัตถุประสงค์

- 2.1) เพื่อจัดให้มีกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- 2.2) เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความมุ่งมั่นในการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2.3) เพื่อให้เกิดการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.4) เพื่อกำหนดมาตรการด้านนโยบายในการดำเนินการที่จำเป็นในการเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกับกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน

3) การดำเนินงาน

- 3.1) เร่งเสนอร่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติเพื่อขออนุมัติหลักการและแนวดำเนินการ
- 3.2) สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 3.3) กำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- 3.4) จัดงบประมาณสนับสนุนและกำกับดูแลหน่วยงานรับผิดชอบ
- 3.5) ผลักดันระบบคุณวุฒิให้เป็นเอกภาพ
- 3.6) เสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 3.7) สร้างระบบการเทียบโอนผลการเรียนรู้หรือการรับรองประสบการณ์
- 3.8) กำหนดกฎเกณฑ์สำหรับประเภทคุณวุฒิต่างๆ
- 3.9) ประเมินคุณวุฒิจากต่างประเทศโดยใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- 3.10) กำหนดโครงสร้างและกระบวนการรับรองสำหรับต่างประเทศที่จะจัดการศึกษาในประเทศไทย
- 3.11) ทำงานร่วมกันระหว่างประเทศในการให้การรับรองคุณวุฒิของแต่ละประเทศ
- 3.12) พัฒนามาตรฐานและข้อกำหนดในการบริการการศึกษาและฝึกอบรมข้ามชาติ

บทที่ 5

ข้อเสนอแนะ

ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาให้ความสำคัญการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติโดยจัดให้มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การประชุมรับฟังความคิดเห็นจากภาคการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สถาบันประกอบการ สมาคมวิชาชีพ และผู้เกี่ยวข้องในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาทำให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกว้างขวางขึ้น ประกอบกับการที่ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ASEAN ได้ให้ความสนใจในการเร่งรัดพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนเพื่อใช้เป็นเกณฑ์กลางระดับภูมิภาคในการอ้างอิงเทียบเคียงคุณวุฒิของประเทศสมาชิก อันจะส่งผลให้เกิดความคล่องตัวในการเคลื่อนย้ายนักเรียน นักศึกษา และกำลังคนในภูมิภาค ที่สำคัญจะช่วยในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยด้วยแม้ว่ากรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทยยังมิได้ เสร็จสมบูรณ์ และนำไปสู่การปฏิบัติ แต่การที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดให้มีการกรอบคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (TQF : Hed) ถือเป็นต้นแบบการดำเนินงานที่ช่วยให้ประเทศไทยยกระดับการพัฒนาไปอีกขั้นตอนหนึ่ง

ดังนั้นเพื่อให้มีการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติอย่างสมบูรณ์ และสามารถเทียบเคียง อ้างอิงกับกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน และภูมิภาคอื่นๆในระดับนานาชาติได้ จึงได้มีการจัดประชุมปฏิบัติการเรื่องกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียนระหว่างวันที่ 29-30 เมษายน 2554 ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับความร่วมมือจาก ASEAN ดำเนินการจัดประชุมดังกล่าว โดยมีวิทยากรจาก Australia 2 ท่าน คือ Ms.Andrea Bateman และ Ms.Alison Vickers โดยมีที่ปรึกษาทูตฝ่ายการศึกษาประจำสถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลีย 1 ท่านคือ Mr.Scott J. Evans ร่วมเป็นวิทยากรด้วย

ที่ประชุมได้ร่วมกันทบทวนระบบคุณวุฒิของประเทศไทย รับฟังข้อเสนอแนวคิด กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน (ดังรายละเอียดในบทที่ 1) ประเมินสถานะภาพของประเทศไทยที่เกี่ยวกับการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และการใช้ประโยชน์จากกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน โดยมีความเห็นร่วมกันดังนี้

- 1) ที่ประชุมเห็นด้วยกับการกำหนดกรอบคุณวุฒิแห่งชาติที่เชื่อมโยงกับ กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน
- 2) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพที่จะมีการจัดตั้งตามกฎหมาย จะมีส่วนสำคัญใน การผลักดันการดำเนินงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- 3) กรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนที่เสนอ ได้กำหนดระดับความซับซ้อน ของผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิ ไว้ 3 องค์ประกอบ คือ ความรู้ ทักษะ และความเป็นอิสระ ในเรื่องของ “ความเป็นอิสระ” อาจต้องทบทวนเพราะเป็น องค์ประกอบที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของบุคคล และลักษณะงานที่ทำ อาจทำให้เกิด ความซับซ้อนมากขึ้น
- 4) ควรมีหน่วยงานรับผิดชอบขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติที่แท้จริง และเป็นหน่วยงานที่มีศักยภาพทั้งด้านกำลังคนและทรัพยากร
- 5) ควรสร้างความพร้อมในการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและ กรอบคุณวุฒิอาเซียน โดยการระดมสรรพกำลังจากทุกฝ่าย
- 6) ควรมีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง
- 7) ให้ความสำคัญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านระบบการศึกษา เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม และภาคเอกชน เป็นต้น
- 8) กำหนดแผนปฏิบัติการให้สมบูรณ์ และให้ความสำคัญการสร้าง ความพร้อมแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสามารถดำเนินการตามแผนได้

ในภาพรวมข้อเสนอแนวคิดกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน ยังอยู่ในลักษณะกว้าง สามารถยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ เพราะมีหลักการที่เน้นความสมัครใจในการใช้ประโยชน์จากกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนโดยเฉพาะกฎเกณฑ์และมาตรฐานที่จะกำหนด ต้องเป็นไปตามข้อตกลงและความเห็นชอบของประเทศสมาชิก

ดังนั้นเพื่อเร่งขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และการยึดโยงกับกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน ควรดำเนินการดังนี้

5.1 การผลักดันกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

- 1) เร่งจัดทำรายละเอียดประกอบการนำเสนอกรอบคุณวุฒิแห่งชาติเข้าสู่ขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติ เพื่อนำสู่การปฏิบัติโดยเร็ว
- 2) สร้างศักยภาพบุคลากร และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีความพร้อมในการเชื่อมโยงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกับกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน
- 3) สร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่องกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 4) เตรียมศึกษาโครงสร้างระบบงาน กฎ ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

5.2 การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากรอบคุณวุฒิอาเซียน

- 1) จัดให้มีคณะทำงานศึกษารายละเอียดการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ควบคู่กับการพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน
- 2) จัดให้มีการศึกษาข้อมูลการเชื่อมโยงคุณวุฒิของ Mutual Recognition Arrangement (MRA) ซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับการรับรองคุณวุฒิผู้ประกอบการวิชาชีพ

วิศวกรรม พยาบาล และอื่นๆอีก 5 สาขาในระดับภูมิภาคอาเซียน เพื่อศึกษารูปแบบ การดำเนินงานและปัญหาอุปสรรค

3) รณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความสำคัญของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และการยึดโยงกับกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน

4) จัดให้มีโครงการทดลองเชื่อมโยงคุณวุฒิกับประเทศสมาชิกอาเซียน โดยแสวงหาความร่วมมือจากออสเตรเลียหรือนิวซีแลนด์ที่มีกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ที่เข้มแข็ง

5) สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน ด้วยการ พัฒนาการกรอบคุณวุฒิภูมิภาคแห่งชาติควบคู่ไปด้วยกัน การศึกษาการเชื่อมโยงคุณวุฒิ ระดับนานาชาติที่มีการดำเนินการร่วมกันอยู่แล้วในภูมิภาค

6) ติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนากรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียนเพื่อ จัดทำแผนรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework) : กรณียุทธศาสตร์การกรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศ กรุงเทพฯ : 2553

“_____” ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ ในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ.2552-2561 กรุงเทพฯ : 2554

“_____” รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการกำลังคนเพื่อวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ กรุงเทพฯ : 2553

“_____” รายงานการวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ กรุงเทพฯ : 2554

“_____” รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการกำลังคนเพื่อวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ (แผนปฏิบัติการในระดับกลุ่มจังหวัด) กรุงเทพฯ : 2554

Australian Government, Department of Education, Employment and Workplace Relations 2009, *Comparison of International Quality Assurance Systems for Vocational Education and Training*, Commonwealth of Australia.

European Training Foundational 2011, **Developing Qualifications Frameworks in EU Partners Countries: Modernizing Education and Training**, London, ETF.

Keating, Jack, Bateman, Andrea, Burke, Gerald and Vickers, Alison, 2011. **Concept Proposal for ASEAN Qualifications Framework (In-Country workshop**, Thailand, September 2011) AANZFETA.

Keevy, James, Chakroun, Borhene, & Deij, Arjen, 2010. **Transnational Qualifications Framework**, ETF.

Lythe, David, 2009. **Qualifications Frameworks in Asia and the Pacific**, International Labour Organization (ILO).

UNESCO-UNEVOC International Centre for Technical and Vocational Education and Training, 2006. **The Development of a National System of Vocational Qualifications**, Bonn, Germany.

The Australian Qualifications Framework 2011 (pending MCTEE approval-late 2010)

Tuck, Ron, 2007. **An Introductory Guide to National Qualifications Framework: Conceptual and Practical Issues for Policy Makers**, Geneva, ILO.

.....

ภาคผนวก 1

สรุปผลการประชุมปฏิบัติการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน วันศุกร์ที่ 16 กันยายน 2554

ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ สุขุมวิท กรุงเทพมหานคร

ความเป็นมา

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบการศึกษา ที่เชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพ ระบบคุณวุฒิเป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมินศักยภาพ การเรียนรู้ของบุคคลที่เชื่อมโยงกับคุณวุฒิการศึกษาและการเทียบโอนประสบการณ์ โดยข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ได้กำหนด มาตรการหลักในการผลิต และพัฒนากำลังคน ที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถโดยพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อการรองรับสมรรถนะความรู้ ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาในทุกๆระดับ/ประเภท ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 ธ.ค. 2553 ให้มีการพัฒนา กรอบคุณวุฒิแห่งชาติเพื่อเป็นกลไกและเครื่องมือในการพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ ความสามารถ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และพัฒนาระบบ การประเมินผลที่เน้นสมรรถนะ เพื่อประกันคุณภาพว่าผู้จบการศึกษามีความรู้และ สมรรถนะที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 ซึ่งจุดมุ่งหมาย สำคัญของประชาคม ASEAN คือ ร่วมกันยกระดับความสามารถในการแข่งขัน ของภูมิภาค และร่วมแบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกัน ตลอดจนส่งเสริม การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเป็นฐานการผลิตเดียวกัน เพื่อรองรับการปรับตัว การเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุนและแรงงานอย่างเสรี และรับรองระบบ

เทียบโอนหน่วยกิตระหว่างกัน ซึ่งในการผลักดันในเรื่องนี้ คณะกรรมการโปรแกรมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ (ECONOMIC COOPERATION WORK PROGRAMME-EWCP) เขตการค้าเสรีของอาเซียน ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ASEAN-AUSTRALIA-NEW ZEALAND FREE TRADE ARE-AANZFTA) ได้มีการจัดประชุม เรื่อง กรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน ระหว่างวันที่ 29-30 เมษายน 2554 ณ ประเทศไทย โดยเป็นส่วนหนึ่งของโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดการศึกษาและฝึกอบรม : การเสริมสร้างขีดความสามารถ เรื่อง กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ” โดยมีจุดมุ่งหมายในการเชื่อมโยงหลักการและเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองคุณวุฒิ และการประกันคุณภาพของการจัดการศึกษาของประเทศสมาชิก ด้วยการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติที่เทียบเคียงและยึดโยงกันได้ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและของภูมิภาคอาเซียน (Regional Qualification Framework) เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือในการพัฒนากรอบคุณวุฒิระดับการศึกษาต่างๆ ของประเทศไทยและการเชื่อมโยงกับแนวคิดกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน และเห็นควรให้มีการศึกษาวิเคราะห์หลักการและเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองกรอบคุณวุฒิและการประกันคุณภาพของการจัดการศึกษาของประเทศไทยและการเทียบเคียงกับกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและการนำสู่การปฏิบัติ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนากรอบคุณวุฒิของอาเซียน โดยจะดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจ แนวคิด ประสพการณ์ การพัฒนา และการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติระดับภูมิภาค และร่วมกันเชื่อมโยงหลักการและเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองคุณวุฒิ และการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศสมาชิกด้วยกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ผู้เข้าร่วมการประชุม

ประกอบด้วย ผู้บริหาร นักวิชาการ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ทั้งของประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน ผู้ทรงคุณวุฒิภาครัฐและภาคอุตสาหกรรม ผู้แทนกลุ่มวิชาชีพ/กลุ่มอาชีพ และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม 80 คน โดยมีคณะวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้าน NQF จากประเทศออสเตรเลีย 2 ท่าน คือ Ms.Alison Vickers และ Ms.Andrea Bateman และที่ปรึกษาทูต ฝ่ายการศึกษาประจำสถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลีย 1 ท่าน คือ Mr.Scott J. Evans

สรุปผลการประชุม

Session 1 : การนำเสนอ

ดร.สุทธศรี วงษ์สมาน รองเลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวเปิดการประชุม โดยชี้ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เนื่องจากกรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ความสามารถ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยกระบวนการเทียบโอนประสบการณ์ และทำให้มองเห็นถึงเส้นทางการเรียนรู้และความก้าวหน้าอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมการประกันคุณภาพหรือสมรรถนะของบุคคลตามระดับคุณวุฒิอีกด้วย

รัฐบาลไทย ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่ประเทศไทยจะต้องก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ.2558 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญร่วมกันในการยกระดับการแข่งขันของภูมิภาค การร่วมแบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษาร่วมกันของสถาบันการศึกษาในภูมิภาค การรับรองระบบเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างกัน ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนากำลังคนให้เป็นมาตรฐานเทียบกับอาเซียนและนานาชาติ และได้มีการกำหนดเป็นนโยบายการศึกษา ให้เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียนโดยร่วมมือกับภาคเอกชน รวมทั้งเร่งรัดการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อการรับรองสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ และการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานให้ครบทุกอุตสาหกรรม และมุ่งพัฒนาหลักสูตรใหม่ของ 5 กลุ่มอาชีพ คือ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และบริหารจัดการและการบริการ

เป็นที่น่ายินดีที่คณะกรรมการโปรแกรมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ (ECONOMIC COOPERATION WORK PROGRAMME-EWCP) เขตการค้าเสรีของอาเซียน ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ASEAN - AUSTRALIA - NEW ZEALAND FREE TRADE ARE-AANZFTA) ได้เห็นความสำคัญในการพัฒนากรอบคุณวุฒิของอาเซียน โดยได้ร่วมมือกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจ แนวคิด ประสพการณ์ การพัฒนา และการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติและระดับภูมิภาค และร่วมกันเชื่อมโยงหลักการและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองคุณวุฒิและการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศสมาชิกด้วยกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ทั้งนี้ในการดำเนินงานได้มีการประชุมปรึกษาหารือครั้งแรกเมื่อวันที่ 29 - 30 เมษายน 2554 ณ ประเทศไทย เพื่อประเมินระบบการศึกษาของประเทศสมาชิกในเบื้องต้นและวางแผนร่วมกัน นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือในการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทย ที่เชื่อมโยงกับแนวคิดกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และของภูมิภาคอาเซียน (Regional Qualification Framework) ขึ้น เพื่อดำเนินการในเรื่องนี้ โดยคณะทำงานประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาทำงานร่วมกัน

หลังจากนั้น ดร.สุทธศรี วงษ์สมาน รองเลขาธิการสภาการศึกษา ได้นำเสนอร่างกรอบคุณวุฒิของประเทศไทย ประกอบด้วย ระบบการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งมีคุณวุฒิระดับประถมศึกษา 6 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี มัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี (6-3-3) สำหรับการอาชีวศึกษาเริ่มในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย(ปวช.) และระดับอุดมศึกษา (2-4 ปี)

หลักสูตรระดับมัธยมศึกษา ได้กำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ คือ

- 1) ความสามารถในการสื่อสาร
- 2) ความสามารถในการคิด
- 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

หลักสูตรระดับอาชีวศึกษา กำหนดคุณวุฒิไว้ 4 ระดับ คือ

- 1) ประกาศนียบัตรวิชาชีพระยะสั้น
- 2) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
- 3) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
- 4) ปริญญาตรีสายเทคโนโลยี/ปฏิบัติการ

ซึ่งในแต่ละระดับได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ในด้านความรู้ ทักษะ
คุณลักษณะในการปฏิบัติงานตามระดับคุณวุฒิเป็น 5 ชั้น ได้แก่ 1) ชั้นพื้นฐาน
2) ชั้นนำไปประยุกต์ 3) ชั้นประยุกต์ 4) ชั้นพัฒนา และ 5) ชั้นก้าวหน้า

โดยที่ผลลัพธ์การเรียนรู้นี้ จัดเป็นมาตรฐานกลางในการจัดการเรียนการสอน
แต่ละระดับคุณวุฒิ ซึ่งคาดหวังให้เกิดแก่ผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานหลักสูตร
ในแต่ละระดับดังกล่าว

หลักสูตรระดับอุดมศึกษา กำหนดกรอบคุณวุฒิไว้ 6 ระดับ คือ

- 1) อนุปริญญา (3 ปี)
- 2) ปริญญาตรี
- 3) ประกาศนียบัตรบัณฑิต

- 4) ปริญญาโท
- 5) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
- 6) ปริญญาเอก

โดยมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละระดับประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยี

ขณะนี้ประเทศไทยได้จัดทำร่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติไว้ 9 ระดับ โดยเชื่อมโยงคุณวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษากับระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคลตามข้อเสนอของผู้ใช้กำลังคนภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ซึ่งจะได้มีการนำเสนอตามขั้นตอนเพื่อนำสู่การปฏิบัติต่อไป

Session 2 :
กรอบคุณวุฒิแห่งชาติคืออะไร
และจะเทียบเคียงกับกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน
ได้อย่างไร

Miss Alison Vickers ได้เสนอแนวคิดกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งเริ่มดำเนินการในระยะแรกตั้งแต่ปี ค.ศ.1990 โดยประเทศในเครือจักรภพอังกฤษ (สกอตแลนด์ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย) ปัจจุบันมี 120 ประเทศ ได้จัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติแล้ว

จุดมุ่งหมายของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ คือ การสร้างระบบแห่งชาติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันของผู้เรียน นายจ้าง และสถาบันการศึกษาและฝึกอบรม สร้างความเชื่อมั่นในคุณวุฒิแก่สังคม รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานสำหรับคุณวุฒิต่างๆ เพื่อการรับรองและเทียบโอนความรู้และทักษะ

องค์ประกอบหลักของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ประกอบด้วย

- 1) ระดับคุณวุฒิ อยู่ระหว่าง 6-12 ระดับ
- 2) รายละเอียดของการเรียนรู้หรือผลลัพธ์ในแต่ละระดับ
- 3) กฎเกณฑ์หรือแนวทางในการเชื่อมโยงคุณวุฒิในระดับเดียวกันหรือต่างระดับ
- 4) กฎเกณฑ์หรือแนวทางของปริมาณการเรียนรู้ในแต่ละคุณวุฒิ

โครงสร้างของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ประกอบด้วย

- 1) ระดับ (Levels)
- 2) หน่วย (Units)
- 3) รายละเอียดคุณวุฒิ (Qualification descriptors)
- 4) ปริมาณการเรียนรู้ (Volume)
- 5) กฎเกณฑ์หรือแนวทางสำหรับเชื่อมโยงคุณวุฒิ (Rules or Guidelines for linking qualification)

กรอบคุณวุฒิอาจมีความหลากหลายตามลักษณะ ดังนี้

- 1) เน้นเฉพาะระดับการศึกษาในระดับหนึ่ง หรือกลุ่มสาขาวิชาชีพ
- 2) วิธีการลงทะเบียนคุณวุฒิ
- 3) ข้อกำหนดหรือแนวทางสำหรับการประกันคุณภาพ
- 4) การรับรองการเรียนรู้นอกระบบ
- 5) ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับกรอบคุณวุฒิ
- 6) หน่วยงานรับผิดชอบระบบคุณวุฒิกลาง

โดยสรุปกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 1) ระดับ 2) ปัจจัยหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ 3) ความเชื่อมโยงของคุณวุฒิ 4) กฎเกณฑ์หรือแนวทางของปริมาณการเรียนรู้ ทั้งนี้ความต้องการของแต่ละประเทศและพื้นที่เป็นตัวกำหนดลักษณะของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน จะช่วยให้มีการเทียบเคียงคุณวุฒิระหว่างประเทศไทย

Session 3 :

กรอบคุณวุฒิที่อ้างอิงได้โดยทั่วไปคืออะไร และกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน และข้อตกลงร่วมกัน

Miss Andrea Battman ได้สรุปความหมายของ **กรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน** ว่าเป็นวิธีการเชื่อมโยงกรอบคุณวุฒิของประเทศสมาชิกหนึ่งกับอีกประเทศหนึ่ง โดยวิธีการเทียบเคียงกับกรอบคุณวุฒิที่เป็นแกนกลาง

กรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน จะทำให้เกิดการเทียบเคียงคุณวุฒิระหว่างประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

- 1) สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 2) เพิ่มการรับรองคุณวุฒิ
- 3) ส่งเสริมและผลักดันการเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้และการเคลื่อนย้ายของผู้เรียน
- 4) ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงาน

ขอบเขตของกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียนจะเน้นการเป็นกรอบแกนกลาง เพื่อช่วยการเทียบเคียงคุณวุฒิระหว่างประเทศในอาเซียน โดยกระบวนการรับรองกรอบคุณวุฒิอาเซียนจะต้องเป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันของทุกประเทศ ซึ่งจะเชื่อมโยงกับมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดโดยหน่วยงานกลางและที่สำคัญต้องอยู่บนพื้นฐานของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของแต่ละประเทศที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เทียบเคียงกันได้

ได้มีการกำหนดระดับของกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน ไว้ 8 ระดับ
ในแต่ละระดับประกอบไปด้วย ผลลัพธ์การเรียนรู้ 3 ส่วน คือ

- 1) ความรู้และทักษะ (knowledge and skills)
- 2) การประยุกต์ใช้ (application)
- 3) ความเป็นอิสระ (Autonomy)

นอกจากนี้ได้กำหนดโครงสร้างปริมาณการเรียนรู้เป็นเกณฑ์การวัด 1
หน่วยเครดิตมีค่าเท่ากับ 10 ชั่วโมง

การใช้กรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียนจะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ
และข้อตกลงร่วมกัน จะไม่มีการบังคับใช้

Session 4-5 :

การประเมินตนเองของประเทศไทย(Self Assessment)

ในการประเมินสภาพการดำเนินงานพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทย สรุปได้ดังนี้

1) ระบบคุณวุฒิทุกระดับของประเทศไทยมีการกำหนดกรอบที่ชัดเจน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละระดับการศึกษา ทั้งนี้ระดับอุดมศึกษาได้มีการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd) ที่สมบูรณ์แล้ว โดยกำหนดเป็นกฎกระทรวง ซึ่งมีการนำไปใช้แล้วระดับหนึ่ง

2) ระบบการประกันคุณภาพมีความชัดเจนทั้งการประกันคุณภาพภายนอกและภายใน

3) ระบบการลงทะเบียนหรือการรับรองคุณวุฒิตามหลักสูตร หน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบอยู่แล้ว

4) การจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทยอยู่ระหว่างการศึกษาวิเคราะห์จัดทำข้อมูลสนับสนุนเพื่อนำเสนอให้ได้รับการอนุมัติตามขั้นตอน

5) วิทยาการได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทย ดังนี้

5.1) ควรมีการกำหนดแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน

5.2) ควรให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพผู้เกี่ยวข้อง/ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานด้านนี้
อย่างจริงจัง

ความเห็นของที่ประชุม

- 1) เห็นด้วยในการจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและการเชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน
- 2) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติที่เชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิวิชาชีพซึ่งกำลังดำเนินการอยู่
- 3) ควรมีการสร้างความพร้อมในการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน โดยการระดมสรรพกำลังจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- 4) ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน
- 5) ให้ความสำคัญกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงอุตสาหกรรม และภาคเอกชน เป็นต้น
- 6) มีหน่วยงานกลางรับผิดชอบการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน

ทั้งนี้ วิทยากรทั้ง 2 ท่าน ขอให้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติให้สมบูรณ์และให้ความสำคัญในการสร้างความพร้อมให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการ
เรื่อง กรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน
วันศุกร์ที่ 16 กันยายน 2554
ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ สุขุมวิท กรุงเทพมหานคร

Resource Persons

1. Ms.Alison Vickers Consultant
2. Ms.Andrea Bateman Consultant
Bateman & Giles Pty.Ltd.
3. Siripan Choomnoom Consultant, The Office of the Education Council
4. Scott J. Evans Counsellor (Education)
Australian Embassy Thailand

Office of Higher Education Commission

5. Atcharaporn Chotipurk Director of Cooperative Education and Career
Development Center of Sripatum University
Association of Private Higher Education Institution
of Thailand
6. Aurasa Pavavimol OHEC Bangkok
7. Bungon Chomkesorn Office of Higher Education Commission
8. Kamolwan Lueprasert KMUTNB
9. Kanlaya Tupchaihan Office of Higher Education Commission
10. Nipapan Gankong Office of Higher Education Commission

11. Panarit Sethakul Assistant Professor
King Mongkut's University of Technology
North Bangkok, Thailand
12. Paradorn Leungvititan Office of Higher Education Commission
13. Penpitcha Polachart King Mongkut's University of Technology
North Bangkok
14. Ravipa Larpsiri Director of Education Standards and Services
Cluster of Sripatum University
Association of Private Higher Education Institution
of Thailand
15. Saowaluk Puangsup Office of Higher Education Commission
16. Sikan Kulchonchan Vice President for International Affairs
King Mongkut's University of Technology
North Bangkok, Thailand
17. Sutira Kumsin Office of Higher Education Commission
18. Tharinee Khunnen Office of the Higher Education Commission
19. Udomlak Intarachit Office of the Higher Education Commission
20. Unnop Viriyavit Office of Higher Education Commission
21. Wirat Lertpaitoonpan Vice President of Sripatum University
Association of Private Higher Education Institution
of Thailand

Office of Vocational Education Commission

22.	Chatchai Ruangmanee	Vice-Director Chiang Mai Vocational College
23.	Jeadrude chinvaroj	Office of Vocational Education Commission
24.	Jomphong Mongkhonvanit	Secretary-General
Federation of Private Colleges of Technology
and Vocational Education of Thailand
25.	Phongpan Jarasjindarat	Supervisor Office of Vocational Education Commission
26.	Prapa Tantasuparuk	Policy and Plan Analysis Office of Vocational
Education Commission
27.	Praphon Chunthawithet	Supervisor Office of Vocational Education Commission
28.	Sirinard Rattanamanee	Deputy Director for Planning Development Division
Hatyai technical college
29.	Somsak Kreechaisri	Udonthani Technical College
30.	Udomsak Thanyarak	Supervisor
Office of Vocational Education Commission
31.	Wanlapha Yoothong	Supervisor Office of Vocational Education Commission

Office of Basic Education Commission

32.	Chalermchai Phanthalert	Office of Basic Education Commission, Thailand
33.	Chantra Tantipongsanuruk	Curriculum Developer
Office of Basic Education Commission, Thailand
34.	Kalayanee Utakrist	Academic Educator
Office of Basic Education Commission, Thailand
35.	Usana Larbprasertporn	Office of Basic Education Commission, Thailand
36.	Usanee Watanapan	Deputy Director, Bureau of Academic Affairs
and Educational Standards,

Ministry of Labour

37. Praporn Chulilung Department of Skill Development, Ministry of Labour
 38. Sudarat Wongphanao Department of Skill Development, Ministry of Labour
 39. Sujada Bhodhides Acting Director of FTA UNIT, Ministry of Labour,
 Bureau of International Coordination
 40. Natthapol Hachanda Department of Skill Development

Private Sector

41. Angkinun Jansasithorn Lecturer
 The Gem and Jewelry Institute of Thailand
 42. Boonsong Sri-Anoot The head of Education Administration Department
 Panyapiwat Techno Business School
 43. Chanchai Chiarakul Vice Chairman
 The Federation of Thai Industries Rubber based
 Industry Club
 44. Chumpol Pornprapa Thai Chamber of Commerce
 45. Chureerut Suwanvithaya TAI Management
 Thailand Automotive Institute
 46. Jirapong Chanprasert Thai-Austrian Technical College
 47. Ketmanee Ausadamongkol Thailand Productivity Institute
 48. Krizz Chantjiraporn Director
 SCM Executive Education Institute/Thailand
 49. Kulthicha Hoonrumpoo Public Relations Office
 Thailand Productivity Institute
 50. Nathan Nuchnum The head of Business Administration Department
 Panyapiwat Techno Business School

51. Soppafack Melayapom	Manager
52. Yupa Leenopparut	Institute Affairs Manager
Petroleum Institute of Thailand

Other

53. Achareeya Anantathan	TDRI
54. Kamaleeporn Songsakul	SIT
55. Kanchana Wanidkorn	SIT
56. Keayoon Kanarungrueng	DSD
57. Khanittha Hongprayoon	TDRI
58. Kreangchai Rungfame	STI
59. Linda Wacharasathionpong	Thailand Productivity Institute
60. Mananya Ngamsaeng	QA Office
ONESQA/Thailand
61. Panipak Thumpradit	TLAPS
62. Phaoahom Wicharmitt	DSD
63. Pichai Kaewsuwan	Office of the private Education Commission
64. Pramuan Tobbundit	Head of Evaluation
65. Surin Rodpibat	DSD
66. Tawat Benuaatiku	DSD
67. Thanomsak Nalopas	Deputy Director
68. Tharnthip Palcharamaneepakorn	Deputy Director
69. Thepchoo Sripoti	NFI
70. Wanna Thongcharoensirikul	Ministry of Industry

Office of The Education Council

71. Dr.Suthasri Wongsamarn	Deputy Secretary General
Office of Education Council
72. Wattana Artidtieng	Director of Macro Educational Policy Bureau
73. Penchan Nakornin	Educator(Senior Professional Level)
74. Sripratoom Danphadongtham	Educator(Senior Professional Level)
75. Pornpimol Metiranan	Educator(Professional Level)
76. Panthep Larpkesor	Educator(Professional Level)
77. Sunant Auacherdkul	Educator(Professional Level)
78. Duangthip Wiboonsakchai	Educator(Professional Level)
79. Manasigan Kanchanachitra	Educator(Practitioner Level)
80. Nattinee Promprasit	Educator

สรุปผลการประชุมนานาชาติ AANZFTA
เรื่องกรอบอนุภูมิภาคของภูมิภาคอาเซียน
วันที่ 29-30 เมษายน ณ โรงแรมพูลแมนคิงเพาเวอร์ กรุงเทพฯ
โดยความร่วมมือของ คณะกรรมการโปรแกรมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ
(ECONOMIC COOPERATION WORK PROGRAMME-EWCP)
เขตการค้าเสรีของอาเซียน ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์
(ASEAN-AUSTRALIA- NEW ZEALAND FREE TRADE ARE-AANZFTA)

1. การประชุมเรื่อง กรอบอนุภูมิภาคของภูมิภาคอาเซียน (ระหว่างวันที่ 29-30 เมษายน 2554 กรุงเทพฯ ประเทศไทย) จัดขึ้นโดยเป็นส่วนหนึ่งของโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดการศึกษาและฝึกอบรม : การเสริมสร้างขีดความสามารถเรื่อง กรอบอนุภูมิภาคแห่งชาติ” โครงการนี้ได้รับความเห็นชอบในการประชุมของคณะกรรมการร่วม AANZFTA เมื่อเดือน พฤษภาคม 2553 และได้รับการอนุมัติในเดือนกรกฎาคม 2553

2. โครงการนี้มีจุดมุ่งหมายในการเชื่อมโยงหลักการและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองคุณภาพ และการประกันคุณภาพของการจัดการศึกษาของประเทศสมาชิก ด้านการพัฒนากรอบอนุภูมิภาคแห่งชาติที่เทียบเคียงและยึดโยงกันได้ องค์กรประกอบหลักสำคัญของโครงการนี้ คือ

- เอกสารนโยบายของโครงการที่อธิบายบทบาท วัตถุประสงค์และประโยชน์ของ NQF ขอบเขตของกรอบอนุภูมิภาค ระดับภูมิภาค และหัวข้อที่กำหนดการพัฒนาและการผลักดัน NQF ในแต่ละประเทศ

- การจัดประชุมระดับภูมิภาคเพื่อเสนอเอกสารดังกล่าว
- การจัดประชุมในแต่ละประเทศเพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติการ

3. เพื่อให้เกิดการรวมพลังในเรื่องดังกล่าว AANZFTA จึงได้จัดประชุมระดับภูมิภาคต่อจากการประชุมนานาชาติ เรื่อง การนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ : นโยบายและกลยุทธ์ ซึ่งจัดโดยความร่วมมือระหว่าง UNESCO และรัฐบาลไทย โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ระหว่างวันที่ 27-28 เมษายน 2554 การประชุมนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้จากต่างประเทศ ในการดำเนินการ NQF จากสหภาพยุโรป, อาเซียน, แอฟริกาใต้ และเอเชีย ขณะที่การประชุมของ AANZFTA เน้นเฉพาะ ASEAN และกลุ่มออสเตรเลียและนิวซีแลนด์โดยมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการเทียบเคียง NQF ของประเทศ ในภูมิภาค ASEAN โดยให้ความสำคัญรูปแบบที่ยืดหยุ่นในการพัฒนาแผนการดำเนินงานเรื่องนี้ของแต่ละประเทศ

4. เจ้าหน้าที่ระดับสูงของ AANZFTA ได้เข้าร่วมประชุมพัฒนากรอบนโยบาย NQF รวมทั้งผู้เข้าร่วมประชุมจากอาชีวศึกษา อุดมศึกษา และหน่วยงานพัฒนากำลังคนได้รับเชิญให้เข้าร่วมในการประชุมทั้งสองส่วนจากประเทศสมาชิก 10 ประเทศ รวม 45 คน

5. ที่ประชุมได้เสนอความเป็นมาของโครงการ ประสบการณ์การใช้กรอบคุณวุฒิของสหภาพยุโรป (European Qualifications Framework-EQF) ซึ่งประเทศต่างๆ ในยุโรปได้เห็นชอบร่วมกันในการนำ EQF เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการเทียบเคียงคุณวุฒิของแต่ละประเทศและใช้เป็นแนวทางพัฒนา NQF ของแต่ละประเทศ โดยเน้นให้เห็นว่าข้อดีของ NQF คือความโปร่งใส ชัดเจนของกรอบคุณวุฒิ ซึ่งใช้สนับสนุนการขับเคลื่อนทั้งภูมิภาค กรอบคุณวุฒิของภูมิภาคแปซิฟิก ได้รับการนำเสนอด้วย รวมทั้งมีการนำเสนอกรอบคุณวุฒิและการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งใน ASEAN มีเฉพาะฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และสิงคโปร์ ที่มี NQF

6. มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อลำดับความสำคัญในการพัฒนากรอบคุณวุฒิของภูมิภาค (Regional Qualification Framework-RQF) วิธีการดำเนินงานที่จะประสบความสำเร็จ โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

- ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นร่วมกันว่ามีความจำเป็นต้องมีกรอบที่ใช้เป็นเกณฑ์กลางที่ประเทศต่างๆ สามารถใช้อ้างอิงเพื่อการเคลื่อนย้ายนักเรียนนักศึกษา และกำลังคนในภูมิภาคอย่างชัดเจน โปร่งใส เป็นกรอบที่ประเทศสมาชิกทุกประเทศเห็นชอบร่วมกัน
- ประเด็นหลักของกรอบนี้ยังมีได้ระบุ แต่มีประเทศหนึ่งที่เสนอให้ใช้ผลการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ (outcomes-focus)
- ในการบริหารจัดการกรอบคุณวุฒิระดับภูมิภาค ควรมืองค์การอิสระ มีข้อเสนอหมายให้ประเทศใดประเทศหนึ่งเป็นผู้นำ
- ในระยะเริ่มต้นนี้ไม่เห็นด้วยที่จะใช้มาตรการเกี่ยวกับปริมาณการเรียนรู้ในโครงสร้างกรอบคุณวุฒิ ซึ่งอาจไม่สามารถเทียบเคียงกับความก้าวหน้าในการเรียนรู้
- บางประเทศมีข้อกังวลที่ยังมิได้เริ่มจัดทำ NQF และไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- กรอบคุณวุฒิระดับภูมิภาคควรได้รับการพัฒนาควบคู่ไปกับการปรึกษาหารือและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก

7. หลังจากการประชุมครั้งนี้ คณะผู้เชี่ยวชาญจะจัด In-Country โปรแกรมในแต่ละประเทศสมาชิก (10 ประเทศ) ระหว่างกรกฎาคม-สิงหาคม 2554 โดยคาดว่าจะจัดสำหรับประเทศไทยในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม 2554 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้แต่ละประเทศร่วมกับทบทวนระบบการศึกษา ระบบคุณวุฒิการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา คุณภาพครู นโยบายการจัดการศึกษานานาชาติ และปัญหาอุปสรรค เพื่อใช้เป็นแนวทางกำหนดเกณฑ์กลางหรือกรอบคุณวุฒิของ ASEAN ต่อไป

- ในกรณีนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จะได้จัดให้มีคณะทำงานประกอบด้วยผู้แทนจากภาคการศึกษาทุกระดับ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมการดำเนินงานต่อไป

รายงานการสังเคราะห์ผลการประชุมนานาชาติ
เรื่อง นโยบายและกลยุทธ์ในการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ
(International Conference on Implementation of
National Qualification Framework : Policies and Strategies)

ความเป็นมา

ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดประชุมนานาชาติ เรื่อง นโยบายและกลยุทธ์ในการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ (International Conference on Implementation of National Qualification Framework: Policies and Strategies) เมื่อวันที่ 27-28 เมษายน 2554 ณ โรงแรมพูลแมนคิงส์เพาเวอร์ กรุงเทพมหานคร โดยได้รับความร่วมมือและสนับสนุนหลักจาก องค์การร่วมมือทางการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมระหว่างประเทศ (UNESCO) สำนักงานการศึกษาออสเตรเลียแห่งนานาชาติ (Australian Education International - AEI) และองค์การความร่วมมือนานาชาติของประชาคมเยอรมัน (German Society for International Cooperation-GIZ) รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labor Organization-ILO) มูลนิธิเพื่อการฝึกอบรมของประชาคมยุโรป (European Training Foundation) และอาเซียน (ASEAN) โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้แทนประเทศ และผู้สนใจจากต่างประเทศ เข้าร่วมประชุม 65 คน และผู้แทนจากประเทศไทยรวม 180 คน

ผลการประชุมนี้ใช้เป็นข้อมูลการประชุมต่อเนื่องของ ASEAN - AUSTRALIA - NEW ZEALAND FREE TRADE AREA (AANZFTA) และ ECONOMIC COOPERATION WORK PROGRAMME (ECWP) ในวันที่ 29-30 เมษายน 2554 ณ โรงแรมพูลแมนคิงส์เพาเวอร์ กรุงเทพมหานคร เช่นกัน

วัตถุประสงค์หลักของการประชุม คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การพัฒนาและการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ นโยบายและกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง การสร้างเครือข่ายเพื่อเชื่อมโยงกรอบคุณวุฒิของประเทศไทยสู่ระดับนานาชาติ

การดำเนินการประชุมแบ่งเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนแรกเป็นการอภิปราย สร้างความรู้ ความเข้าใจในแนวคิดและหลักการของกรอบคุณวุฒิระดับนานาชาติ และภูมิภาค รวมทั้งกรณีศึกษาการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติของบางประเทศ แนวทางดำเนินการ ประสบการณ์ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ส่วนที่สอง เป็นการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมกันเสนอแนวทางการพัฒนากรอบคุณวุฒิระดับภูมิภาคและระดับชาติ

แนวคิดและประสบการณ์ขององค์กรระหว่างประเทศ เกี่ยวกับการนำกรอบคุณวุฒิสู่การปฏิบัติ

1. UNESCO - Mr.Bohene Chakroun (Head of TVET Section- UNESCO, Paris) ได้เสนอกรอบการพัฒนากรอบคุณวุฒิระหว่างประเทศ โดยเน้นที่กรอบคุณวุฒิของยุโรปและภูมิภาค

กรอบคุณวุฒิของยุโรป ครอบคลุมประเทศสมาชิก 27 ประเทศ ซึ่งมีทั้งหมด 8 ระดับ โดยเน้นการส่งเสริมการเคลื่อนย้ายกำลังคนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ใช้เป็นแกนกลางในการเทียบเคียงคุณวุฒิของประเทศสมาชิก เพื่อการเทียบโอนประสบการณ์และผลการเรียน การประกันคุณภาพ การแนะแนว การรับรองคุณวุฒิ โดยมีหน่วยงานหลายหน่วยงานร่วมรับผิดชอบ

ความร่วมมือในการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิระดับนานาชาติดังกล่าว ได้มีการแต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษา โดยมีผู้แทนจากประเทศสมาชิก ผู้แทนจากสถานประกอบการ สถาบันการศึกษา และองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

1) ข้อค้นพบสำคัญในการนำกรอบคุณวุฒิสู่การปฏิบัติ

- การเคลื่อนย้ายกำลังคนและการศึกษามีอิทธิพลสำคัญในการพัฒนากรอบคุณวุฒิระหว่างประเทศ
- การเปลี่ยนแปลงโดยเน้นรูปแบบของผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นเรื่องสำคัญและเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนากรอบคุณวุฒิ และต้องมีความยืดหยุ่นที่สามารถปรับใช้ได้ในแต่ละประเทศและระดับการศึกษา
- กรอบคุณวุฒิระหว่างประเทศยังไม่นำไปสู่การรับรองกรอบคุณวุฒิในระดับสากล

- สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาต้องเน้นความร่วมมือกันในการกำหนดกรอบคุณวุฒิ และเพิ่มการรับรองระหว่างกัน
- มีความชัดเจนว่า วิธีการรับรองคุณวุฒิที่มีอยู่ต้องให้ความสำคัญหรือมุ่งไปที่สมรรถนะที่สามารถแสดงให้เห็นได้ ผลลัพธ์การเรียนรู้ ความโปร่งใส ความทันสมัย และการประยุกต์ใช้

2) กลไกที่จะทำให้เกิดการผลักดันที่จะร่วมกันพัฒนากรอบคุณวุฒิระหว่างประเทศ

- การสร้างความเชื่อใจร่วมกัน เช่น การทำงานวิจัยหรือกรณีศึกษาร่วมกัน
- ต้องปรับปรุงการสื่อสารและการสนับสนุนซึ่งกันและกัน
- ต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างฉันทามติ
- จัดตั้งขั้นตอน/ระเบียบที่ชัดเจนการทำงานระหว่างประเทศ
- ต้องมีระบบการถ่ายโอนผลการเรียน
- ต้องมีกรอบนโยบาย

3) บทบาทของ UNESCO ในการสนับสนุนการพัฒนากรอบคุณวุฒิ

- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และนโยบาย
- การสนับสนุนการประชุมปรึกษาหารือระหว่างภูมิภาค
- การส่งเสริมการรับรองคุณวุฒิ การประกันคุณภาพ และสนับสนุนการเชื่อมโยงระหว่างอาชีวศึกษากับอุดมศึกษา

2. International Labour Organization(ILO) - Mr.Paul Comyn (ILO Officer) ได้เสนอประสบการณ์และความเห็นเกี่ยวกับ NQF และ NVQF ดังนี้

1) ความคาดหวังของการพัฒนากรอบคุณวุฒิ

- สร้างความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับระบบการศึกษา
- เสริมสร้างความเชื่อมโยงและการประสานงาน
- เพิ่มทางเลือกการเข้าถึง การถ่ายโอน และความก้าวหน้า
- เสริมสร้างความรับผิดชอบและการควบคุม
- ผลักดันคุณภาพของการเรียนรู้
- ให้การรับรองทักษะและการเรียนรู้ที่กว้างขวางขึ้น
- สนับสนุนการเคลื่อนย้ายผู้เรียนและกำลังคน
- การรับรองและการเชื่อมโยงคุณวุฒิในระดับนานาชาติ
- ให้ความสำคัญการศึกษาและการฝึกอบรมตามความต้องการกำลังคน
- ผลักดันการเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เสริมสร้างการจ้างงาน ผลผลิตของสถานประกอบการ และการขยายตัวของเศรษฐกิจ

2) วิธีดำเนินการ

- สื่อสารและสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน
- ผลักดันการมีส่วนร่วมและการประสานงานจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholder)
- จัดระบบงาน กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- ต้องมีการขยาย และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
- ต้องสร้างระบบการเรียนรู้แบบหน่วยสมรรถนะ (Competency Module)

- ต้องทำให้คุณวุฒิของแต่ละบุคคลโปร่งใสมากยิ่งขึ้น
- ต้องมีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการเรียนรู้ เช่น ระบบการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือการประเมินผล

3) การติดตามผลการใช้กรอบคุณวุฒิ

ILO อยู่ระหว่างการศึกษาผลกระทบของการใช้กรอบคุณวุฒิ ตามความคาดหวัง ในข้อ 1) อย่างไรก็ตาม การใช้กรอบคุณวุฒิของประเทศต่างๆ ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น การประเมินจึงยังไม่เห็นภาพชัด แต่ก็มีผลการศึกษาบางส่วนสรุปได้ดังนี้

- กรอบคุณวุฒิช่วยเสริมสร้างความเข้าใจระบบการศึกษาได้ ถ้าเป็นกรอบที่ครอบคลุมการศึกษาทั้งหมด และใช้ภาษาที่ง่าย สามารถประยุกต์ได้อย่างสอดคล้อง
- กรอบคุณวุฒิเป็นเครื่องมือเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมโยงและการประสานงาน ถ้าเป็นกรอบที่ครอบคลุมและยืดหยุ่น
- กรอบคุณวุฒิสามารถเสริมสร้างการเข้าถึง การถ่ายโอน การสร้างความก้าวหน้า ก็ต่อเมื่อเป็นกรอบที่ครอบคลุมและมีเกณฑ์ที่สามารถเติมเต็มหรือทำให้สมบูรณ์ได้ มีแรงจูงใจและความเชื่อถือ
- กรอบคุณวุฒิจะเสริมสร้างความรับผิดชอบและการควบคุมได้ แต่อาจจะทำให้เกิดความยุ่งยากและมีขั้นตอนซับซ้อน สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย
- กรอบคุณวุฒิจะทำให้เกิดการขยายและพัฒนามาตรฐานให้ทันสมัยได้ หากเพิ่มความร่วมมือจากนายจ้าง แต่ต้องไม่มีขั้นตอนซับซ้อน และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

- กรอบคุณวุฒิสามารถผลักดันคุณภาพการเรียนรู้ โดยมีผลกระทบต่อการประกันคุณภาพ แต่ผลกระทบต่อวิธีการสอนค่อนข้างช้า
- กรอบคุณวุฒิเป็นเครื่องมือแต่ไม่ใช่แรงจูงใจในการรับรองทักษะและการเรียนรู้ที่กว้างขวางขึ้น
- กรอบคุณวุฒิช่วยส่งเสริมการจัดการศึกษาในต่างประเทศ

4) กลยุทธ์ในการออกแบบและการนำกรอบคุณวุฒิไปใช้

- ต้องระบุปัญหาและแนวทางแก้ไขโดยกรอบคุณวุฒิที่ชัดเจน
- ต้องมีนโยบายและมาตรการที่จะนำกรอบคุณวุฒิไปใช้อย่างชัดเจน
- การออกแบบคุณวุฒิอาจใช้ฐานผลลัพธ์หรือการผสมผสานระหว่างผลลัพธ์กับปัจจัย
- อาจเริ่มจากระดับต่ำไปถึงระดับสูง หรือเริ่มจากระดับสูงลงมาระดับต่ำได้
- อาจครอบคลุมคุณวุฒิทั้งหมดหรือบางส่วน
- อาจเป็นรูปแบบที่ยืดหยุ่นหรือไม่ก็ได้
- อาจจะเน้นระดับการศึกษา อาชีพ ภาคการผลิต หรือผสมผสานในแนวตั้ง
- อาจกำหนดรายละเอียดของระดับจากฐานผลลัพธ์การเรียนรู้กรอบของอาชีพ (occupational profile) หรือ แผนที่เปรียบเทียบ

5) สิ่งท้าทาย ต้องหาความสมดุลระหว่างประเด็นสำคัญต่อไปนี้

- การเปลี่ยนแปลงอย่างช้าและสร้างสม กับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามเป้าหมายของกรอบคุณวุฒิ

- เป้าหมายอย่างกว้างของระบบการศึกษาและฝึกอบรมกับเป้าหมายของการปฏิรูปภายในระดับการศึกษา
- การขับเคลื่อนทางสังคมและการเมืองกับความสอดคล้องทางเทคนิค
- สมมุติฐานเกี่ยวกับการใช้กรอบคุณวุฒิกับความเป็นจริง
- คุณลักษณะเฉพาะของภูมิภาคกับความเข้าใจในระดับสากล

3. European Training Foundation (ETF) - Mr. Jean-Marc Castejon (Specialist : European Training Foundation) ได้เสนอแนวคิดและการพัฒนากรอบคุณวุฒิ ซึ่งมี 2 ส่วน คือ กรอบคุณวุฒิของประชาคมยุโรป (EQF) และคุณวุฒิสาขาวิชาของยุโรปและเมดิเตอร์เรเนียน โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

1) กรอบคุณวุฒิของประชาคมยุโรป (EQF) เป็นกรอบใหญ่ของภูมิภาค เพื่อส่งเสริมการเคลื่อนย้ายนักเรียนและกำลังคน ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการปรับจากระบบเดิมที่เน้นปัจเจกการศึกษาไปเป็นการเน้นที่ผลการเรียนรู้

2) คุณวุฒิสาขาวิชาของยุโรปและเมดิเตอร์เรเนียน เป็นกลยุทธ์ที่จะผลักดันให้เกิดการแข่งขันระหว่างบริษัท การพัฒนาและผลิตกำลังคนในวิชาชีพที่เป็นความต้องการเฉพาะ เช่น การโรงแรม การท่องเที่ยว โดยอาจเป็นส่วนหนึ่งของกรอบคุณวุฒิใหญ่

3) บทเรียนและสิ่งท้าทาย

- ทำอย่างไรให้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เป็นที่เข้าใจ
- ทำอย่างไรให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholder) ในสังคม เห็นคุณค่าและร่วมกันประกันคุณภาพของระบบคุณวุฒิ
- จะสร้างเกณฑ์ เพื่อจะแสดงให้เห็นถึงขอบเขตของอาชีพ ด้วยมาตรฐานการประเมินได้อย่างไร

- การเทียบเคียงผลลัพธ์การเรียนรู้ จะเน้นใน 3 ส่วน คือ ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานอย่างไร (skill) ผู้เรียนมีความรู้อะไร (knowledge) และมีพฤติกรรม/คุณลักษณะอย่างไร (attribute)
- บทบาทขององค์กรวิชาชีพ สมาคม และกลุ่มผู้ใช้กำลังคน
- การเปลี่ยนแปลงจากการให้คุณค่าบุคคลด้วยประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตรไปสู่ระบบผลลัพธ์การเรียนรู้หรือระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคลที่สำเร็จศึกษาแต่ละระดับ
- การให้ความสำคัญเรื่องกรอบคุณวุฒิของฝ่ายการเมืองและนโยบายระดับสูง
- การสร้างการมีส่วนร่วมและการเห็นชอบร่วมกันจากทุกภาคส่วนในสังคม

4. Germany Society for International Cooperation (GIZ) - Dr. Harry Stolte (Head Division) ได้ให้แนวคิดในการสร้างระบบเครือข่ายสำหรับการพัฒนาการศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สรุปได้ดังนี้

1) วัตถุประสงค์ของกรอบคุณวุฒิจะเน้น

- การเข้าถึง(access) เพื่อนำไปสู่การสร้างความเท่าเทียมในการศึกษา
- การพัฒนาสมรรถนะที่ทำให้มีการจ้างงานและรายได้ที่ดีกว่า เพื่อการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

- เพื่อเสริมสร้างการเคลื่อนย้ายและสร้างความยืดหยุ่นในตลาดแรงงานและการศึกษาต่อเนื่อง

2) ปัญหาอุปสรรคของการพัฒนากรอบคุณวุฒิ

- มิได้สะท้อนความเป็นจริง เช่น ไม่สอดคล้องกับความต้องการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสูง
- ขาดข้อมูล การบูรณาการ และการสร้างความรู้ความเข้าใจ
- การออกแบบยึดติดและให้ความสำคัญกับข้อกำหนดทางด้านวิชาการ
- มีการนำมาตรฐานของประเทศอื่นมาประยุกต์ใช้ในประเทศ ซึ่งบางครั้งไม่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของประเทศ ขณะที่ในบางวิชาชีพ การประยุกต์ใช้มาตรฐานสากลเป็นสิ่งจำเป็น
- การประเมินผลเป็นประเด็นที่เป็นปัญหา

3) ข้อเสนอแนะ

- อาจเริ่มทำกรอบคุณวุฒิในบางส่วน เช่น บางสาขาวิชาที่มีความพร้อม เพื่อเป็นต้นแบบ
- ใช้ต้นแบบเป็นแนวทางการขยายผล
- ให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงกับการศึกษาทุกระดับทั้งพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา
- ต้องสร้างความเชื่อมั่นว่าการออกแบบกรอบคุณวุฒิมีความเชื่อมโยงกับการศึกษาในระบบปกติ
- กรอบคุณวุฒิที่กำหนดขึ้นจะต้องสร้างหลักประกันให้บุคคลที่ทำงานอยู่แล้วหรือมิได้เข้าสู่การศึกษาในระบบได้รับประโยชน์จากการเทียบโอนประสบการณ์และความสามารถ

- ให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพเฉพาะและการบริหารจัดการ
- ให้ความสำคัญในการบริหารหรือ การสร้างเครือข่าย และการประสานงาน โดยมีคณะทำงานระดับชาติในการขับเคลื่อน การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติโดยตรง

**แนวคิดและประสบการณ์เกี่ยวกับการนำกรอบคุณวุฒิ
สู่การปฏิบัติของประเทศ**

**Australia, New Zealand, South Africa, Singapore, Philippines,
Lao PDR, Indonesia, Vietnam และ Thailand**

1. ประเทศออสเตรเลีย - Ms.Maryann Quagliata (Manager of the Skills Quality Branch, the Australian Government Department of Education, Employment and Workplace Relations)

1) ความเป็นมา

ประเทศออสเตรเลียได้เริ่มพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (Australian Qualification Framework : AQF) และประกาศใช้ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2548 มีการปรับปรุงพัฒนาและได้ประกาศใช้ในเดือน มิถุนายน พ.ศ. 2554 โดยมีลักษณะสำคัญดังนี้

- โครงสร้างประกอบด้วย 10 ระดับ และ 16 คุณวุฒิ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน คือ Secondary Education, Vocational Education และ Higher Education
- องค์ประกอบของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ(AQF)
 - แนวทางแห่งชาติสำหรับคุณวุฒิการศึกษาในแต่ละประเภท/ระดับการศึกษา
 - นโยบายและแนวทางในการเชื่อมโยง การเทียบโอน และรับรองประสบการณ์และการเรียนรู้

- การขึ้นทะเบียนเพื่อรับมอบอำนาจจากรัฐบาลในการรับรองคุณวุฒิ
- การขึ้นทะเบียนของสถาบันเพื่อให้สามารถให้คุณวุฒิ
- จัดทำระบบและระเบียบในการกำหนดคุณวุฒิ

2) ความร่วมมือของภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจและบริการ

- ให้ความสำคัญกับภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจและบริการในฐานะผู้นำของระบบการศึกษาและฝึกอบรม
- มีบทบาทสำคัญในการผลักดัน สนับสนุน และติดตามการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติตั้งแต่ระยะแรก
- เป็นองค์ประกอบสำคัญในสภากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (AQF Council) และ National Quality Council
- สำหรับการอาชีวศึกษา รัฐบาลออสเตรเลียได้จัดให้มีเครือข่าย Industry Skill Council ซึ่งมีบทบาทอย่างสำคัญในการกำหนดทักษะและสมรรถนะในการปฏิบัติงาน โดยทำหน้าที่จัดทำชุดสมรรถนะในแต่ละสาขาวิชาชีพ เพื่อให้กระทรวงศึกษาธิการใช้เป็นแนวทางสำหรับสถาบันการศึกษาในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการ
- ในระดับอุดมศึกษา บทบาทของภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจและบริการมี 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การออกไปประกอบวิชาชีพในบางสาขาวิชาชีพหรือคุณวุฒิ ส่วนที่ 2 ในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพ ควบคุมตามกฎหมายต้องมีการเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการ หรือสมาคมวิชาชีพ ในการรับรองคุณวุฒิหรือหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนด

3) องค์กรและการจัดการ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศออสเตรเลีย รับผิดชอบ และบริหารจัดการโดย AQF Council ซึ่งทำหน้าที่ดูแลการพัฒนาและการใช้ AQF โดยเป็นองค์กรอิสระขึ้นตรงต่อคณะรัฐมนตรี งบประมาณดำเนินการได้รับการพิจารณา โดยตรงจากคณะรัฐมนตรี

4) หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

- ระดับอาชีวศึกษา
- หลักสูตร พัฒนาโดยสถาบันตามข้อกำหนดของชุดสมรรถนะที่ พัฒนาโดย Industry Skill Council ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐาน ผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยปกติจะเป็นลักษณะโมดูล ชุดสมรรถนะ ดังกล่าวจะประกอบไปด้วยหน่วยสมรรถนะ แนวทางการประเมิน และคุณวุฒิตาม AQF
- การเรียนการสอน มีภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการเรียนรู้ใน สถานประกอบการ
- ระดับอุดมศึกษา หลักสูตรส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยใน ออสเตรเลียรับรองโดยมหาวิทยาลัยเอง ยกเว้นในบางสาขา รับรองโดยสภาวิชาชีพ และทุกหลักสูตรจะต้องเป็นไปตาม รายละเอียดที่กำหนดใน AQF มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จะมีที่ปรึกษาจากภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจและบริการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความสอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน

5) การฝึกอบรมผู้บริหารและครู

การพัฒนาผู้บริหารและครูในระดับมัธยม รับผิดชอบโดย The Australian Institute For Teaching โดย States และ Territories รับผิดชอบ

ในการสนับสนุน เพื่อให้เชื่อมโยงกับ AQF สำหรับระดับอาชีวศึกษารับผิดชอบ โดย States และ Territories เช่นกัน โดยมี The Australian Quality Training Framework : AQTF รับผิดชอบในการกำหนดมาตรฐานในการขึ้นทะเบียนและติดตามการดำเนินงานของสถาบัน

6) ความเชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิระดับสากล

การพัฒนา AQF ให้ความสำคัญความต้องการในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมของประเทศออสเตรเลีย โดยมีได้เชื่อมโยงอย่างเป็นทางการกับคุณวุฒิของภูมิภาคหรือประเทศใด แต่ประเทศออสเตรเลียได้มีการสื่อสาร AQF แก่ประเทศอื่นๆ และองค์การระหว่างประเทศในกรณีนี้อาจมีการสร้างความเชื่อมโยงอย่างไรก็ตาม ปัจจุบันประเทศออสเตรเลียก็เป็นผู้นำในการดำเนินงานโครงการของอาเซียนในการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติของกลุ่มประเทศในอาเซียนและการร่วมกันสร้างกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียนต่อไป

7) สิ่งท้าทายและเรียนรู้

- กรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาและฝึกอบรม ซึ่งจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบและต้องสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
- กระบวนการปรึกษาหารือ (Consultation Process) และความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพของภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจ และบริการ ถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการพัฒนาและนำ NQF สู่อุปนิสัย
- การปฏิรูประบบงานที่ขับเคลื่อน NQF อาจจะต้องใช้เวลา เป็นเรื่องสำคัญที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนในสังคมมีความรู้ความเข้าใจและให้การสนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

- เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้และองค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีความตระหนักและมีพลังที่จะขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติเพื่อการปฏิรูปการศึกษา

2. ประเทศนิวซีแลนด์ - Mr.David Lythe, Specialist and Consultant

1) ความเป็นมา

1.1 *ระยะเริ่มต้น* ประเทศนิวซีแลนด์เริ่มพัฒนา NQF ตั้งแต่ปี ค.ศ.1990 ในระยะแรก เน้นเรื่อง ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) ซึ่งส่วนใหญ่เริ่มจากการอาชีวศึกษาแล้วภายหลังขยายสู่คุณวุฒิในระดับอุดมศึกษา และระดับอื่นๆ

ในระยะแรกเป้าหมายหลักของ NQF เป็นการส่งเสริมเรื่องต่างๆ ดังนี้

- เส้นทาง การเรียนรู้ และเส้นทางอาชีพที่ชัดเจน
- การเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและเชื่อมโยง
- การเน้นการเข้าถึงการเรียนรู้และการรับรองคุณวุฒิ
- การประเมินและรับรองคุณภาพ
- การสร้างทักษะของคนนิวซีแลนด์ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

1.2 *ระยะต่อมา* ได้จัดให้มีระบบลงทะเบียนคุณวุฒิที่ได้รับการรับรองคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ

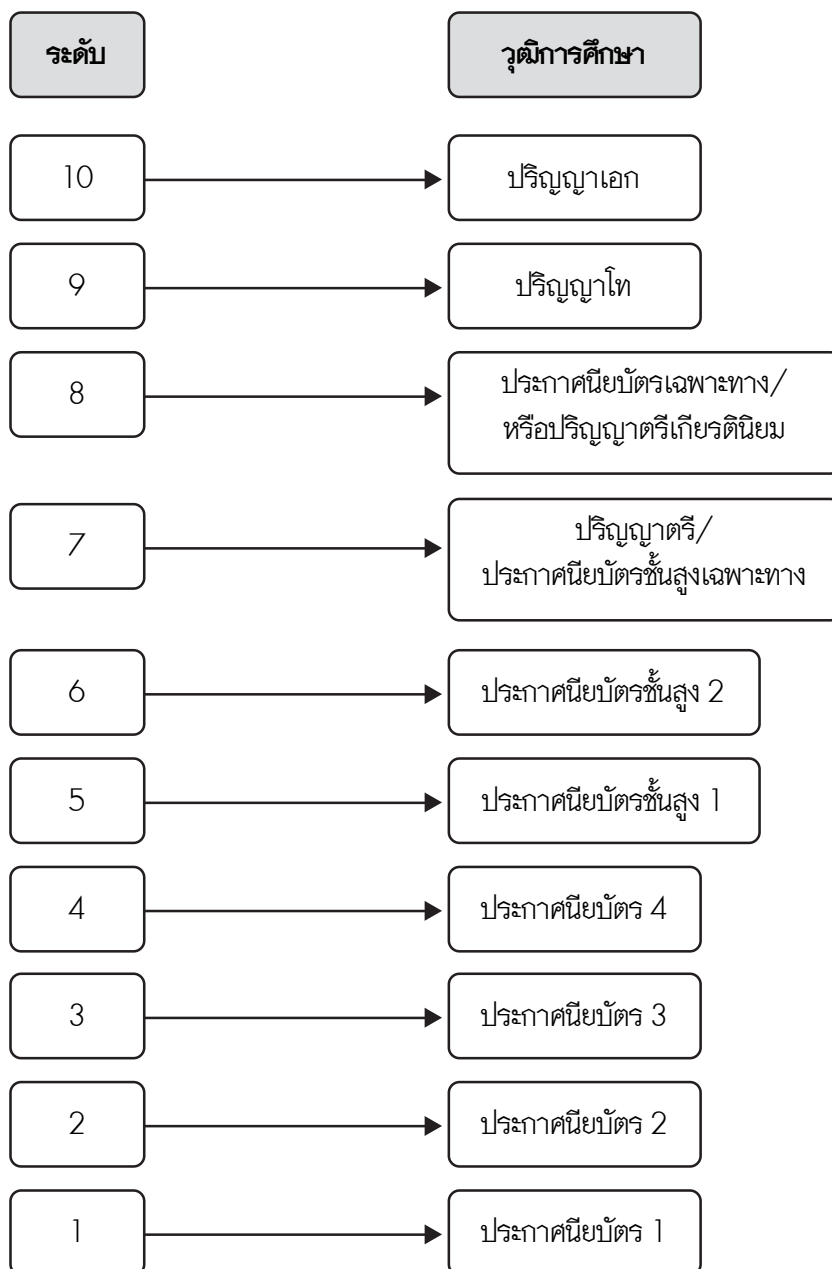
- เพื่อระบุคุณวุฒิที่ได้รับการรับรองคุณภาพ
- เพื่อประกันว่าคุณวุฒิมีเป้าหมายและสัมพันธ์กัน และรับรู้โดยผู้เรียนและสังคม

- เพื่อผลักดันความสามารถผู้เรียนให้รับการเทียบโอนเพื่อรับคุณวุฒิ
- เพื่อช่วยให้คุณวุฒิของนิวซีแลนด์ได้รับการรับรองในระดับสากล

1.3 ลักษณะสำคัญของ NQF ของนิวซีแลนด์

- เป็นโครงสร้างระบบคุณวุฒิหลักของประเทศ
- เป็นที่รวมคุณวุฒิทุกระดับและประเภทการศึกษา
- เสริมสร้างความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ของคุณวุฒิ
- เสริมสร้างการรับรองคุณวุฒิร่วมกัน
- ความสำเร็จจากการเรียนรู้ทุกลักษณะสามารถได้รับการรับรอง
- สนับสนุนการพัฒนาอย่างเป็นระบบของคุณวุฒิข้ามระดับ
- ให้ความกระจ่างในด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละคุณวุฒิ
- การประเมินทำได้ทั้งในสถาบันการศึกษา ที่ทำงาน ชุมชน และการรับรองผลการเรียน และประสบการณ์ที่ผ่านมา
- เสริมสร้างพหุทักษะและแรงงานที่ยืดหยุ่น
- สนับสนุนการพัฒนาประเทศ

1.4 โครงสร้าง NQF ของนิวซีแลนด์ มี 10 ระดับ โดยระดับ 1-4 เป็นประกาศนียบัตร ระดับ 5-6 เป็น ประกาศนียบัตรขั้นสูง ระดับ 7 เป็นระดับปริญญาตรี ระดับ 8 เป็นระดับประกาศนียบัตรเฉพาะทางของปริญญาตรี ระดับ 9 เป็นปริญญาโท และระดับ 10 เป็นปริญญาเอก ดังแผนภาพต่อไปนี้

1.5 *ประสบการณ์* จากประสบการณ์ 20 ปี ของนิวซีแลนด์ในการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พบว่าความสำเร็จในการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิประกอบด้วยข้อยุทธศาสตร์สำคัญ ดังนี้

- ต้องจัดให้องค์กรระดับชาติเป็นแกนกลางประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานภาครัฐ ระบบการศึกษา และสถาบันการศึกษาทั้งรัฐและเอกชน
- ต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐอย่างแข็งขัน ในเรื่องกลยุทธ์ด้านสมรรถนะ หรือทักษะความรู้ของคนในประเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
- ต้องทำให้องค์กรที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญมาตรฐานสมรรถนะของประเทศ และรวบรวมสมรรถนะเป็นชุดมาตรฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาระบบคุณวุฒิ โดยให้ความสำคัญผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือฐานสมรรถนะ
- เปิดตลาดการศึกษาและฝึกอบรมผ่านระบบการประกันคุณภาพแก่ทั้งวิชาการและวิชาชีพ การศึกษาภาครัฐ เอกชน สถานประกอบการ และชุมชน
- จัดให้มีโมดูลระดับชาติที่ยืดหยุ่น กำหนดหน่วยการเรียนรู้ และระบบคุณวุฒิที่ปรับเปลี่ยนเคลื่อนย้ายได้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2) บทบาทของภาคเอกชน

ประเทศนิวซีแลนด์ได้จัดให้มี 39 กลุ่มอุตสาหกรรม Industry Training Organization เพื่อพัฒนาคน ครอบคลุมทั้งอุตสาหกรรมพื้นฐาน กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิต กลุ่มโครงสร้างพื้นฐาน กลุ่มบริการ และกลุ่มภาครัฐวิสาหกิจ รวมทั้งจัดให้มี เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดย ITQ ทำหน้าที่ ดังนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานสมรรถนะ และคุณวุฒิสำหรับกำลังคนในกลุ่มอุตสาหกรรม
- 2) ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะแก่ผู้รับการศึกษาและลูกจ้าง
- 3) เตรียมความพร้อมในการจัดฝึกอบรมในสถานประกอบการ รวมทั้งติดตามและประเมินผลการฝึกอบรม
- 4) เตรียมความพร้อมในการจัดระบบช่างฝึกหัด หรือการฝึก รูปแบบอื่นที่คล้ายคลึงกัน และการจัดทำสัญญาการฝึก
- 5) ติดตามผลการจัดการศึกษาและฝึกอบรม
- 6) เป็นผู้นำในกลุ่มอุตสาหกรรมในการ
 - กำหนดสมรรถนะที่ต้องการทั้งในปัจจุบันและอนาคต
 - พัฒนาแผนกลยุทธ์ของกลุ่มอุตสาหกรรม เพื่อสนองความต้องการกำลังคนของกลุ่ม

3) บทเรียนในการใช้ NQF

- 1) ต้องให้ความสำคัญในการสร้างความสำเร็จและการดำรงรักษาการสนับสนุนอย่างเข้มแข็งของทุกภาคส่วน
- 2) ต้องกำหนดช่วงเวลาในการใช้ และพัฒนา NQF เป็นระยะๆ เพื่อให้คุณวุฒิมีการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสม
- 3) ต้องมีกลไกในการลงทุนอย่างต่อเนื่อง ในการพัฒนาครูครุฝึก และบุคคลที่รับผิดชอบการพัฒนาคุณวุฒิใหม่ ๆ
- 4) การให้ความสำคัญกรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

- 5) คุณค่าของกรอบคุณวุฒิมีใช้เฉพาะการศึกษาและฝึกอบรมในสถาบันการศึกษาแต่รวมถึงการเรียนรู้ในสถานประกอบการและการรับรองผลการเรียนรู้เดิมจากประสบการณ์หรืออื่นๆ
- 6) หลักสูตรจะเชื่อมโยงกับประโยชน์ของการพัฒนามาตรฐานสมรรถนะของทุกระดับการศึกษา และทุกประเภทวิชา
- 7) สำคัญอย่างยิ่งที่ต้องมีการจัดตั้งองค์กรรับผิดชอบโครงสร้างระบบคุณวุฒิรวมของประเทศ เพื่อให้มีการจัดการที่เชื่อมโยงกันทั้งการประกันคุณภาพ การประเมินผู้เรียน และการออกประกาศนียบัตร/ปริญญา หรือเอกสารรับรองคุณวุฒิ

3. ประเทศอัฟริกาใต้ - Mr. Joe Samuel, Deputy Executive Officer South African Qualifications Authority, Hatfield, Pretoria, South Africa

1) ความเป็นมา

ประเทศอัฟริกาใต้ได้พัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติตั้งแต่ปี 1995 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) สร้างกรอบแห่งชาติที่บูรณาการการเรียนรู้
- 2) สนับสนุนการเข้าถึง การเคลื่อนย้าย ความก้าวหน้าด้านการศึกษา การฝึกอบรมและเส้นทางอาชีพ
- 3) ผลักดันคุณภาพการศึกษาและฝึกอบรม
- 4) จัดความไม่เป็นธรรมในด้านการศึกษาและโอกาสการทำงาน
- 5) ทำให้มีการพัฒนาบุคคลอย่างเต็มที่เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศในภาพรวม

ระบบกรอบคุณวุฒิแห่งชาติจัดให้มีทั้งหมด 10 ระดับ ครอบคลุมการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาและฝึกอบรมต่อเนื่อง (การอาชีวศึกษา) และอุดมศึกษา เชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิด้านอาชีพ หรือมาตรฐานอาชีพ (Occupational Qualification Framework)

ในช่วงปี 2009 ได้กำหนดให้มีกฎหมายกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework Act) โดยเฉพาะ โดยเชื่อมโยงกรอบคุณวุฒิย่อย 3 กรอบเข้าด้วยกัน คือ

- กรอบคุณวุฒิอาชีพ (National Qualification Framework)
- กรอบคุณวุฒิอุดมศึกษา (Higher Education Qualification Framework)
- กรอบคุณวุฒิการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่อง (การอาชีวศึกษา) และฝึกอบรม (General and Further Education and Training Qualification Framework)

2) ความร่วมมือกับสถานประกอบการ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ

- รัฐบาล ธุรกิจ สหภาพ และชุมชนร่วมกันจัดสัญญาประชาคม (Social Contract)
- กรอบคุณวุฒิแห่งชาติขับเคลื่อนโดย 6 ภาคส่วน : รัฐบาล, ธุรกิจ, แรงงาน, สถาบันการศึกษา/ฝึกอบรม, ชุมชน และกลุ่มสนใจ

3) องค์การและการจัดการ

ได้จัดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบกรอบคุณวุฒิแห่งชาติโดยตรงเพื่อ

- ขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิให้ได้ตามวัตถุประสงค์
- กำกับดูแลการพัฒนาและการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- ประสานการดำเนินงานของกรบย่อยต่างๆ

ที่สำคัญการจัดให้มีกฎหมายกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF Act) ในปี 2008 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- สร้างความเป็นเอกภาพของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ที่มีรายละเอียดของระดับ 1 - 10 ที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของการศึกษาทุกระดับ และมาตรฐานสมรรถนะอาชีพ เพื่อให้อยู่ในการดูแลของสภาคุณภาพ (Quality Council) ร่วมกัน
- บูรณาการผลลัพธ์การเรียนรู้ทุกส่วนเข้าสู่กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- ปรับปรุงการเข้าถึงและการเคลื่อนย้ายการศึกษาและกำลังคน
- ผลักดันคุณภาพการศึกษาและการฝึกอบรม
- จัดความไม่เท่าเทียมกัน
- พัฒนาคนและเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ

4) สิ่งที่เราเรียนรู้จากการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

- ระเบียบกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ อาจไม่ชัดเจนและไม่เข้าใจทั่วถึง ต้องสื่อสาร
- กรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศพัฒนาแล้วและกำลังพัฒนาแตกต่างกัน ต้องทำความเข้าใจ
- ความแตกต่างระหว่างมาตรฐานสมรรถนะ (Competency Standards) และมาตรฐานของวิชาการ (Academic Standards) ต้องชัดเจน

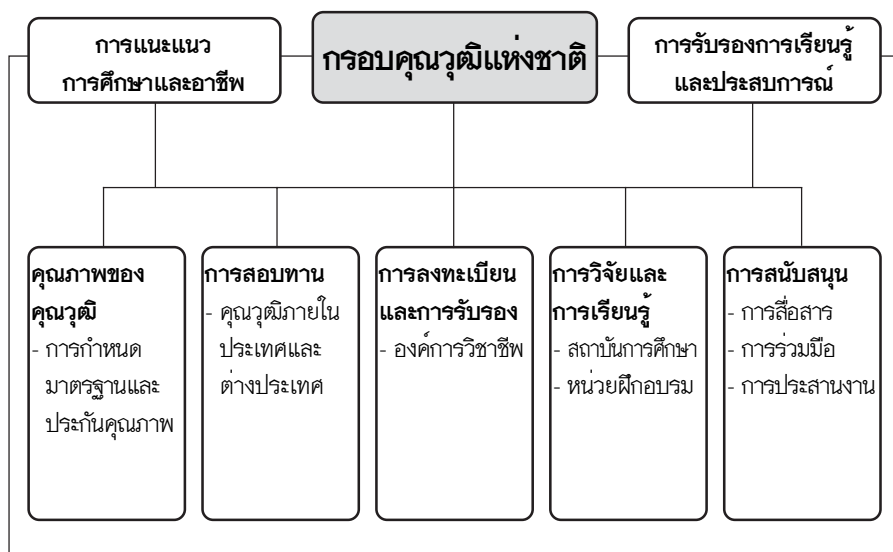

- ต้องให้ความสำคัญในการศึกษาเชิงนโยบาย เพื่อเสนอข้อมูลต่อระดับสูงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- ต้องให้ความสำคัญความเชื่อมโยงของระบบการนำไปใช้ และความล้าช้าตามธรรมชาติของการเปลี่ยนแนวทางการศึกษา
- กรอบคุณวุฒิสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในรูปแบบสำหรับการสื่อสารและการประสานการดำเนินงาน
- ต้องให้ความสำคัญการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
- การทดลองอย่างเป็นระบบเป็นสิ่งจำเป็น
- การนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติไปใช้อย่างรวดเร็วทั้งระบบ อาจไม่ประสบความสำเร็จ หากมองข้ามสถาบันการศึกษาและบุคลากรที่ยังมีศักยภาพไม่เพียงพอ และขาดความเข้าใจใน NQF ที่ชัดเจน

ประสบการณ์ในการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ในช่วง 14 ปีที่ผ่านมาของแอฟริกาใต้ นั้น เชื่อว่ากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ คือ กรอบแห่งชาติสำหรับการศึกษา การฝึกอบรม การพัฒนา และการทำงาน เพื่อให้เกิด

- การสื่อสาร
- การร่วมมือ
- การประสานงาน

โดยในภาพรวมถ้าจะทำให้เกิดกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ประสบความสำเร็จสำหรับผู้เรียน และเพื่อประโยชน์ของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ต้องให้ความสำคัญทุกภาค ดังแผนภาพนี้

4. ประเทศสิงคโปร์ - Ms.Tracy Lee, Deputy Manager Singapore Workforce Skills Qualifications

1) ความเป็นมา

กรอบคุณวุฒิของประเทศสิงคโปร์เป็นกรอบคุณวุฒิที่เน้นเฉพาะสำหรับกลุ่มคนนอกระบบการศึกษา และผู้ทำงานอยู่แล้ว ด้วยการทำระบบคุณวุฒิทักษะกำลังคน (Workforce Skills Qualifications-WSQ) โดยเริ่มดำเนินการในปี 2005 ภายใต้หลักการ 4 ประการคือ

- สร้างความสัมพันธ์ (Relevance) ระหว่างอาชีพกับระบบฐานสมรรถนะสำหรับการสร้างศักยภาพของแรงงาน
- จัดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบ (Authority) ให้การกำหนดคุณวุฒิและการออกประกาศนียบัตร
- การเพิ่มการเข้าถึง (Accessibility) ด้วยโปรแกรมที่ยืดหยุ่นสำหรับบุคคลทั่วไป
- สร้างความก้าวหน้าในการเรียนรู้ (Profession) โดยแบ่งระบบของสมรรถนะเป็น 4 ส่วน คือ
 - สมรรถนะพื้นฐาน (Foundation Competency)
 - สมรรถนะข้ามสายงาน (Cross-Cutting Competency)
 - สมรรถนะของอุตสาหกรรม (Industry Competency)
 - สมรรถนะของอาชีพ (Occupational Competency)

ปัจจุบันได้การจัดทำมาตรฐานสมรรถนะใน 26 สาขาวิชาแบ่งเป็น 7 ระดับ จากประกาศนียบัตรขั้นต้นจนถึงขั้นสูง มีลักษณะสำคัญดังนี้

- เป็นระบบมาตรฐานสมรรถนะอาชีพที่ออกแบบสำหรับการสร้างศักยภาพกำลังคน
- มีโมดูลการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น
- การทดสอบและออกประกาศนียบัตรบนพื้นฐานของศักยภาพในการปฏิบัติงาน
- พนักงานและผู้อยู่ในอาชีพทุกคนสามารถเข้าถึงได้สะดวก
- ให้การรับรองความรู้และประสบการณ์
- มาตรฐานสมรรถนะตามกรอบเป็นไปตามมาตรฐานของอุตสาหกรรม
- สามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานสากลได้

2) บทบาทของธุรกิจและอุตสาหกรรม

กรอบคุณวุฒิของสิงคโปร์ ได้รับความร่วมมืออย่างเป็นระบบจาก Manpower Skill and Training Council (MSTC) และ Skill Technical Committee จึงมีบทบาทสำคัญดังนี้

- ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะด้านทักษะและการฝึกอบรมที่ต้องการ
- ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะคุณวุฒิที่ต้อง
- พัฒนามาตรฐานสมรรถนะและกรอบคุณวุฒิ
- ให้การรับรองมาตรฐานของสมรรถนะ
- ส่งสัญญาณความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะในปัจจุบันและอนาคต

3) องค์กรและการจัดการ

การขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิของสิงคโปร์ มี Singapore Workforce Development Agency (SWDA) เป็นองค์กรรับผิดชอบ โดยมีหน้าที่ดังนี้

- วิเคราะห์ความต้องการภาพรวม
- ศึกษารายละเอียดลักษณะงานของกลุ่มอาชีพ
- จัดทำร่างคุณวุฒิ ทดลองใช้และปรับปรุง
- ให้สถาบันการศึกษาฝึกอบรมใช้คุณวุฒิ/พัฒนากำลังคน
- ติดตาม ทบทวน ปรับปรุง

4) การจัดหลักสูตรและการเรียนรู้

องค์กรที่รับผิดชอบกรอบคุณวุฒิคือ SWDA จะรับผิดชอบในการให้การรับรองหน่วยฝึกอบรมในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลด้วยระบบรับรองคุณภาพสถาบันการศึกษา/ฝึกอบรม ทั้งนี้โดยมี

การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานสำหรับผู้สอน ผู้ประเมิน และผู้พัฒนาหลักสูตรด้วย โดยรวมทั้งการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้วย และการให้ความสำคัญต่อการเชื่อมสมรรถนะอาชีพของสิ่งค์เปรียบกับต่างประเทศและในระดับสากลด้วย

5) ประสบการณ์และสิ่งที่ได้เรียนรู้

- ใช้เวลาในการทำความเข้าใจถึงคุณค่าของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ แก่หน่วยงาน นายจ้าง ลูกจ้างและสถาบันการศึกษา
- ความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะธุรกิจ อุตสาหกรรม ตั้งแต่การพัฒนาและการนำสู่การปฏิบัติ ต้องมีการทำงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานของรัฐด้วย
- ต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงและมีการพัฒนาคุณวุฒิอย่างต่อเนื่อง เพื่อสามารถผลิตกำลังคนได้สอดคล้องกับความต้องการ
- จากการดำเนินงานอย่างจริงจัง พบว่าระบบนี้มีประโยชน์อย่างมากสำหรับธุรกิจ อุตสาหกรรม บุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลสำรวจชี้ให้เห็นว่านายจ้างได้ประโยชน์จากคุณภาพของกำลังคนที่ได้รับการพัฒนาจากระบบนี้ ทำให้ผลผลิตมีประสบการณ์และคุณภาพดีขึ้นอย่างชัดเจน

5. ประเทศฟิลิปปินส์ - Ms.Irene Isaac, Director , Technical Education and Skills Development Authority, the Philippines

กรอบคุณวุฒิการศึกษาของประเทศฟิลิปปินส์ ประกอบการศึกษา ประถม มัธยม และอุดมศึกษา เป็นกรอบใหญ่ที่ครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบและทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยให้ความสำคัญ

- การเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ครอบคลุมทุกระดับและประเภทการศึกษา
- เป็นไปตามต้องการของธุรกิจอุตสาหกรรม
- เน้นสมรรถนะ
- คุณวุฒิในกรอบแห่งชาติได้รับการรับรองคุณภาพอย่างเป็นระบบ
- การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- เชื่อมโยงกับระดับสากล
- มีคณะกรรมการที่ปรึกษาที่เข้มแข็ง
- ให้ความสำคัญในการร่วมมือ ปรึกษาหารือกับทุกภาคส่วนโดยเฉพาะอุตสาหกรรม สถาบันอุดมศึกษา อาชีวศึกษา โรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้มีการสร้างความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกันระหว่างระดับ และประเภทการศึกษาพื้นฐานมี 3 ระดับ การอาชีวศึกษามี 4 ระดับ อุดมศึกษา 4 ระดับ สมรรถนะยังไม่ชัดเจน แต่ได้แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงกับกลุ่มผู้กำลังคนในภาคธุรกิจอุตสาหกรรม ในการพัฒนาระบบคุณวุฒิและการประกันคุณภาพ

6. ประเทศลาว - Mr.Soulikhamkone Sisoulath, Director, Vocational Education Development Centre (VEDC), Lao PDR

ประเทศลาวมีระบบการศึกษาแบบ 5-4-3 คือ ประถมศึกษา 5 ปี มัธยมศึกษา 4 ปี และมัธยมปลาย 3 ปี การอาชีวศึกษาเริ่มในระดับมัธยมปลาย 2-3 ปี และอุดมศึกษา 3-4 ปี มีแผนการที่จะจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติโดยเริ่มที่ การอาชีวศึกษาก่อน โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ โดยมีแผนที่จะบูรณาการกับมาตรฐานฝีมือแรงงานที่กำหนดไว้ 4 ระดับ โดยคาดว่าหากมีการจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ จะบูรณาการกรอบคุณวุฒิของ Great Mekong Sub-Gion- (GMS) Mutual Recognition Framework เข้าด้วย โดยอาจมี 7-8 ระดับ

7. ประเทศอินโดนีเซีย - Mr.Abdul Wahab Bangkora

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทยของอินโดนีเซีย อยู่ระหว่างการพัฒนาเช่นกัน โดยคาดว่าจะแบ่งเป็น 9 ระดับ โดยให้ความสำคัญระดับคุณวุฒิ และเชื่อมโยงกับระบบการศึกษา ดังนี้ระดับ 1-3 เชื่อมโยงกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (+ฝึกอบรมและประสบการณ์) และการอาชีวศึกษา (+ประสบการณ์) ระดับ 4-6 เชื่อมโยงกับการเทคนิคศึกษา (+ประสบการณ์) และระดับ 7-9 เชื่อมโยงกับอุดมศึกษา ระดับปริญญาตรี/โท/เอก (+การฝึกอบรมและประสบการณ์) ทั้งนี้ได้ตั้งหน่วยงานรับผิดชอบ 2 องค์กร คือ Training Accreditation Body ทำหน้าที่ให้การรับรองหน่วยงานที่จัดฝึกอบรมให้ได้ตามมาตรฐานสมรรถนะที่กำหนด และ Indonesian Professional Certification Authority รับผิดชอบในการออกไปรับรองแก่หน่วยงาน/องค์กรวิชาชีพที่จะทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานและรับรองสมรรถนะของบุคคล

8. ประเทศเวียดนาม - Professor Bui The Dung, Vietnam GIZ Consultant

ระบบการศึกษาของประเทศเวียดนามเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ในเอเชีย คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา โดยมีระบบมาตรฐานทักษะอาชีพแยกส่วนแบ่งเป็น 5 ระดับ ยังไม่มีการพัฒนากอบคอบคุณวุฒิแห่งชาติ ที่จะเชื่อมโยงระบบมาตรฐานทักษะอาชีพกับระบบการศึกษา

9. ประเทศไทย - ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม ที่ปรึกษาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ประเทศไทยได้กำหนดนโยบายการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ไว้ในแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) เพื่อการรับรองสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาในทุกๆระดับ/ประเภทการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดให้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและการวางแผนผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติดังกล่าว ในช่วงปี 2553-2554 งานวิจัยดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ

- 1) เพื่อพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างสมรรถนะแกนกลางของบุคคลที่เป็นความต้องการ และผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละคุณวุฒิการศึกษา
- 2) เพื่อให้โอกาสกลุ่มอุตสาหกรรมกำหนดสมรรถนะแกนกลางที่ ต้องการจากผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษา
- 3) เพื่อเชื่อมโยงระดับคุณวุฒิศึกษากับระดับสมรรถนะของบุคคลที่ตลาดแรงงานต้องการ
- 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางการวางแผนผลิตและพัฒนากำลังคนตามวิธีการ

วิธีดำเนินการ

- ศึกษาวิเคราะห์กรอบคุณวุฒิแห่งชาติต่างประเทศและระดับภูมิภาค
- ศึกษาวิเคราะห์ระบบคุณวุฒิการศึกษาของประเทศไทย ทั้งระดับพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา
- ศึกษาวิเคราะห์ระบบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ และมาตรฐานสมรรถนะของกลุ่มอุตสาหกรรม
- จัดทำร่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็น 7 ระดับ โดยเชื่อมโยงกับคุณวุฒิการศึกษาในระดับพื้นฐาน อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา
- ประเมินหารือเชิงลึกกับผู้แทนกลุ่มอุตสาหกรรม 6 กลุ่ม คือ อาหาร บีโตร์เคมี พาณิชยน์าวี การท่องเที่ยวและโรงแรม โลจิสติกส์ และอัญมณีและเครื่องประดับ โดยให้พิจารณา

ข้อมูลรายละเอียดสมรรถนะแกนกลางของระดับกำลังคนที่ต้องการ และเชื่อมโยงกับสมรรถนะที่ต้องการ กับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่างๆ

- ปรับร่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติตามข้อเสนอของกลุ่มอุตสาหกรรม มีรายละเอียดของความรู้ ทักษะ และการประยุกต์ใช้ทักษะความรู้และคุณลักษณะ โดยร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติดังนี้
 - 1) เพื่อพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างสมรรถนะแกนกลางของบุคคลที่เป็นความต้องการกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของคุณวุฒิการศึกษาในระดับต่างๆ
 - 2) เพื่อพัฒนากลไกการรับรองประสบการณ์และการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - 3) เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
 - 4) เพื่อเสนอนโยบายและกลยุทธ์การผลิตกำลังคนตามข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)
 - 5) เพื่อพัฒนาความเชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิที่เป็นสากล

สิ่งท้าทายสำหรับประเทศไทย

- 1) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติต้องเป็นวาระแห่งชาติ
- 2) ความร่วมมือประสานงานเชิงรุกกับกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจบริการและสมาคมวิชาชีพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง
- 3) ควรกำหนดให้มีองค์กรรับผิดชอบกรอบคุณวุฒิแห่งชาติอย่างชัดเจน

- 4) การปรับปรุงหลักสูตรเดิม และหลักสูตรใหม่ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติมีความจำเป็น
- 5) การพัฒนาเส้นทางการเรียนรู้แก่ผู้อยู่นอกระบบการศึกษาควรได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจัง
- 6) การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องถือเป็นเงื่อนไขสำคัญ
- 7) การประกันคุณภาพของคุณวุฒิเป็นมาตรการของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- 8) การศึกษาวิจัยวิธีการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพการทำอย่างต่อเนื่อง
- 9) เครือข่ายเชื่อมโยงกับนานาชาติและระบบสากล

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติจะขับเคลื่อนได้ต้องให้ความสำคัญ
การประสานงานร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคมโดยเฉพาะผู้กำลังคน รวมทั้ง
การสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สถาบันการศึกษาและการฝึกอบรม

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ 1 ความร่วมมือในระดับภูมิภาค

1) ข้อเสนอสำหรับความร่วมมือในระดับภูมิภาค

- 1.1) แต่ละประเทศมีระดับการพัฒนาการศึกษาที่แตกต่างกัน การพัฒนาและการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติจึงมีความแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละประเทศ
- 1.2) สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาต้องการได้รับการสนับสนุนจากองค์กร/หน่วยงานสนับสนุนเพื่อการพัฒนา (Donors) ซึ่งควรให้ความสำคัญเรื่องกรอบคุณวุฒิแห่งชาติด้วย
- 1.3) เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ควรมีการจัดทำนิยามศัพท์เฉพาะ (glossary) ที่เกี่ยวข้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- 1.4) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นกลไกการประกันคุณภาพคุณวุฒิการศึกษาที่ควรได้รับความสำคัญในการสร้างความเข้าใจ
- 1.5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติและกรอบคุณวุฒิระดับภูมิภาคต้องทำอย่างต่อเนื่อง
- 1.6) เหตุผลของการจัดให้มีกรอบคุณวุฒิระดับภูมิภาค คือ
 - การเคลื่อนย้ายคนทำงาน และผู้เรียนในภูมิภาค
 - ส่งเสริมการขยายการลงทุน
 - สร้างความเข้มแข็งและความเป็นเอกภาพของสมาชิกประเทศในภูมิภาค
 - สร้างมาตรฐานและคุณวุฒิพื้นฐานที่เป็นที่ยอมรับของคนทำงานในระดับภูมิภาค

2) องค์ประกอบสำคัญในการพัฒนากรอบคุณวุฒิระดับภูมิภาค

- 2.1) ต้องมีวิสัยทัศน์/พันธกิจร่วม
- 2.2) การสนับสนุนจากรัฐที่ชัดเจน
- 2.3) มีความเชื่อต่อกันในระบบการประกันคุณภาพ
- 2.4) สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- 2.5) มีกฎหมาย/ระเบียบรองรับ
- 2.6) ต้องหาวิธีการดำเนินงานที่ง่าย ยืดหยุ่น เปลี่ยนแปลง/ปรับปรุงได้

3) งานที่ต้องดำเนินการต่อไปเพื่อพัฒนากรอบคุณวุฒิระดับภูมิภาค

- 3.1) จัดให้มีคณะทำงานระดับภูมิภาค
- 3.2) เริ่มโครงการนำร่อง
- 3.3) รับข้อเสนอจากระดับนโยบาย/ฝ่ายการเมือง
- 3.4) ให้ความสำคัญผลลัพธ์การเรียนรู้
- 3.5) มีหน่วยงานรับผิดชอบชัดเจน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. องค์การระหว่างประเทศพร้อมให้การสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ของการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและระดับภูมิภาค
2. ประเทศกำลังพัฒนาต้องไม่จัดทำกรอบคุณวุฒิเพราะข้อเสนอของหน่วยงานที่สนับสนุนด้านการเงิน (Donors) แต่ต้องดำเนินการตามบริบทและความต้องการของประเทศ โดยมีการสื่อสารระดับนโยบายที่ชัดเจน

3. กิจกรรมระดับภูมิภาคควรเริ่มด้วย
 - การจัดให้มีคณะทำงานรับผิดชอบ
 - มีการประชุมปรึกษาหารือหรือสร้างความเข้าใจร่วมกัน ต้องเน้นการใช้กรอบคุณวุฒิในบริบทของภูมิภาคและประเทศที่เหมาะสม
 - ให้ความสำคัญการพัฒนาครูเพื่อเป็นกลไกในการผลักดันการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
4. ควรสร้างความกระจำร่วมกัน ดังเหตุผลความจำเป็นในการต้องมีกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและกรอบคุณวุฒิระดับภูมิภาค
5. ควรตัดสินใจร่วมกัน จะเลือกพัฒนากรอบที่ครอบคลุมบางระดับ/ประเภทการศึกษา หรือทั้งหมด จะเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้เหมือนกันหรือมีองค์ประกอบอื่น
6. องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labor Organization) มีผลงานการจัดทำมาตรฐานสมรรถนะระดับภูมิภาค (Regional Competency Standards) หลายฉบับ ควรนำมาใช้ประโยชน์ และศึกษาข้อมูลว่ามีองค์กรใดที่ทำงานในลักษณะที่จะเกื้อกูล การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและภูมิภาค
7. ควรจัดให้มีแผนแม่บทในการจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและกรอบคุณวุฒิระดับภูมิภาค มีการวางแผนดำเนินการร่วมกัน ที่สำคัญต้องมีผู้นำในเรื่องนี้ของแต่ละประเทศที่เข้มแข็ง
8. ต้องมีการสื่อสาร สร้างความรู้ความเข้าใจและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะครูอย่างเป็นระบบ
9. ให้ความสำคัญการสร้างเชื่อมโยงของสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกับสมรรถนะกรอบคุณวุฒิระดับภูมิภาค การเทียบเคียงการอาชีวศึกษาอุดมศึกษา ในภูมิภาค

10. ตัวอย่างที่ดีของหลายประเทศทำให้เห็นความหลากหลายของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งสามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องเป็นไปอย่างรอบคอบ และระมัดระวังเพื่อมิให้เกิดปัญหา

11. งานวิจัยเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับค้นหาข้อมูลเชิงลึก เพื่อให้เป็นแนวทางขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและกรอบคุณวุฒิระดับภูมิภาค

12. การพัฒนาและใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติต้องพิจารณา สิ่งต่อไปนี้

- หลักสูตร
- ความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม
- ความรู้ความเข้าใจของผู้เกี่ยวข้อง/การพัฒนาฝึกอบรม
- นโยบายกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- ค่าใช้จ่าย/ผลประโยชน์ที่จะได้รับ
- การใช้ผู้เชี่ยวชาญและถ่ายทอดองค์ความรู้
- องค์ประกอบของระบบคุณวุฒิ

13. ความสำเร็จในการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติขึ้นอยู่กับ

- การพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับ
- ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในสังคม
- การพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง
- การสื่อสาร สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ทุกฝ่าย

เป็นเรื่องที่น่ายินดีที่คณะกรรมการโปรแกรมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้าเสรีอาเซียน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ (AANZFTA) นำผลการประชุมครั้งนี้ จัดประชุมต่อร่วมกับประเทศสมาชิก 10 ประเทศ ในวันที่ 29-30 เมษายน 2554 เพื่อให้ประเทศสมาชิกประเมินตนเองในเรื่องกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและการประกันคุณภาพคุณวุฒิ การวางแผนดำเนินงานพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและวางแผนร่วมกันในการจัดทำกรอบคุณวุฒิระดับภูมิภาคต่อไป

กลุ่ม 2 ข้อเสนอสำหรับการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ระดับชาติ

ผู้แทนแต่ละประเทศได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง สรุปได้ดังนี้

1. แต่ละประเทศมีการพัฒนาและการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติในระดับที่แตกต่างกันตามบริบทของแต่ละประเทศ
2. รัฐบาลให้ความสำคัญนโยบายเรื่องนี้แตกต่างกัน บางประเทศเน้นเฉพาะอาชีวศึกษา ในบางประเทศครอบคลุมทั้งหมด มีการกำหนดเป็นกฎหมายด้วย
3. ในการเชื่อมโยงระบบคุณวุฒิระหว่างประเทศต้องเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ รายละเอียดของแต่ละระดับและคุณวุฒิ
4. การเชื่อมโยงคุณวุฒิในระดับชาติเป็นสิ่งที่ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจเช่นกัน โดยเฉพาะในเรื่อง
 - การให้ความชัดเจนเรื่องฐานสมรรถนะ ผลลัพธ์การเรียนรู้และการกำหนดระยะเวลาการเรียนรู้
 - การให้ความชัดเจนระหว่างภาคทฤษฎี/ปฏิบัติ การศึกษาของสายสามัญกับอาชีวศึกษา รวมทั้งการเรียนรู้ในสถานประกอบการ
5. ระบบคุณวุฒิที่เป็นการเปรียบเทียบกับนานาชาติ และระหว่างสายสามัญกับอาชีวศึกษา
6. การจัดทำหลักสูตรและการนำไปใช้ ควรมีลักษณะดังนี้
 - การให้ความสำคัญมาตรฐานสมรรถนะ
 - การเปลี่ยนจากใช้เวลากำหนดตามหลักสูตรเป็นหลักสู่การที่กำหนดจากฐานสมรรถนะ

7. กรอบการอาชีวศึกษาและฝึกอบรม ควรมีลักษณะดังนี้
- แต่ละประเทศมีความต้องการแตกต่างกัน
 - การใช้ระยะเวลากำหนดกับฐานสมรรถนะกำหนดทำให้ต้องใช้ครูแตกต่างกัน การฝึกอบรมพัฒนาจำเป็น

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการกำหนดเป็นกฎหมายหรือบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการจัดทำและใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติในแต่ละประเทศ
2. ต้องให้ความสำคัญกับหน่วยงานหลักและองค์กรของภาคอุตสาหกรรมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนากรอบคุณวุฒิ
3. ต้องมีการเปรียบเทียบและเชื่อมโยงระหว่างคุณวุฒิของประเทศกับระดับสากล และคุณวุฒิการศึกษาสามัญกับสายอาชีพ
4. ต้องมีการกำหนดโมดูลเพื่อให้การดำเนินการที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
5. ให้ความสำคัญการพัฒนาครู
6. ควรมีการจัดทำนิยามศัพท์เฉพาะคำต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันทุกฝ่าย

สรุป

โดยภาพรวมทุกฝ่ายเห็นความสำคัญของการอบคุณวุฒิแห่งชาติ แต่ในทางปฏิบัตินั้น การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติจะต้องมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น และหาวิธีการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละประเทศ ในภูมิภาคอาเซียนมีประเทศมาเลเซียเพียงประเทศเดียวเท่านั้น ที่มีการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติได้อย่างครอบคลุมการศึกษาทุกระดับ ซึ่งประเทศสิงคโปร์มีการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติที่เน้นเฉพาะการศึกษานอกระบบและการพัฒนาแรงงานมิได้เชื่อมโยงกับคุณวุฒิการศึกษาที่ชัดเจน

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมนานาชาติ เรื่อง นโยบายและกลยุทธ์
ในการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ
วันที่ 27-28 เมษายน 2554 ณ โรงแรมพูลแมนคิงส์เพาเวอร์
กรุงเทพมหานคร

Speakers

1. Mr. Abdul Wahab Bangkona Ministry of Manpower and Transmigration,
Republic of Indonesia
2. Mr. Bohene Chakroun Chief TVET section, UNESCO
3. Professor Bui The Dung Vietnam GIZ Consultant
4. Mr. David Lythe Consultant, Polytechnics International, New Zealand
5. Dr. Harry Stolte Deutsche Gesellschaft fur international
Zusammenarbeit(GIZ) GmbH
6. Ms. Irene Isaac Director IV - Technical Education and Skills
Development Authority, (TESDA), Philippines
7. Mr. Jean-Marc Castejon Mr. Jean-Marc Castejon
European Training Foundation
8. Mr. Joe Samuel Deputy Executive Officer South African
Qualifications
Authority, Hatfield, Pretoria, South Africa
9. Mr. Joe Wagner Senior TVET Consultant, GIZ-UNEVOC Centre
Magdeburg, Germany
10. Ms. Maryann Quagliata Australian Government Department of Education,
Employment and Workplace Relations Skills
Quality Branch

11. Mr. Paul Comyn Senior Vocational Training & Skills Development Specialist in the International Labour Organisation's (ILO)
12. Professor Dr. Rupert Maclean Director, Centre for Lifelong Learning Research and Development, The Hong Kong Institute of Education
13. Mr. Scott J. Evans Counsellor (education & employment) Australian embassy, BANGKOK
14. Dr. Siripan Choomnoom consultant for the Office of Education Council, Ministry of Education Thailand
15. Mr. Soulikhamkone Sisoulath Director, Vocational Education Development Centre (VEDC), Lao PDR
16. Dr. Suthasri Wongsamarn Deputy Secretary General, Office of the Education Council, Ministry of Education Thailand
17. Mrs. Suwanee Khamman Deputy Secretary General, Office of the National Economic and Social Development Board (NESDB), Thailand
18. Ms. Tracy Lee The Singapore workforce development agency
19. Professor Dr. Yongyuth Chalamwong Research Director for Labor Development, Human Resources and Social Development Program, TDRI
20. Dr. Younsup Choi Programmer Specialist in TVET Education Policy and Reform (EPR) Unit, UNESCO Bangkok

ASEAN

21. Buenaventura D. Macatangay Philippines
22. Dorothea Lazaro ASEAN Secretariat
23. Julito D. Vitriolo Philippines
24. Junainah Binti Mohd. Amin Malaysia
25. Khin Mar Aye Myanmar
26. Mageswary K. Rengasamy Malaysia
27. NGO Xuan Lieu Viet Nam
28. Nguyen Quang Viet Viet Nam
29. Nongchith Khambounheuang Lao PDR
30. Nyein Zin SOE Myanmar
31. Prasong Vongkhamchanh Lao PDR
32. Pudjiastuti Sundari Indonesia
33. Ruri Narita Artiesia ASEAN Secretariat
34. Subandi Indonesia
35. Tan Yuvaroath Cambodia
36. Zainon Nor Ahmad Malaysia
37. Zaw Win Myanmar
38. Nguyen Angtuan Ministry of Industry & Treacle
39. Indah Anggoroputri Ministry of Manpower INDONESIA
40. Andrea Bateman ASEAN Secretariat
41. Jock Keating ASEAN Secretariat
42. Puri Listitani Ministry of Trade of Indonesia
43. Alison Vickers ASEAN Secretariat

Participants ประเทศไทย

44. Pattama Weerawanit	ผู้แทนเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
45. Arthit Sathavorasit	ผู้แทนอธิบดีกรมสรรพากร
46. Supatra Kosaiyakanont	ผู้แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
47. Wilaiporn Liwgasemsan	ผู้แทนประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
48. Aree Ussavanuphap	UNESCO
49. Jarupath Chiyadith	UNESCO
50. Nipapan Yemkong	OHEC
51. Chamaiporn Vicedmonguoc	TOURISM ORGANIZATION OF THAILAND
52. Amaret Sila-on	Education Council Board
53. Chainarong Indharameesup	
54. Chaiyanun Sang-Ma-Kar	
55. Chantavit Sujatanond	SEAMEO RICHD
56. Charn Saralertsophon	
57. Charoen Maiduang	Rajamangala University of Technology Srivijaya
58. Chitvate Lubpairee	Office of the Civil Service Commission
59. Chompunuch Buabangsorn	Rajasitharam Technical College
60. Chumpol Phornprapha	
61. Churairat Sangboonnum	Office of the Permanent Secretary Ministry of Education
62. Chureerut Suwanvithaya	Director of Thailand Automotive Institute
63. Kamjorn Tatiyakavee	Deputy Secretary-General, Office of the Higher Education Commission
64. Khomduen Phothisuwan	Rajamangala University of Technology Tawan-ok

65. Kiatichai Pongpanich National Press Council
66. Kitti Rattanasri Panyapiwat Techno Business School
67. Maliwan Wanna-apa Ministry of Labour
68. Mathana Santiwat President, Association of Private Higher Education Institutions of Thailand
69. Matumon Katerenchuk British Council
70. Navanit Madan King Mongkut University of Technology Thonburi
71. Nongpanga KhungJakr King Mongkut University of Technology Thonburi
72. Nualanong Thumjaroen Director, Royal Goldsmith
73. Numyoot Songthanapitak President, Rajamangala University of Technology Thanyaburi
74. Paitoon Sinlarat Dhurakij Pundit University
75. Panarit Sethakul Dean, Faculty of Technical Education, KMUTNB
76. Pantipa Intaravichai Agricultural Engineering Training Center
77. Pimonpan Thanarak Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi
78. Pimsiri Ounrongjit King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
79. Pirote Stirayakorn Assistant Professor-King mongkut'University of Technology North Bangkok
80. Pisit Methapatara Association Professor-King mongkut'University of Technology North Bangkok
81. Pornchai Mongkhonvanit President, Siam University
82. Prapaipis Mongkolratana Chulalongkorn University
83. Siri Jirapongphan Director of the Petroleum Institute of Thailand

84. Siriporn Boonyananta
85. Siriporn Pittayasophon National Science Technoloty
and Innovation-Policy Office
86. Issaree Hunsacharoonroj Rajamangala University of Technology
Rattanakosin
87. Bovornrit Chaiyapaka Ministry of Education
88. Sompong Jatuthong Director, Hatyai Technical College
89. Sompong Nakornsri ประธานกรรมการบริหาร
บริษัท สายไฟฟ้าบางกอกเคเบิ้ล จำกัด
90. Somrote Komolavanij Panyapiwat Techno Business School
91. Somsuke Terapigitra CUPT
92. Surasak Srinoi Consultant, Panyapiwat Techno Business School
93. Rassamee Krisanamis Srinakharinwinrot University
94. Teerasak Yuphech Skill Development Technicial Officer,
Ministry of Labour
95. Thepchoo Sripoti National Food Institute
96. Utumporn Jamormann
97. Watinee Khamwong Deputy Director Australian Education International
98. James Davis Panyapiwat Techno Business School
99. ชา-ชัย เจียรกุล รองประธานกลุ่มอุตสาหกรรมยาง สวท.
100. นายโกวิทช์ บุญรามินทร์ กระทรวงแรงงาน

Participants ต่างชาติ

101. Awang Haji A.Moksin
bin Haji Abd Rahman	Senior Education Officer, National Accreditation
Qualification Council of Brunei Darussalam
102. Awang Walter
Chong Meng Siong	Senior Education Officer, Department
of Technical Education
103. Cao Quang Dai	Head of Skill & Standard Department,
General Directorate of Vocational and Training/
Vietnam
104. Dayang Hajah Jamilah	Assistant Senior Secretary, Civil Service
Department, binti Haji Metarsad Prime
Ministers Office
105. Dayang Yap Biaw Hwee	Senior Education Officer, Brunei Darussalam
Technical Vocational Council
106. Douangchay Douangbouppha	Director, Lao PDR Lao-German Technical School
(LGTTS)
107. Gwang-Chol Chang	Unit Chief, Education Policy and Reform Unit,
UNESCO, Bangkok
108. Hee-Sook Choi	Director of international Cooperation Team,
Human Resources Development Service
of Korea (HRDKorea)
109. Heo Yo	Faculty Member of SIVAT
110. Hoang Ngoc Vinh	Director General, Department of Technical
and Vocational Education
111. Khim Yorm	Chief, Competency Standard Office

- 112. Mary Anne Therese Manuson Programme Assistant, Education and Policy Reform Unit, UNESCO, Bangkok
- 113. Peredur Evans Programmes Director, The British council
- 114. Peter Pozorski Lao-German HRDME C2, GIZ
- 115. Pham Ngoc Anh Senior Project Coordinator, GIZ
- 116. Phouvieng Phoumilay DDG of TVED, Department of Technical and Vocational Education
- 117. Sandra Rothboeck Specialish Skills and Employability, ILO Bangkok
- 118. Thomas Yeo Principal Manager, Institute for Adult Learning Singapore,WDA
- 119. Va Vuthy Director, Department of Vocational Orientation
- 120. Xudong Li Deputy Director, China Ministry of Human Resources (tbc)
- 121. Ye Zhao Deputy Program Director, China Ministry of Education (tbc)
- 122. Kawen Clalmes Director International : olicity NewZealand Qualification
- 123. Dr.Rolf Gennrich GIZ
- 124. Huma Masood UNESCO India
- 125. Raymond Grannaw ILO
- 126. Early Diah Bintari GIZ Representative IND

Office of Education Council

127. Mrs. Surang Phopruksawong Senior Advisor on Educational Research
and Evaluatoin
128. Ms. Wattana Artidtieng Acting Senior Advisor on Educational Policy
and Planning
129. Mr. Kittiratana Mungkalakeeree Director of Educational Law Development Bureau
130. Mrs. Sirivarn Svastivattana Director of Educational Information Center
131. Mr. Weera Ploykornburi Director of Education Council Secretary Division
132. Dr. Waraipom Sangnabowom Director of International Education
Development Center
133. Dr. Amporn Pongkangsananant Director of Educational Public Relations Center
134. Mr. Atthaphon Chainurak Office of Education Council
135. Ms. Chitchon Tangsukksesiri Office of Education Council
136. Mrs. Chotika Wanburi Office of Education Council
137. Mrs. Chulapom Hemwanwadeekul Office of Education Council
138. Ms. Cattariya Changdacha Office of Education Council
139. Ms. Duangthip Vibulsakchai Office of Education Council
140. Ms. Jirasri Anavatchkul Office of Education Council
141. Mrs. Jureeporn Chantarakart Office of Education Council
142. Mrs. Kamolthip Makepook Office of Education Council
143. Ms. Kanjana Hongrat Office of Education Council
144. Mrs. Kanlayanee Patimapomthep Office of Education Council
145. Mrs. Kanokporn Thanomklin Office of Education Council
146. Mr. Kawin Sursakul Office of Education Council
147. Ms. Khanittha Chirawiriyawong Office of Education Council

148. Ms. Klaita Sodsomsri	Office of Education Council
149. Mrs. Kuakul Changjai	Office of Education Council
150. Ms. Kulwipha Sheeprubsuk	Office of Education Council
151. Ms. Nattika Nitayaphorn	Office of Education Council
152. Ms. Nawaporn Kanjanasri	Office of Education Council
153. Mrs. Nitchakamon Duangman	Office of Education Council
154. Dr. Nuanjan Puyakoon	Office of Education Council
155. Dr. Panthep Larpkesorn	Office of Education Council
156. Ms. Pattanida Punthumasan	Office of Education Council
157. Mrs. Penchan Nakornin	Office of Education Council
158. Mr. Phanupong Panomwan	Office of Education Council
159. Mrs. Phattawut Chunpoon	Office of Education Council
160. Mrs. Phethay Boonmee	Office of Education Council
161. Mrs. Pornpimon Metiranan	Office of Education Council
162. Mrs. Ratchanee Pungpanichkul	Office of Education Council
163. Mrs. Ruangrat Wongpramote	Office of Education Council
164. Mrs. Rungtawan Ngamjit-anan	Office of Education Council
165. Ms. Salisa Jaisamoot	Office of Education Council
166. Ms. Sasirat Viravaiya	Office of Education Council
167. Mr. Somchai Bualek	Office of Education Council
168. Mr. Somyo Punorankul	Office of Education Council
169. Ms. Sripratoom Danphadoungtam	Office of Education Council
170. Mrs. Suchada Chairat	Office of Education Council
171. Ms. Sunant Auacherdkul	Office of Education Council
172. Mr. Supasit Pupakdee	Office of Education Council

173. Ms. Supatta Junsrida	Office of Education Council
174. Ms. Suvimon Leksuksri	Office of Education Council
175. Ms. Suviporn Srisuphantavorn	Office of Education Council
176. Ms. Tanyawan Wuttiapatnanon	Office of Education Council
177. Ms. Tatvalai Niemboobpha	Office of Education Council
178. Ms. Usa Kongsai	Office of Education Council
179. Mrs. Wilairat Sangarun	Office of Education Council
180. Ms. Yupa Viripiomgool	Office of Education Council
181. Ms. Wilaiporn Thammachot	Office of Education Council
182. Mr. Chalermhone Nanna	Office of Education Council
183. Ms. Rotjana Thuthayong	Office of Education Council
184. Panya Haoun	Office of Education Council

ภาคผนวก 2

คำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ที่ ๗๙/๒๕๕๔
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและ
ของภูมิภาคอาเซียน (Regional Qualification Framework)

ตามที่คณะกรรมการโปรแกรมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ (ECONOMIC COOPERATION WORK PROGRAMME-EWCP) เขตการค้าเสรีของอาเซียน ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ASEAN-AUSTRALIA-NEW ZEALAND FREE TRADE ARE-AANZFTA) จัดประชุม เรื่อง กรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน (ระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๐ เมษายน ๒๕๕๔ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย) โดยเป็นส่วนหนึ่งของโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจในส่วนที่เกี่ยวข้อง อกับ "การจัดการศึกษาและฝึกอบรม : การเสริมสร้างขีดความสามารถ เรื่อง กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ " โดยมีจุดมุ่งหมายในการเชื่อมโยงหลักการและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการรับรองคุณวุฒิ และการประกันคุณภาพของการจัดการศึกษาของประเทศสมาชิก ด้วยการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ที่เทียบเคียงและยึดโยงกันได้

เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือในการพัฒนากรอบคุณวุฒิระดับการศึกษาต่างๆ ของประเทศไทย และการ เชื่อมโยงกับแนวคิดกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียนดังกล่าว จึงแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและของภูมิภาคอาเซียน (Regional Qualification Framework) ดังนี้

องค์ประกอบ:

๑. รองเลขาธิการสภาการศึกษา (นางสุทศศรี วงษ์สมาน)	ประธานคณะกรรมการ
๒. ที่ปรึกษาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นางศิริพรรณ ชุมชุม	รองประธานคณะกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	คณะกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	คณะกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะกรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนามาตรฐานและทดสอบฝีมือแรงงาน	คณะกรรมการ
๗. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการศึกษาระหว่างประเทศ	คณะกรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายด้านการศึกษาภูมิภาค
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	คณะกรรมการและเลขานุการ

/๙.นางเพ็ญจันทร์...

-๒-

- ๘. นางเพ็ญจันทร์ นครินทร์
- ๙๐. นางพรพิมล เมธีรานันท์
- ๙๑. นางสาวดวงทิพย์ วิบูลย์ศักดิ์ชัย

- คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่:

- ๑. ศึกษาวิเคราะห์หลักการและเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองกรอบคุณวุฒิและการประกันคุณภาพของการจัดการศึกษาของประเทศไทยและการเทียบเคียงกับกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน
- ๒. ประสานงานกับคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน
- ๓. เสนอแผนแนวทางการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและการนำสู่การปฏิบัติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ตั้ง ณ วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔

(ศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรางศุ)
เลขาธิการสภาการศึกษา

คำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ที่ ๑๐๗/๒๕๕๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพิ่มเติม ในคณะกรรมการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
และของภูมิภาคอาเซียน (Regional Qualification Framework)

ตามที่ ได้ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและของภูมิภาคอาเซียน (Regional Qualification Framework) ตามคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่ ๗๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ไปแล้วนั้น

เพื่อให้ครอบคลุมอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการรับรองกรอบคุณวุฒิและการประกันคุณภาพของการจัดการศึกษา จึงได้ปรับปรุงองค์ประกอบ คณะทำงานพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและของภูมิภาคอาเซียน (Regional Qualification Framework) โดยเพิ่มเติมคณะกรรมการ ดังนี้

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
๒. ผู้อำนวยการสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
๓. ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(ศาสตราจารย์พิเศษชงทอง จันทรางศุ)
เลขาธิการสภาการศึกษา

คำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ที่ ๑๖๗/๒๕๕๔

เรื่อง ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและ
ของภูมิภาคอาเซียน (Regional Qualification Framework)

ตามที่ ได้แต่งตั้ง คณะทำงานพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและของภูมิภาคอาเซียน (Regional Qualification Framework) ตามคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่ ๓๓๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ไปแล้วนั้น

เพื่อให้การศึกษาวิเคราะห์หลักการและเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองกรอบคุณวุฒิ และการประกันคุณภาพของการจัดการศึกษาของประเทศไทยและการเทียบเคียงกับกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน และการประสานงานกับคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งการ เสนอแนะแนวทางการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและการนำสู่การปฏิบัติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงได้ปรับปรุงองค์ประกอบ คณะทำงานพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและของภูมิภาคอาเซียน (Regional Qualification Framework) เป็นดังนี้

๑. เปลี่ยนแปลงประธานคณะกรรมการ จากเดิม รองเลขาธิการสภาการศึกษา (นางสุพุดศรี วงษ์สมภน) เป็น รองเลขาธิการสภาการศึกษา (นางสาวจิรพรรณ ปุณณเกษม)

๒. เปลี่ยนแปลงคณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จากเดิม นางเพ็ญจันทร์ นครินทร์ เป็น หัวหน้ากลุ่มนโยบายการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายเอก เพิ่มวงศ์เสนีย์)
เลขาธิการสภาการศึกษา

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ดร. เอนก เพิ่มวงศ์เสนีย์	เลขาธิการสภาการศึกษา
ดร. จิรพรรณ ปุณเกษม	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ดร. ศิริพรรณ ชุมนุ่ม	ที่ปรึกษาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
นางสาววัฒนา อาทิตย์เที่ยง	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายด้านการศึกษามหา รักษาราชการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา

พิจารณารายงาน

คณะทำงานพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและของภูมิภาคอาเซียน	
ดร. ศิริพรรณ ชุมนุ่ม	ที่ปรึกษาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
นางสาววัฒนา อาทิตย์เที่ยง	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายด้านการศึกษามหา รักษาราชการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา
นางเพ็ญจันทร์ นครินทร์	หัวหน้ากลุ่มนโยบายการศึกษาเพื่อการผลิต และพัฒนากำลังคน (เริ่มโครงการ - กันยายน 2554)

วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดทำรายงาน

นางพรพิมล เมธีรานันท์	นักวิชาการศึกษานำนาฏการ
-----------------------	-------------------------

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มนโยบายการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคน
สำนักนโยบายด้านการศึกษามหา
รักษาราชการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา